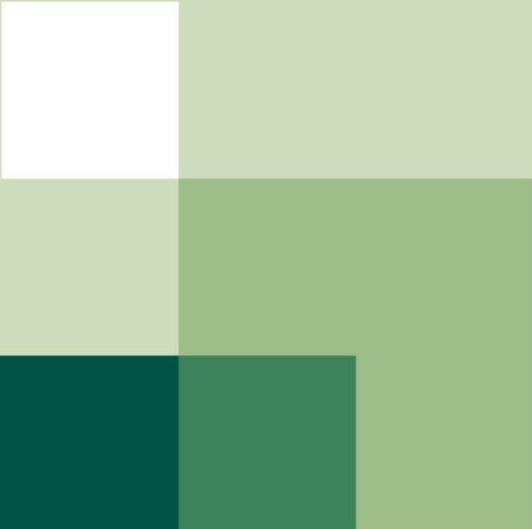

Stabila steg trots svårigheter

Uppföljning av ideella
föreningars villkor 2024

MUCF 0663/25

© Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) 2025

Uppdragsansvarig: Klara Johansson

Kontaktuppgifter MUCF

Telefon: 010-160 10 00

E-post: info@mucf.se

Webb: www.mucf.se

Förord

Det civila samhället med mångfalden av ideella föreningar står stadigt, trots utsatthet för påfrestningar under de senaste åren. Covid-19-pandemin medförde stor negativ påverkan på föreningars möjligheter att bedriva verksamhet och många föreningar tappade medlemmar till följd av pandemin. Därefter uppstod nya samhällsutmaningar i form av krig i Ukraina, stigande elpriser och hög inflation. Det fortsatt svaga ekonomiska läget har varit kännbart för ideella föreningar under 2024. En fjärdedel av föreningarna upplever att det ekonomiska läget har påverkat deras möjlighet att bedriva verksamhet i ganska eller mycket stor utsträckning under det senaste året. De flesta föreningar uppger dock att de haft goda ekonomiska förutsättningar att bedriva kärnverksamhet under det senaste året, vilket tyder på ett relativt stabilt läge trots fortsatta påfrestningar för det civila samhället.

4 av 10 föreningar ser fortsatt utmaningar med bristande intresse och tid bland medlemmar att engagera sig i föreningarna. Samtidigt är det lite mer än 7 av 10 som upplever att tillräckligt många är engagerade för att föreningarna ska kunna bedriva verksamhet de närmaste åren. Årets undersökning visar även att många ideella föreningar fortfarande kämpar med effekterna av pandemin, men andelen har minskat jämfört med 2023. Brist på lokaler och minskade bidrag från offentlig sektor är andra faktorer som framträtt som utmanande för ideella föreningar.

Trots dessa utmaningar har ideella föreningar fortfarande framtidstro och vissa positiva tecken på en god utveckling syns i årets undersökning. Civilsamhället utgör en grundpelare i vår demokrati och fyller en viktig roll som opinionsbildare och röstbärare, utförare av meningsfulla fritidsaktiviteter och som samlade kraft för olika intressen. Det kommer därför vara av särskilt stor vikt att följa utvecklingen av villkoren för det civila samhället under de kommande åren, säkerställa att föreningarna ges fortsatt goda förutsättningar och att civilsamhällets infrastrukturer är tillgängliga för en mångfald av föreningar.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har regeringens uppdrag att följa upp villkoren för det civila samhället och hur dessa utvecklas över tid. Denna rapport utgör en del av denna uppföljning. Rapporten bygger på en enkätundersökning som genomförts bland ideella föreningar under december 2024 till februari 2025. Rapporten redovisar i första hand föreningars villkor under 2024.

Rapporten har tagits fram på avdelningen för utredning av Klara Johansson (uppdragsansvarig) och Hanna Holmberg. Vi vill rikta ett särskilt tack till den referensgrupp med representanter från åtta ideella föreningar som gett viktiga inspel till några av resultaten och slutsatserna i rapporten.

Stefan Holmgren

Vik. generaldirektör

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
Konsekvenser av det ekonomiska läget i Sverige	4
Aktuella samhällsutmaningar som påverkat föreningarna.....	4
Utsatthet för hot, skadegörelse och våld.....	4
Föreningars ekonomi och långsiktiga förutsättningar	5
Kontakt och dialog med offentliga aktörer	5
Samverkan med offentlig sektor	5
Självständighet och demokrati.....	5
1. Inledning	6
1.1 Undersökningens syfte	6
1.2 Undersökningens genomförande och redovisning	6
1.3 Läsanvisningar.....	10
2. Konsekvenser av det ekonomiska läget och andra aktuella utmaningar	11
2.1 Det ekonomiska lägets påverkan på föreningarna	11
2.2 Olika aktuella utmaningar	14
3. Föreningars utsatthet för hot, våld och skadegörelse	18
3.1 Skillnader mellan föreningstyper i utsatthet för våld, skadegörelse eller stöld	19
3.2 Skillnader mellan föreningstyper i utsatthet för hot eller trakasserier	20
3.3 Var fjärde förening utsatt under 2024.....	20
3.4 Påverkan på organisationerna	21
4. Föreningars ekonomi och långsiktiga förutsättningar.....	23
4.1 Stabilt goda ekonomiska förutsättningar för föreningar att bedriva kärnverksamhet	23
4.2 Stor andel föreningar tror sig ha goda möjligheter även de närmaste åren	25
4.3 Föreningars inkomstkällor.....	26
4.4 Föreningars intäkter från offentlig sektor	29
4.5 Föreningars möjligheter att söka bidrag	31
4.6 Föreningars långsiktiga förutsättningar	34
5. Kontakt och dialog med offentliga aktörer.....	39
5.1 Kontakter på kommunal nivå	39
5.2 Kontakter på regional nivå	40
5.3 Kontakter på statlig nivå	41
5.4 Föreningars syn på kontakter med offentliga aktörer	41

6. Samverkan med offentlig sektor	44
6.1 Föreningars inställning till samverkan och upplevelsen av offentliga aktörers förståelse	44
6.2 Öppenhet och insyn	46
6.3 Föreningar som bedriver verksamhet på uppdrag av offentlig sektor	47
6.4 Vanligast att utvärdera verksamhet på eget initiativ	49
7. Självtändighet och demokrati	50
7.1 9 av 10 föreningar kan bedriva verksamhet utan obefogad kontroll eller inblandning	50
7.2 Föreningars upplevelser av påverkan från offentlig sektor	51
8. Uppföljning av principerna för det civila samhället	53
8.1 Principen om långsiktighet	53
8.2 Principen om självständighet och oberoende	56
8.3 Principen om dialog	57
8.4 Principen om öppenhet och insyn	58
8.5 Principen om mångfald	59
8.6 Principen om kvalitet	60
9. Slutord	61
10. Referenser	63
11. Metodbilaga	64
11.1 Enkätundersökning	64
11.2 Urval och svarsfrekvens	64
11.3 Bortfallsanalys	64
11.4 Viktning	66
11.5 Klassificering av föreningar	66
11.6 Tidigare års undersökningar	66
12. Bilaga: Enkätundersökning	68

Sammanfattning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har i uppdrag av regeringen att följa upp hur villkoren för det civila samhället utvecklas över tid. Uppföljningen sker utifrån de sex principer som anges i "En politik för det civila samhället" (Prop. 2009/10:55). Denna rapport utgör en del av myndighetens uppföljningsuppdrag.

Rapporten bygger på en enkätundersökning som riktar sig till ideella föreningar i Sverige och undersöker i första hand föreningars villkor under 2024. I årets rapport undersöker vi fortsatt hur de ideella föreningarna har påverkats av det försämrade ekonomiska läget under det senaste året samt i vilken grad andra faktorer har påverkat verksamheten. Rapporten är indelad i nio kapitel. Resultaten redovisas i korthet nedan.

Konsekvenser av det ekonomiska läget i Sverige

25 procent av föreningarna upplever att det ekonomiska läget i Sverige har påverkat deras möjlighet att bedriva verksamhet i ganska eller mycket stor utsträckning under 2024.

28 procent av föreningarna upplever att det ekonomiska läget påverkat den egna organisationens ekonomiska situation i ganska eller mycket stor utsträckning. 12 procent av föreningarna har upplevt att det ekonomiska läget har påverkat möjligheter att bedriva påverkansarbete.

Aktuella samhällsutmaningar som påverkat föreningarna

Andelen som bedömer bristande medlemsengagemang som en utmaning är 41 procent och på samma nivå som 2023. Andelen som svarat att covid-19-pandemin varit utmanande är fortfarande hög, men har minskat till 29 procent jämfört med 35 procent 2023.

26 procent av föreningarna har upplevt det ekonomiska läget som en utmanande faktor under 2024, vilket inte är någon skillnad jämfört med 2023. Minskade bidrag från offentlig sektor har varit utmanande för en femtedel av föreningarna. Andelen som uppger att höga elpriser varit en utmaning har minskat från 21 procent 2023 till 15 procent 2024.

Trots att bristande medlemsengagemang ses som en utmaning är det samtidigt 73 procent av föreningarna som upplever att det är tillräckligt många som är intresserade av att engagera sig och delta för att de ska kunna bedriva verksamhet de kommande åren. 65 procent upplever också att tillräckligt många är intresserade av att ha förtroendeuppdrag i föreningen, vilket är en ökning jämfört med 2023.

Utsatthet för hot, skadegörelse och våld

Var fjärde förening, 23 procent, har varit utsatt för våld, skadegörelse, stöld, hot eller trakasserier under 2024. Andelen föreningar som angett att de varit utsatta för våld, skadegörelse eller stöld var lägst under 2021 då det var 10 procent, ökade sen till runt 20 procent 2022–2023 och minskade 2024 till 15 procent. Andelen som angett att de varit utsatta för hot eller trakasserier var lägst 2021 med 9 procent, och har sedan legat på ungefär 16 procent åren 2022–2024. Att ha varit utsatt för våld, skadegörelse eller stöld är vanligare bland idrottsföreningar och bland föreningar för barn och unga. Att ha varit utsatt för hot eller trakasserier är vanligare bland föreningar som är röstbärare och opinionsbildare, bland föreningar med religiös verksamhet, bland föreningar med fem eller fler anställda och bland föreningar för barn och unga.

Föreningars ekonomi och långsiktiga förutsättningar

De flesta föreningar, 86 procent, instämmer i att de haft goda ekonomiska förutsättningar att bedriva kärnverksamhet under året. Andelen minskade något under pandemiåren för att sedan öka något igen. Av föreningarna är det också 83 procent som instämmer i att de har fortsatt goda möjligheter att bedriva verksamhet även de närmast kommande åren. Medlemsavgifter, bidrag för ordinarie verksamhet och intäkter från egen försäljning är fortsatt de inkomstkällor som flest föreningar uppger som mycket viktiga. En tredjedel av föreningarna har ingen inkomst från varken stat, region eller kommun.

42 procent bedömer att medlemsantalet varit oförändrat under det senaste året. 25 procent att det har minskat och 33 procent att det har ökat. Andelen föreningar som anger att medlemsantalet har minskat är på en lägre nivå 2024 än året innan då det var 29 procent som svarade det. 11 procent av föreningarna har under året funderat på att lägga ner verksamheten, vilket är en minskning från året innan (14 procent).

Kontakt och dialog med offentliga aktörer

Andelen föreningar som uppger att de har haft kontakt med offentliga aktörer minskade kraftigt under 2021, men stabiliserades under 2022 och ligger kvar på ungefär samma nivå 2024 för både kontakt med kommun, region och stat. Bland de föreningar som uppger att de har haft kontakt med offentliga företrädare är majoriteten nöjda med hur kontakten och dialogen fungerar. 88 procent av föreningarna instämmer i att offentliga företrädare de har kontakt med bidrar till ett bra samarbetsklimat och 85 procent uppger att de blir lyssnade på i kontakten med offentliga företrädare.

Samverkan med offentlig sektor

Andelen föreningar som bedriver verksamhet på uppdrag av kommun var 20 procent, 10 procent bedrev verksamhet på uppdrag av staten och 8 procent på uppdrag av region.

Hälften av föreningarna anser att relationen med offentlig sektor präglas av ömsesidigt förtroende. En femtedel anser att relationen inte präglas av det. Resultaten visar också att hälften av föreningarna vill samverka mer med offentlig sektor än vad de gör idag. 57 procent av föreningarna instämmer i att det finns goda kunskaper om olika metoder för samverkan med offentlig sektor inom den egna organisationen. Det är däremot en lägre andel av föreningarna, 33 procent, som upplever att offentliga företrädare har goda kunskaper om olika metoder för hur de kan samverka med organisationer likt deras.

Självständighet och demokrati

En majoritet av föreningarna instämmer i att de har haft möjlighet att bedriva verksamhet utan obefogad kontroll eller inblandning från offentlig sektor. De flesta föreningar upplever inte heller att företrädare från offentlig sektor har försökt påverka inriktningen på verksamheten eller vilka åsikter som föreningen uttrycker offentligt på ett obefogat sätt. Resultaten visar samtidigt att det förekommer viss påverkan från offentlig sektor, men i begränsad utsträckning. Vanligast är att föreningar anpassat sin verksamhet för att inte gå miste om offentliga bidrag, vilket en fjärdedel av föreningarna gjort.

1. Inledning

Målet med politiken för det civila samhället är att villkoren ska förbättras för det civila samhällets organisationer. MUCF har i uppdrag att verka för att villkoren förbättras och att följa villkorens utveckling över tid. Det gör myndigheten bland annat genom att fördela bidrag till civilsamhällesorganisationer. Myndigheten samverkar även med andra myndigheter och är ett kunskapsstöd för dem och det civila samhället.

MUCF tar årligen fram en rapport som följer upp ideella föreningars villkor. Rapporten utgår från de sex principer som slogs fast i propositionen 2009/10:55 och ligger till grund för uppföljningen (SFS 2018:1425). De sex principerna är

- långsiktighet
- självständighet och oberoende
- dialog
- öppenhet och insyn
- mångfald
- kvalitet.

Sedan 2012 har myndighetens uppföljning framför allt baserats på en enkät som skickats ut till ideella föreningar. Det gör att myndigheten har möjlighet att följa utvecklingen av villkoren över tid.

1.1 Undersökningens syfte

Syftet med rapporten är att följa upp villkoren för det civila samhället med utgångspunkt i ideella föreningar och hur villkoren utvecklas över tid. I årets rapport undersöks även hur aktuella samhällsutmaningar har påverkat föreningarnas verksamhet. Enligt uppdraget ska rapporten utarbetas i samråd med det civila samhället. Det har gjorts genom en referensgrupp¹ som MUCF bjudit in och stämt av resultat med under ett möte i april 2025. Detta i ett läge då rapporten inte var klar men på god väg att färdigställas. MUCF hade möjlighet att ställa frågor till deltagarna för att fördjupa bilden och förståelsen av de resultat som undersökningen visat på.

1.2 Undersökningens genomförande och redovisning

Den organisationsform som MUCF följer över tid är ideella föreningar, vilket är den vanligaste formen i det civila samhället (SCB 2024). Begreppet det civila samhället inkluderar, förutom ideella föreningar, även andra typer av formella organisationer som till exempel stiftelser, trossamfund och samfälligheter, men även andra mer informella typer av sammanslutningar som till exempel tillfälliga upprop eller nätverk (Prop. 2009/10:55). I rapporten undersöks inte villkoren för trossamfund, stiftelser och informella typer av sammanslutningar.

¹ I referensgruppen deltog representanter från Bygdegårdarnas Riksförbund, LSU – Sveriges barn- och ungdomsorganisationer, RF-SISU (Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarna), Riksförbundet för social och mental hälsa, RUM – Riksförbundet Unga Musikanter, SPF Seniorerna, Studieförbunden och Sveriges Föreningar. De deltog på ett digitalt referensgruppsmöte den 2 april 2025 för att diskutera resultaten.

Årets rapport bygger på enkätdata som har samlats in med hjälp av enkäter som undersökt föreningars villkor år 2018, 2020, 2021, 2022, 2023 och 2024, samt en enkät specifikt om hat och hot mot det civila samhället år 2021.² Årets enkät besvarades under december 2024 till februari 2025. Den undersöker villkoren för föreningarna under 2024 genom att fråga om föreningarnas verksamhet de senaste tolv månaderna. Enkäten skickades ut till 3 000 ideella föreningar som valdes ut slumpmässigt utifrån Statistiska centralbyråns (SCB) företagsregister. Urvalsbasen var alla ideella föreningar som är registrerade i företagsregistret och som klassades som ekonomiskt aktiva.³ När det gäller nationella föreningar omfattar registret både deras nationella nivå, deras regionala avdelningar och deras lokala kretsar som möjliga mottagare för enkäten. Dessutom inkluderas naturligtvis föreningar som enbart består av en enda krets eller nivå.

Av föreningarna som fick enkäten var det 1 365 föreningar som svarade på enkäten, varav 1 303 av dessa svarade att de bedrivit verksamhet under 2024. I årets rapport redovisas framför allt hur svaren på olika frågor har utvecklats jämfört med 2023 och i vissa fall över längre tid tillbaka till 2018. När det är relevant jämförs även olika typer av föreningar. Skillnader mellan olika grupper och år beskrivs i löptext enbart om de är statistiskt säkerställda på 95-procents signifikansnivå. I figurer redovisas ibland skillnader som inte är statistiskt säkerställda utan att det kommenteras. Siffrorna i rapporten är avrundade till närmaste heltal. Avrundningen kan medföra att summeringar av olika svarsalternativ i diagrammen inte summerar till exakt den andel som redovisas i löptexten.

1.2.1 Indelningar av föreningar utifrån bakgrundsfaktorer

Rapportens resultat jämförs utifrån olika bakgrundsfaktorer. Dessa jämförelser nämns i text när det är relevant, men redovisas i detalj i en tabellbilaga som finns att ladda ned på MUCF:s hemsida. De olika bakgrundsfaktorerna som använts för indelningen förklaras nedan.

1.2.2 Föreningars professionaliseringsgrad

Föreningarna har delats in utifrån om de har anställda eller inte. Uppgifterna kommer från SCB:s företagsregister. Bland föreningarna som besvarat årets enkät är fördelningen följande:

- Föreningar med anställda (42 procent)
- Föreningar utan anställda (58 procent)

Det har även gjorts analyser som jämför föreningar med 1–4 anställda med föreningar som har fem eller fler anställda.

² Enkäten om hat och hot år 2021 används för att komplettera tidsserien i avsnittet om hot, trakasserier, våld, skadegörelse och stöld, eftersom de frågorna inte ställdes i den ordinarie enkäten år 2021. Den enkäten inkluderade även trossamfund, till skillnad från de ordinarie enkäterna, men dessa har exkluderats från analysen i denna rapport för att göra tidsserien jämförbar. Se MUCF 2021 för ytterligare detaljer.

³ I företagsregistret klassas en förening som ekonomiskt aktiv om den är registrerad för moms, F-skatt eller som arbetsgivare.

1.2.3 Antalet medlemmar i föreningen

Föreningarna har delats in i tre olika kategorier utifrån hur många medlemmar de har:

- Små föreningar, 1–100 medlemmar (38 procent)
- Mellanstora föreningar, 101–500 medlemmar (38 procent)
- Stora föreningar, fler än 500 medlemmar (24 procent)

Föreningar kan även ha andra organisationer (och inte personer) som medlemmar. Dessa föreningar har exkluderats när vi gjort jämförelser baserat på medlemsantal.

1.2.4 Föreningens inriktning

Vi har delat in föreningarna utifrån verksamhetens inriktning. Inriktningarna utgår från en indelning av icke-vinstdrivande organisationer, International Classification of Non-Profit Organisations (ICNPO) som FN tagit fram. Vi har använt den uppgift om bransch som SCB har information om i företagsregistret för alla ideella föreningar och matchat den mot FN:s indelning (SCB 2024, FN 2003). En utförligare beskrivning av denna process återfinns i metodbilagan. Indelningen resulterar i följande kategorisering av föreningarna där andelen av alla föreningar som ingår i kategorin anges inom parentes:

- Intresseföreningar (34 procent)
- Idrottsföreningar (26 procent)
- Kulturföreningar (10 procent)
- Föreningar med religiös verksamhet (7 procent)
- Annan inriktning (22 procent)

I gruppen ”annan inriktning” ingår bland annat fackföreningar och branschorganisationer samt föreningar verksamma inom utbildning och forskning. Föreningar med religiös verksamhet är föreningar som har den juridiska formen ideell förening och som har branschkode ”Verksamhet i religiösa samfund”. De är huvudsakligen lokala föreningar (77 procent av föreningarna som klassats som religiös verksamhet finns på lokal nivå som sin högsta nivå).

1.2.5 Föreningens målgrupp (utifrån ålder)

Föreningarna fick svara på vilken åldersgrupp som föreningens medlemmar till största delen består av. Utifrån svaren på den frågan har vi delat in föreningar i tre olika kategorier. Föreningar vars medlemmar till största delen består av:

- Barn och unga, 0–25 år (21 procent)
- Vuxna, 26–64 år (55 procent)
- Äldre, 65 år eller äldre (24 procent)

Föreningar med barn och unga som huvudsaklig målgrupp är till 67 procent idrottsföreningar (och bland idrottsföreningar är 51 procent föreningar för barn och unga). Det är 5 procent av föreningarna som inte har angett någon huvudsaklig åldersgrupp.

1.2.6 Föreningens verksamhetsnivå

Föreningarna har uppgett på vilken nivå de är verksamma. Dessa nivåer är:

- Internationell nivå (8 procent)
- Nationell nivå (14 procent)
- Regional eller länsnivå (18 procent)
- Lokal eller kommunal nivå (59 procent)
- Annan nivå (1 procent)

En del föreningar har uppgett att de är aktiva på flera olika nivåer. I dessa fall har vi kategoriserat föreningen efter den högsta nivå som föreningen angivit. Det vill säga om föreningen angivit både nationell nivå och lokal eller kommunal nivå har föreningen räknats som aktiv på nationell nivå. Det är 1 procent av föreningarna som är aktiva på ”annan nivå”. Dessa föreningar har exkluderats när jämförelser gjorts utifrån verksamhetsnivå på grund av att de varit för få.

1.2.7 Föreningens syfte

Föreningar kan ha flera olika syften med sin verksamhet och det kan vara intressant att göra jämförelser utifrån föreningars syften. Utifrån svaren på frågan ”Vilket av följande syften är det främsta syftet för din organisations verksamhet?” grupperades föreningarna efter följande syften:

- Vara en röstbärare och opinionsbildare (14 procent)
- Ge service/erbjuda verksamhet till medlemmar eller människor i allmänhet (55 procent)
- Vara en utförare och leverantör av tjänster finansierade av offentliga medel (3 procent)
- Förvalta egendom som medlemmarna äger gemensamt (5 procent)
- Annat syfte (22 procent)

Om föreningen arbetade med flera syften uppmanades de att välja det främsta.

Eftersom det är ett relativt litet antal föreningar vars syfte är att ”vara utförare och leverantör av tjänster finansierade av offentliga medel” samt ”förvalta egendom som medlemmarna äger gemensamt” så exkluderas dessa när jämförelser görs.

1.2.8 Landsbygdskommuner, blandade kommuner och storstadskommuner

Föreningarna är även indelade utifrån vilken typ av kommun som föreningen har sin adress i. År 2024 hade föreningarna en adress i följande kommuntyp:

- Landsbygdskommun (24 procent)
- Blandad kommun (47 procent)
- Storstadskommun (29 procent)

Kommunerna är indelade utifrån Tillväxtverkets kommunindelning i landsbygdskommuner (kommuner där mer än hälften av kommunbefolkningen bor utanför tätbefolkade områden), blandade kommuner

(kommuner där mer än hälften av kommunbefolkningen bor i tätbefolkade områden) och storstadskommuner (kommuner där mer än 80 procent bor i tätbefolkade områden och kommunen ingår i ett sammanhängande storstadsområde).

1.3 Läsanvisningar

Rapporten är indelad i nio kapitel:

- Kapitel 1 är en inledning.
- Kapitel 2 redovisar resultat över konsekvenserna av det ekonomiska läget och andra aktuella utmaningar som påverkat föreningarnas verksamhet.
- Kapitel 3 handlar om föreningarnas utsatthet för hot, trakasserier, våld, skadegörelse eller stöld.
- Kapitel 4 redovisar resultat som handlar om föreningarnas ekonomiska förutsättningar.
- Kapitel 5 redovisar hur ofta föreningar har kontakter med offentliga aktörer och hur föreningarna upplever dessa kontakter.
- Kapitel 6 redovisar resultat gällande föreningarnas samverkan med offentlig sektor.
- Kapitel 7 innehåller resultat från olika frågor som handlar om föreningars självständighet och oberoende.
- Kapitel 8 är en uppföljning av resultaten utifrån de sex principerna för det civila samhället.
- Kapitel 9 innehåller slutord.

I slutet på rapporten finns det en bilaga som beskriver metod, samt den enkät som skickades ut för att undersöka ideella föreningars villkor under 2024.

2. Konsekvenser av det ekonomiska läget och andra aktuella utmaningar

I detta kapitel beskrivs hur de ideella föreningarna har påverkats av aktuella utmaningar, framför allt det fortsatt sämre ekonomiska läget i Sverige under 2024. Kapitlet belyser även i vilken grad olika faktorer har varit en utmaning för föreningarna det senaste året, exempelvis höga elpriser och bristande intresse eller tid bland medlemmar att engagera sig i organisationen.

2.1 Det ekonomiska lägets påverkan på föreningarna

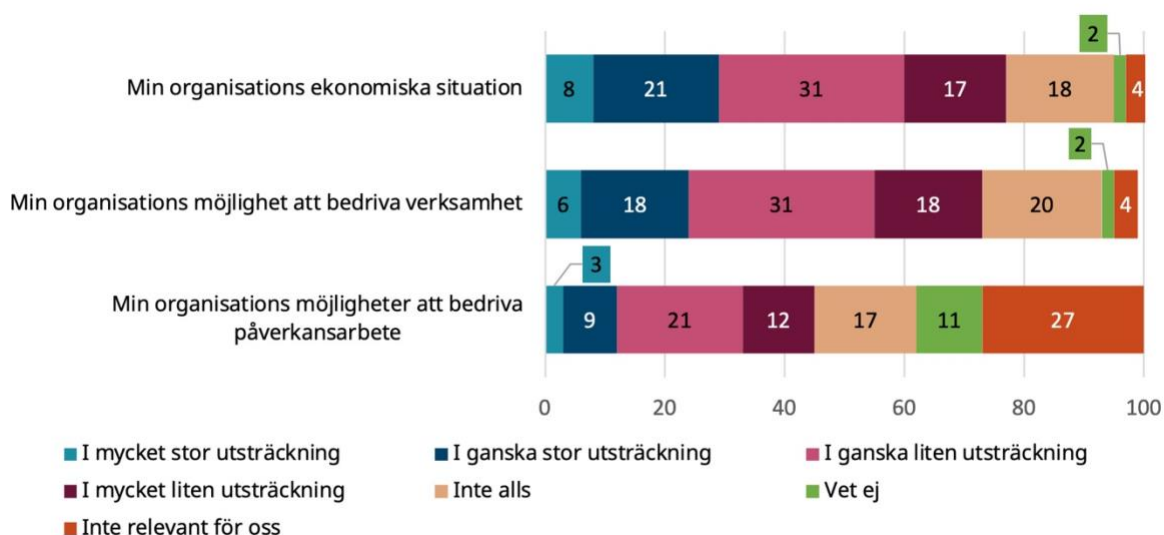
För andra året i rad ställer MUCF en fråga till ideella föreningar om hur det ekonomiska läget i Sverige har påverkat organisationerna på olika sätt under det senaste året.

2.1.1 Det ekonomiska lägets påverkan på verksamheten

Resultaten visar att 25 procent av föreningarna upplever att det ekonomiska läget har påverkat deras möjlighet att bedriva verksamhet i ganska eller mycket stor utsträckning.⁴ Det är ingen skillnad i andel jämfört med 2023. Föreningar med anställda upplever i högre utsträckning än föreningar utan anställda att det ekonomiska läget har påverkat möjligheterna att bedriva verksamhet (35 procent jämfört med 18 procent). Bland föreningar som har anställda är det vanligare att rapportera detta bland föreningar med fem eller fler anställda jämfört med föreningar med färre anställda.

Stora föreningar upplever i högre utsträckning att deras verksamhet har påverkats av det ekonomiska läget, jämfört med mellanstora och små föreningar. Föreningar för barn och unga anger i högre utsträckning (35 procent) att deras verksamhet påverkats än föreningar för vuxna eller för äldre, och föreningar för vuxna anger detta i högre utsträckning än föreningar för äldre. Föreningar med verksamhet på lokal nivå upplever i lägre utsträckning än föreningar med verksamhet på andra nivåer att deras verksamhet påverkats. Föreningar med religiös verksamhet anger detta i lägre grad än andra föreningar.

⁴ På grund av avrundning är andelen inte exakt samma som summan av de två kategorierna i figuren.

Figur 2.1 Föreningars upplevelse av den ekonomiska situationen i Sveriges påverkan på organisationens verksamhet, ekonomi och påverkansarbete, 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

2.1.2 Det ekonomiska lägets påverkan på föreningarnas egen ekonomi

28 procent av föreningarna upplever att det ekonomiska läget i Sverige under 2024 påverkat den egna organisationens ekonomiska situation i ganska eller mycket stor utsträckning.⁵ Det är ingen skillnad jämfört med 2023. Föreningar med anställda upplever att deras egen ekonomi påverkats i högre utsträckning (39 procent) än föreningar utan anställda (21 procent). Bland föreningar med anställda är det vanligare att ange att föreningens ekonomi har påverkats bland föreningar som har fem eller fler anställda jämfört med föreningar med 1–4 anställda.⁶ Stora föreningar anger i högre grad än mellanstora och små föreningar att föreningens ekonomiska situation har påverkats. Föreningar med religiös verksamhet anger detta i lägre grad än intresseföreningar och idrottsföreningar.

Det är mindre vanligt att föreningar för äldre upplever att deras ekonomi påverkats jämfört med föreningar för barn och unga respektive för vuxna. Föreningar med verksamhet på lokal nivå upplever i lägre grad än föreningar med verksamhet på andra nivåer att deras ekonomiska situation påverkats.

2.1.3 Möjligheter att bedriva påverkansarbete

MUCF har också ställt en fråga om det ekonomiska läget påverkat föreningarnas möjligheter att bedriva påverkansarbete. Av alla föreningar som har besvarat enkäten är det 12 procent som anger att deras möjligheter att bedriva påverkansarbete har påverkats i ganska eller mycket stor utsträckning.

⁵ Notera att på grund av avrundningar stämmer siffran inte exakt med summan av kategorierna i figuren.

⁶ Bland föreningar med fem eller fler anställda anger hälften, 50 procent, att deras ekonomiska situation har påverkats.

Det är viktigt att vara medveten om att drygt en fjärdedel av de föreningar som besvarat enkäten anger att påverkansarbete inte är något som är relevant för dem (vilket är samma andel som 2023). Det är troligen föreningar som inte bedriver påverkansarbete. Drygt en tiondel svarar på denna fråga att de inte vet.

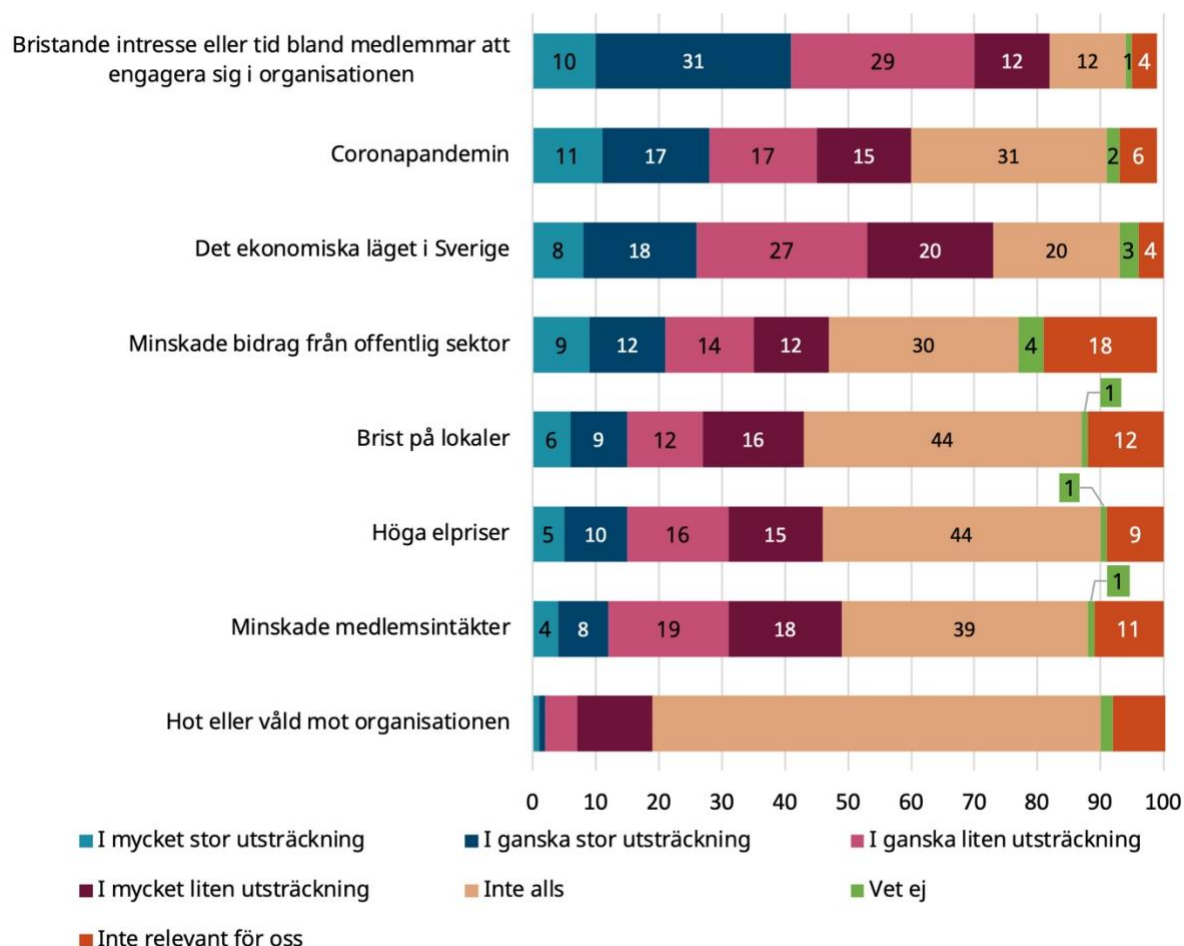
Att ange att den ekonomiska situationen haft konsekvenser för föreningens möjlighet att bedriva påverkansarbete är vanligare bland föreningar med anställda jämfört med föreningar utan anställda.

Föreningar för barn och unga samt föreningar för vuxna svarade i högre utsträckning än föreningar för äldre att deras möjlighet att bedriva påverkansarbete hade utmanats av det ekonomiska läget.

Att det ekonomiska läget har haft konsekvenser för föreningens möjligheter att bedriva påverkansarbete är vanligare bland intresseföreningar jämfört med idrottsföreningar och föreningar med religiös verksamhet, men det beror delvis på att intresseföreningar i högre utsträckning bedriver påverkansarbete. Bland föreningar vars syfte är att vara röstbärare och opinionsbildare anger 20 procent att deras möjlighet att bedriva påverkansarbete har påverkats, jämfört med 13 procent bland föreningar vars syfte är att ge service eller erbjuda verksamhet. Det beror delvis på att föreningar som erbjuder service eller verksamhet i högre grad svarat att frågan inte är relevant.

2.2 Olika aktuella utmaningar

I årets enkät till ideella föreningar ställs också en fråga om i vilken grad olika faktorer varit en utmaning för organisationen under det senaste året. Föreningarnas svar redovisas i figur 2.2.

Figur 2.2. Föreningar som upplever olika utmaningar under de senaste tolv månaderna, 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

Not: På frågan om hot eller våld rapporteras inte exakta andelar på grund av att det är ett lågt antal föreningar som svarat att det är en utmaning i ganska eller mycket stor utsträckning.

En av frågorna var om hot eller våld mot organisationen hade varit en utmaning under 2024. Men gruppen som svarade att det var en utmaning i ganska eller mycket stor utsträckning var för liten för att redovisa exakta andelar. Andelen som svarade att det var en utmaning i någon utsträckning alls⁷ var 21 procent. Detta är en liknande andel som anger att de varit utsatta för hot eller andra typer av brott under året, vilket redovisas i avsnitt 2.3.

⁷ Det vill säga kombinationen av svarsalternativen ”I mycket stor utsträckning”, ”I ganska stor utsträckning”, ”I ganska liten utsträckning” och ”I mycket liten utsträckning”.

2.2.1 Bristande engagemang vanligaste utmaningen för föreningar 2024

Resultatet visar att 41 procent av föreningarna upplever att bristande intresse eller tid bland medlemmar att engagera sig i organisationen varit en ganska eller mycket stor utmaning under 2024. Det är ingen skillnad i andel jämfört med 2023. Det utgör därmed den vanligaste utmaningen av de faktorer MUCF ställt frågor kring. Idrottsföreningar upplever detta i högst grad och kulturföreningar i lägst grad. Föreningar för barn och unga upplever detta som en utmaning i högre grad än föreningar för vuxna.

Det är mindre vanligt att föreningar på internationell nivå upplever att bristande intresse eller tid är en utmaning jämfört med föreningar med verksamhet på lokal, regional eller nationell nivå. Föreningar i storstadskommuner upplever i lägre grad jämfört med föreningar i landsbygdskommuner eller blandade kommuner att detta varit en utmaning.

I fritextsvar utvecklar några föreningar vad utmaningen består i. Det kan exempelvis handla om att för få vill ta på sig förtroendeuppdrag i föreningen eller vara ledare för de aktiviteter föreningen har. Några lyfter fram att de har en skev åldersstruktur i föreningen, en stor del äldre medlemmar och svårigheter att engagera yngre. Det finns även ett par föreningar som lyfter fram att det saknas engagemang för ideellt arbete och att ställa upp som exempelvis funktionär utan att få betalt. En förening menar att det exempelvis är svårt att engagera personer i arbetsför ålder som har fullt upp med annat. Några menar att det saknas intresse från föräldrar att ställa upp i barnens föreningsaktiviteter.

2.2.2 Covid-19-pandemins påverkan avtagande bland ideella föreningar

Både i 2023 och 2024 års enkät ställdes en fråga om covid-19-pandemin upplevts vara en utmaning för ideella föreningar under det senaste året. Det är en lägre andel under 2024 jämfört med 2023, 29 jämfört med 35 procent under 2023, som upplevde att covid-19-pandemin var en utmaning. Att ha rapporterat påverkan av covid-19-pandemin under 2024 var vanligare bland föreningar för äldre jämfört med föreningar för vuxna.

2.2.3 Ekonomiska läget fortsatt en utmaning för var fjärde förening

26 procent av föreningarna upplever att det ekonomiska läget varit en ganska eller mycket stor utmaning under det senaste året. Det är ingen skillnad mot andelen som tyckte detta under 2023. Föreningar med anställda upplever i högre utsträckning än föreningar utan anställda att det ekonomiska läget varit en utmaning (38 jämfört med 19 procent).

Stora föreningar upplever det i högre grad än mellanstora och små föreningar. Det är också en högre andel bland föreningar med fem eller fler anställda jämfört med föreningar med 1–4 anställda. Det är också vanligare att föreningar med verksamhet på regional, nationell eller internationell nivå upplever att det ekonomiska läget varit en utmaning jämfört med föreningar på lokal nivå. Föreningar med religiös verksamhet anger detta som en utmaning i lägre grad än andra föreningar. Det är vanligare både att föreningar för barn och unga och föreningar för vuxna upplever det ekonomiska läget som en utmaning jämfört med föreningar för äldre.

I fritextsvar lyfter en förening att ökade priser på exempelvis material och frakter gör det ekonomiska läget kärvare. Några föreningar nämner att ökade lokalkostnader och lokalhyror är en utmaning.

2.2.4 Minskade offentliga bidrag fortsatt en utmaning för många föreningar

22 procent av föreningarna upplever att minskade bidrag från offentlig sektor har varit en utmaning under 2024. Det är ingen skillnad i andel jämfört med 2023. På denna fråga är det så mycket som en femtedel som anger att frågan inte är relevant för dem, och detta gäller framför allt föreningar som inte har offentliga bidrag.

Föreningar med anställda upplever i nästan dubbelt så hög grad att minskade bidrag från offentlig sektor varit en utmaning jämfört med föreningar utan anställda (30 jämfört med 16 procent). Det är också vanligare att föreningar för barn och unga (27 procent) eller för vuxna (22 procent) upplever att detta varit en utmaning jämfört med föreningar för äldre (16 procent). Föreningar med religiös verksamhet anger detta i lägre andel än alla andra föreningstyper.

Föreningar med verksamhet på regional, nationell och internationell nivå upplever minskade bidrag som en utmaning i högre utsträckning än föreningar med verksamhet på lokal nivå.

Flera föreningar utvecklar i fritextsvar att föreningen fått mindre bidrag eller väntar sig minskade bidrag på grund av att offentliga medel har minskat, eller kommer att minska, till den typen av verksamhet föreningen ägnar sig åt. Ett antal föreningar lyfter utmaningar med minskade bidrag till folkbildning. Ett par föreningar lyfter fram att en utmaning är att de inte haft möjlighet att söka offentliga medel. Några föreningar lyfter fram att det blivit en ökad konkurrens om de bidrag som finns kvar inom offentlig sektor. Några föreningar lyfter upplevd problematik kring att bidrag inte är indexreglerade och därmed inte följer prisutvecklingen, vilket blir en utmaning då bidragen inte ses som tillräckliga utifrån ökade kostnader. Det leder bland annat till svårigheter att växa, både i form av ytterligare verksamhet och fler anställda. En förening menar att de kommer att behöva lägga ned sin verksamhet på grund av bristande finansiering och dyra fasta kostnader.

2.2.5 Brist på lokaler vanligast bland idrottsföreningar, kulturföreningar och stora föreningar

15 procent av föreningarna upplever att brist på lokaler har varit en utmaning under 2024. Det är ingen skillnad mot året innan. Idrottsföreningar och kulturföreningar upplever i högst grad att brist på lokaler har varit en utmaning. Lägst andel rapporteras av föreningar med religiös verksamhet och föreningar med annan inriktning. När det gäller föreningens syfte rapporteras problem med lokalbrist i högre andel bland föreningar vars syfte är att ge service eller erbjuda verksamhet jämfört med föreningar med alla andra typer av syften.

Det är en högre andel bland stora föreningar som upplever att brist på lokaler är en utmaning än små och mellanstora föreningar. Det är också vanligare att föreningar för barn och unga upplever att brist på

lokaler är en utmaning än föreningar för vuxna och äldre. Det är minst vanligt att föreningar i landsbygdskommuner upplever detta som en utmaning och mest vanligt i storstadskommuner⁸.

I fritextsvar nämner några utmaningar kopplat till lokaler. Det rör sig dels om renoverings- och underhållsbehov som medför höga kostnader, dels om brist på en specifik utemiljö eller anläggning som är nödvändig för föreningens verksamhet. Det kan exempelvis handla om brist på träningstider på fotbollsplaner eller i sporthallar.

2.2.6 Minskade medlemsintäkter en utmaning för drygt en tiondel

12 procent av föreningarna upplever att minskade medlemsintäkter utgjort en utmaning för organisationen det senaste året. Det är ingen skillnad gentemot 2023. Det är väldigt få skillnader mellan föreningstyper vad gäller detta, men föreningar med verksamhet på nationell nivå anger minskade medlemsintäkter som en utmaning i högre grad än föreningar på alla andra nivåer (22 procent av föreningar på nationell nivå, jämfört med 10–11 procent på andra nivåer).

2.2.7 Färre föreningar ser höga elpriser som en utmaning 2024

15 procent av föreningarna svarade att höga elpriser var en utmaning under det senaste året. Det är en minskning gentemot 2023, då 21 procent av föreningarna angav detta som en utmaning.

Idrottsföreningar och föreningar med religiös verksamhet upplever i högst utsträckning att elpriserna har varit en utmaning det senaste året. Kulturföreningar upplever detta i lägre utsträckning än alla andra föreningstyper. Föreningar med anställda upplever i högre utsträckning än föreningar utan anställda att elpriser varit en utmaning det senaste året. Föreningar vars syfte är att ge service eller erbjuda verksamhet anger detta i högre grad än föreningar vars syfte är att vara röstbärare och opinionsbildare.

När det gäller föreningsstorlek är det mellanstora föreningar som i högre utsträckning upplever utmaningar med höga elpriser jämfört med både små och stora föreningar. Det är också vanligare att föreningar för barn och unga har upplevt att höga elpriser varit en utmaning under 2023 jämfört med föreningar för äldre.

Föreningar i landsbygdskommuner upplever höga elpriser som en utmaning i högst grad och föreningar i storstadskommuner anger detta i lägst grad. Andelen är drygt tre gånger så stor i landsbygdskommuner (25 procent) jämfört med i storstadskommuner (8 procent) medan blandade kommuner ligger på 15 procent.

⁸ I storstadskommuner är det var femte, 20 procent, av föreningarna som anger brist på lokaler som en utmaning.

3. Föreningars utsatthet för hot, våld och skadegörelse

I enkäten ställs ett antal frågor om föreningars utsatthet för hot och andra typer av brott. Föreningarna har svarat på om organisationen eller dess medlemmar under de senaste tolv månaderna råkat ut för våld, skadegörelse eller stöld kopplat till organisationens verksamhet. Exempel på händelser som räknas in i detta är slag/spark/knuff eller liknande, våld med vapen, anlagd brand/sprängning, klotter eller stöld.⁹ Föreningarna har även svarat på om organisationen eller dess medlemmar under de senaste tolv månaderna råkat ut för hot eller trakasserier. Exempel på händelser som räknas in i detta är hotfullt uttalande öga mot öga, hotfullt telefonsamtal/sms/mms/brev/e-post, hot/påhopp via sociala medier, uthängd på internet eller obehagligt besök/förföljelse/kartläggning.

Svarsalternativen är om föreningen drabbats flera gånger i veckan, någon gång i veckan, någon gång i månaden, mer sällan än någon gång i månaden eller inte alls under de senaste tolv månaderna. Nedan redovisar MUCF hur stor andel som svarat att det har hänt under året, oavsett i vilken omfattning det har skett.

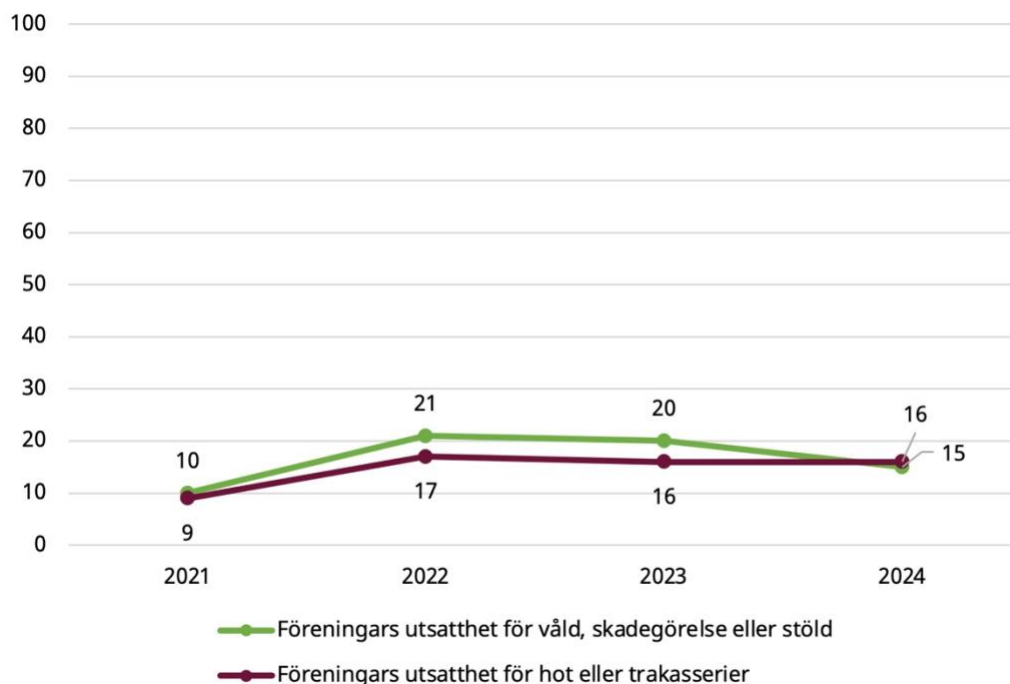
I 2024 års enkät uppgav 15 procent av föreningarna att föreningen eller dess medlemmar under de senaste tolv månaderna råkat ut för våld, skadegörelse eller stöld kopplat till organisationens verksamhet. Det är en minskning jämfört med 2023 då andelen var 20 procent. Lägst var andelen år 2021¹⁰ då 10 procent av föreningarna uppgav att de eller deras medlemmar utsatts.

Vad gäller hot eller trakasserier kopplat till organisationens verksamhet uppgav 16 procent av föreningarna 2024 att de eller deras medlemmar råkat ut för detta under de senaste tolv månaderna. Det är en lika hög andel som 2023 och andelen har ökat jämfört med 2021 då det var 9 procent av föreningarna som uppgav att de eller deras medlemmar utsatts.

Totalt sett har 23 procent av föreningarna utsatts under 2024, se avsnitt 3.2.

⁹ En representant för referensgruppen med ideella föreningar påpekade att denna beskrivning inte tycks inkludera bedrägeriförsök och bedrägerier, en typ av brott som representanten bedömer drabbar seniororganisationer oproportionerligt.

¹⁰ Resultaten från 2021 kommer från en enkät med särskilt fokus på hot och våld.

Figur 3.1. Andelen föreningar som anger att deras organisation eller dess medlemmar under de senaste 12 månaderna minst någon gång råkat ut för våld, skadegörelse eller stöld respektive trakasserier eller hot kopplat till organisationens verksamhet. År 2021–2024. Procent.

Källa: MUCF, Kartläggning av hot och hat mot det civila samhället 2021; MUCF:s enkät till ideella föreningar 2022, 2023, 2024. Notera att siffran från 2021 kommer från en annan enkät. Frågorna är formulerade likadant men ligger i ett annat sammanhang av andra frågor, samt inkluderar även svarsalternativet "Vet ej".

3.1 Skillnader mellan föreningstyper i utsatthet för våld, skadegörelse eller stöld

Att föreningen varit utsatt för våld, skadegörelse eller stöld under 2024 rapporteras i högst grad av idrottsföreningar (24 procent) och föreningar med religiös verksamhet. I lägst grad rapporteras det av kulturföreningar.

Det är en högre andel bland föreningar för barn och unga (27 procent) jämfört med föreningar för vuxna (14 procent) eller för äldre (8 procent) som har utsatts för våld, skadegörelse eller stöld. Även skillnaden mellan föreningar för vuxna och för äldre är statistiskt säkerställd.

Det är vanligare att föreningar med anställda utsätts för våld, skadegörelse eller stöld jämfört med föreningar utan anställda, 24 jämfört med 9 procent. Det är vanligast att stora föreningar har utsatts för våld, skadegörelse eller stöld (26 procent) jämfört med små föreningar (7 procent). Andelen bland mellanstora föreningar är 19 procent (skillnaden både gentemot stora och små är statistiskt säkerställd).

3.2 Skillnader mellan föreningstyper i utsatthet för hot eller trakasserier

Att rapportera att föreningen har utsatts för hot eller trakasserier under 2024 är vanligare bland föreningar med annan inriktning (22 procent) och föreningar med religiös verksamhet (22 procent) jämfört med intresseföreningar (12 procent) och kulturföreningar.

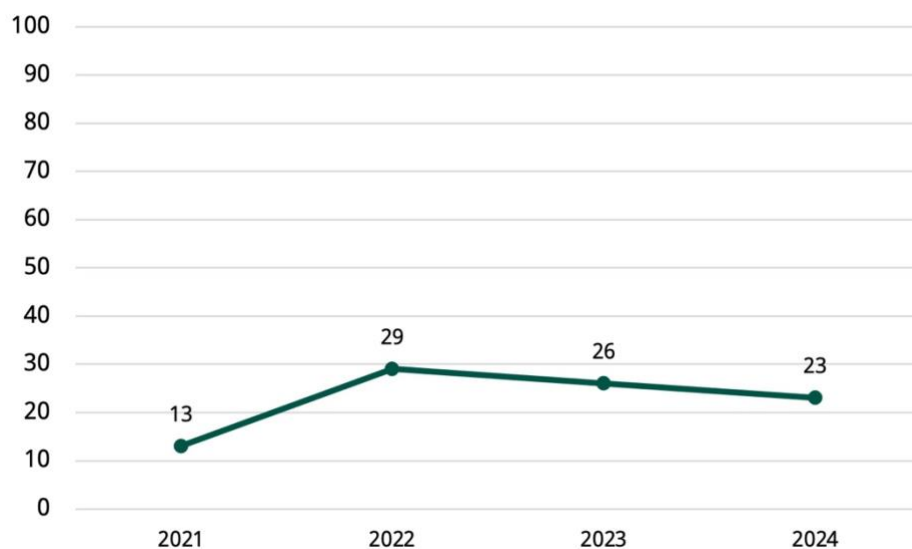
Att rapportera att föreningen har utsatts för hot eller trakasserier under 2024 är vanligare bland föreningar vars syfte är att vara röstbärare och opinionsbildare (24 procent) jämfört med andra typer av föreningar.

Det är vanligare att föreningar med anställda har utsatts för hot eller trakasserier (27 procent) jämfört med föreningar utan anställda (8 procent). Vanligast är det bland föreningar med fem eller fler anställda (37 procent). Det är vanligare att stora föreningar utsätts för hot eller trakasserier (30 procent) jämfört med mellanstora (12 procent) och små föreningar (9 procent). Det är mindre vanligt bland föreningar på lokal nivå jämfört med regional eller nationell nivå.

En högre andel föreningar för barn och unga (21 procent) och för vuxna (16 procent) uppger utsatthet för hot eller trakasserier jämfört med föreningar för äldre (8 procent).

3.3 Var fjärde förening utsatt under 2024

23 procent av föreningarna har svarat jakande på den ena eller båda frågorna om a) hot eller trakasserier och b) våld, skadegörelse eller stöld år 2024. Andelen är lika hög som 2023 men lägre än 2022 och högre än 2021.

Figur 3.2. Andelen föreningar som anger att deras organisation eller dess medlemmar under de senaste tolv månaderna råkat ut för våld, skadegörelse, stöld, hot och/eller trakasserier kopplat till organisationens verksamhet. År 2021–2024. Procent.

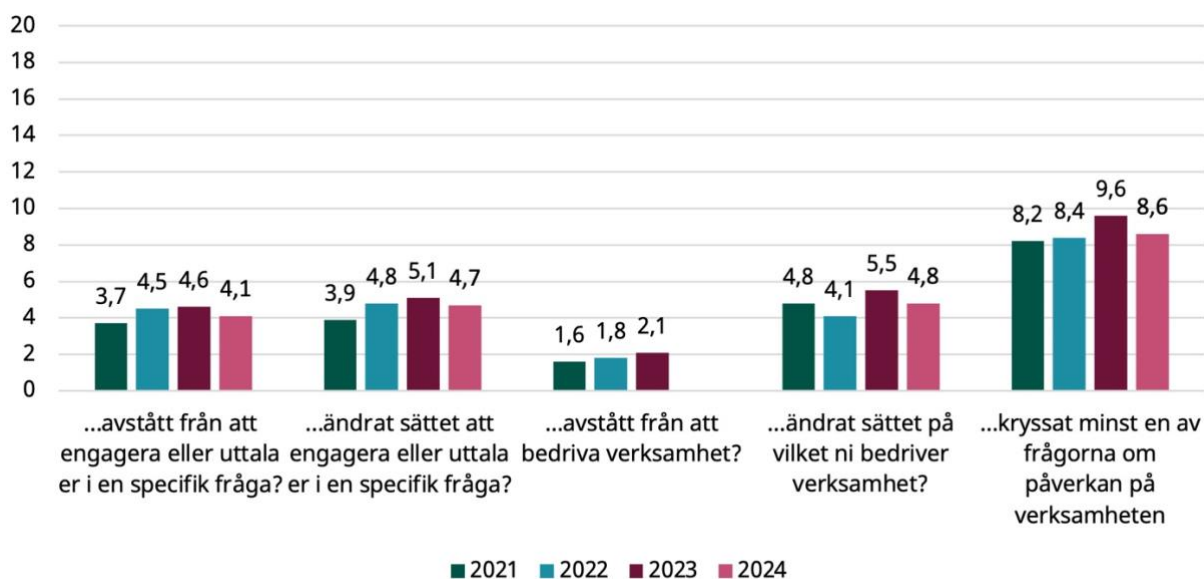
Källa: MUCF, Kartläggning av hot och hat mot det civila samhället 2021; MUCF:s enkät till ideella föreningar 2022, 2023, 2024.

3.4 Påverkan på organisationerna

I enkäten ställs även en fråga kopplat till utsattheten eller oron för att utsättas för våld, skadegörelse, stöld, hot eller trakasserier. Den handlar om föreningen eller dess medlemmar under de senaste tolv månaderna har

- avstått från att engagera eller uttala sig i en specifik fråga
- ändrat sättet att engagera eller uttala sig i en specifik fråga
- avstått från att bedriva verksamhet
- ändrat sättet på vilket organisationen bedriver verksamhet.

Svarsalternativen på dessa frågor är antingen ja eller nej.

Figur 3.3. Föreningar som anger att organisation eller dess medlemmar under de senaste tolv månaderna på grund av utsatthet eller på grund av oron för att utsättas för våld, skadegörelse, stöld, hot eller trakasserier avstått eller ändrat verksamhet eller engagemang. 2021–2024. Procent.

Källa: MUCF, Kartläggning av hot och hat mot det civila samhället 2021, MUCF:s enkät till ideella föreningar 2022, MUCF:s enkät till ideella föreningar 2023, MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

Not: Observera att axeln har brutits och går till 20 procent. Antalet som svarat att de avstått från att bedriva verksamhet år 2024 var för få för att rapportera en exakt andel.

Sammantaget visar resultatet att det är 8,6 procent av föreningarna som har avstått eller ändrat på verksamhet eller sättet att engagera eller uttala sig i en specifik fråga på grund av utsatthet för eller oro att utsättas för våld, skadegörelse, stöld, hot eller trakasserier under 2024.

Utifrån de specifika frågorna är det 4,8 procent av föreningarna som anger att de har **ändrat på sättet de bedriver verksamhet** på grund av utsatthet för eller oro att utsättas för hot, trakasserier, våld, skadegörelse eller stöld. 4,7 procent av föreningarna anger att **de har ändrat sättet att engagera eller uttala sig i en specifik fråga** på grund av utsatthet för eller oro att utsättas för hot, trakasserier, våld, skadegörelse eller stöld.

4,1 procent av föreningarna anger att de har **avstått från att engagera eller uttala sig i en specifik fråga** på grund av utsatthet för eller oro att utsättas för hot, trakasserier, våld, skadegörelse eller stöld. Ungefär en procent av föreningarna anger att de har **avstått från att bedriva verksamhet** på grund av utsatthet för eller oro att utsättas för hot, trakasserier, våld, skadegörelse eller stöld (notera att siffran inte visas i figuren eftersom det är för lågt antal föreningar för att redovisa exakt).

Det finns ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan åren.

4. Föreningars ekonomi och långsiktiga förutsättningar

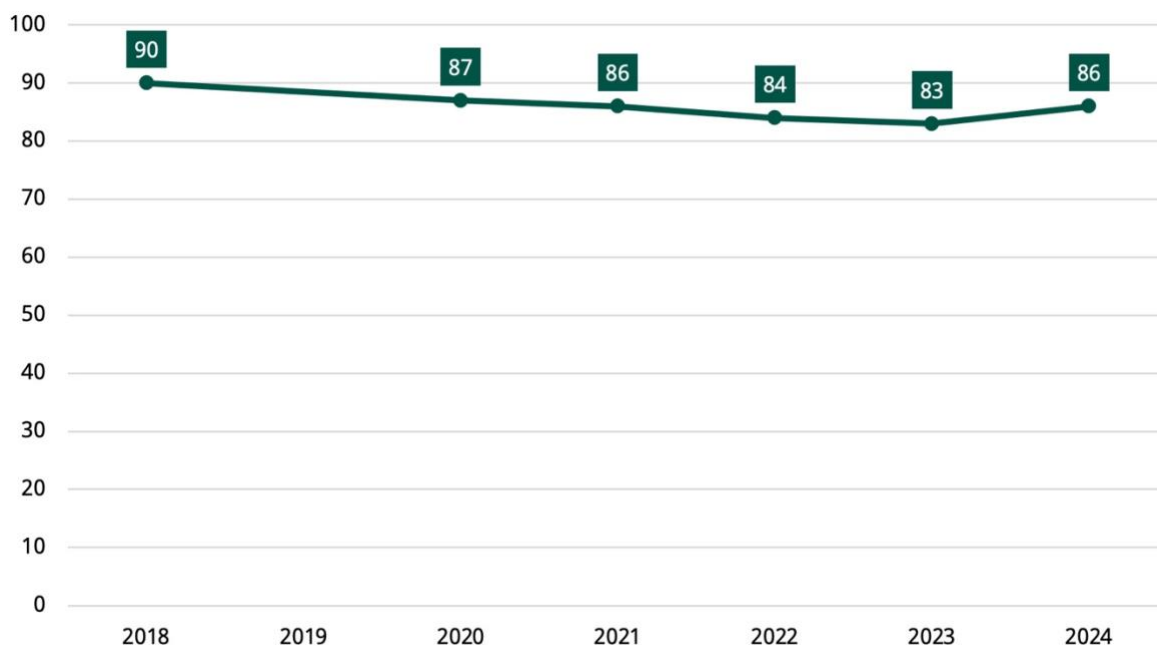
I detta kapitel beskrivs ideella föreningars ekonomiska förutsättningar. I propositionen ”En politik för det civila samhället” lyfts att det är viktigt att föreningar har goda, långsiktiga och stabila förutsättningar för sin verksamhet. I propositionen fastslås också att det är viktigt att föreningars självständighet och handlingsutrymme bevaras och skyddas (Prop. 2009/10:55). Utifrån principerna är det därför intressant att följa hur föreningars ekonomiska förutsättningar förändras över tid.

I enkäten frågar MUCF om ideella föreningars ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet och vilka som är de viktigaste inkomstkällorna. Myndigheten ställer även frågor om hur föreningar ser på möjligheten att bedriva och utveckla verksamheten de närmast kommande åren, något vi beskriver i termer av framtidstro nedan. Enkäten innehåller också olika frågor om offentlig finansiering av ideella föreningars verksamhet. Flera av frågorna om ekonomiska förutsättningar går att följa tillbaka till 2018 års enkätundersökning och därmed kan MUCF belysa hur de ekonomiska villkoren förändrats under perioden 2018–2023.

4.1 Stabilt goda ekonomiska förutsättningar för föreningar att bedriva kärnverksamhet

Resultaten från årets enkät visar att en stor andel av föreningarna, 86 procent, instämmer i ganska eller mycket hög grad i att de har haft goda ekonomiska möjligheter att bedriva kärnverksamhet under 2024. Andelen är högre än 2023, då den var 83 procent. Andelen år 2024 är fortfarande något lägre än den var år 2018, men ligger på samma nivå som år 2020 och 2021.¹¹

¹¹ Andelen av hela urvalet som svarat ”vet ej” (och som här är inkluderade med de som **inte** anger att de haft goda möjligheter) är låg, men ökade åren 2021–2022 från mindre än en halv procent tidigare år till som mest 4 procent år 2022, och har sedan minskat långsamt för att 2024 vara mindre än 3 procent.

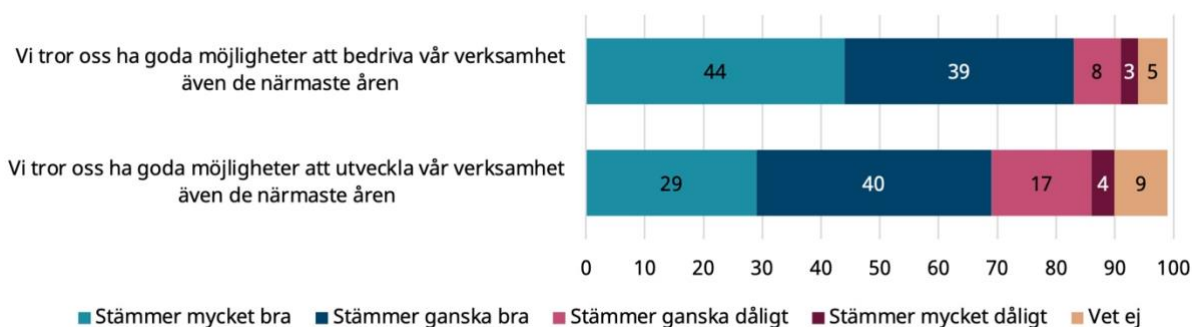
Figur 4.1 Föreningar som instämmer i att de under det senaste året haft ekonomiska förutsättningar att bedriva kärnverksamhet. År 2018–2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2018, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024.

Det finns vissa skillnader mellan olika typer av föreningar men skillnaderna är relativt små och andelen som håller med om att de haft ekonomiska förutsättningar ligger åtminstone runt 80 procent eller högre i alla kategorier, därför redovisar vi inte skillnaderna här.

4.2 Stor andel föreningar tror sig ha goda möjligheter även de närmaste åren

De flesta föreningar, 83 procent, instämmer i ganska eller mycket hög grad att de tror sig ha goda möjligheter att **bedriva** verksamhet även de närmast kommande åren, vilket inte är någon förändring jämfört med 2023. En lägre andel, 70 procent, uppger att de har goda möjligheter att **utveckla** sin verksamhet även de närmast kommande åren¹² Inte heller här har det skett någon förändring i andelen som uppger detta jämfört med 2023.

Figur 4.2. Föreningars svar på påståendet att de har goda möjligheter att bedriva eller utveckla sin verksamhet de närmast kommande åren. 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

Det finns vissa skillnader mellan föreningstyper men skillnaderna är relativt små och det är höga andelar – runt 80 procent eller högre i alla kategorier som bedömer sig ha goda möjligheter att bedriva verksamhet de närmaste åren, 60 procent eller högre i alla kategorier som bedömer sig ha goda möjligheter att utveckla verksamhet. Därför redovisar vi inte skillnaderna här. Två skillnader är dock värda att nämna: Föreningar med anställda anger i lägre grad att de har goda möjligheter att bedriva verksamhet de närmaste åren, särskilt föreningar med fem eller fler anställda. Små föreningar anger i lägre grad att de har möjlighet att utveckla verksamheten jämfört med stora föreningar (62 procent jämfört med 77 procent).

4.2.1 Nedläggning mindre aktuellt för föreningar 2024 än 2023

En dryg tiondel av föreningarna (11 procent) har funderat på att lägga ned eller låta organisationen vila under de senaste tolv månaderna. Det är en lägre andel än under 2023 (14 procent). Bland de som övervägt att lägga ner organisationen är de vanligaste anledningarna bristande intresse bland medlemmar (41 procent) och bristande ekonomi (36 procent).

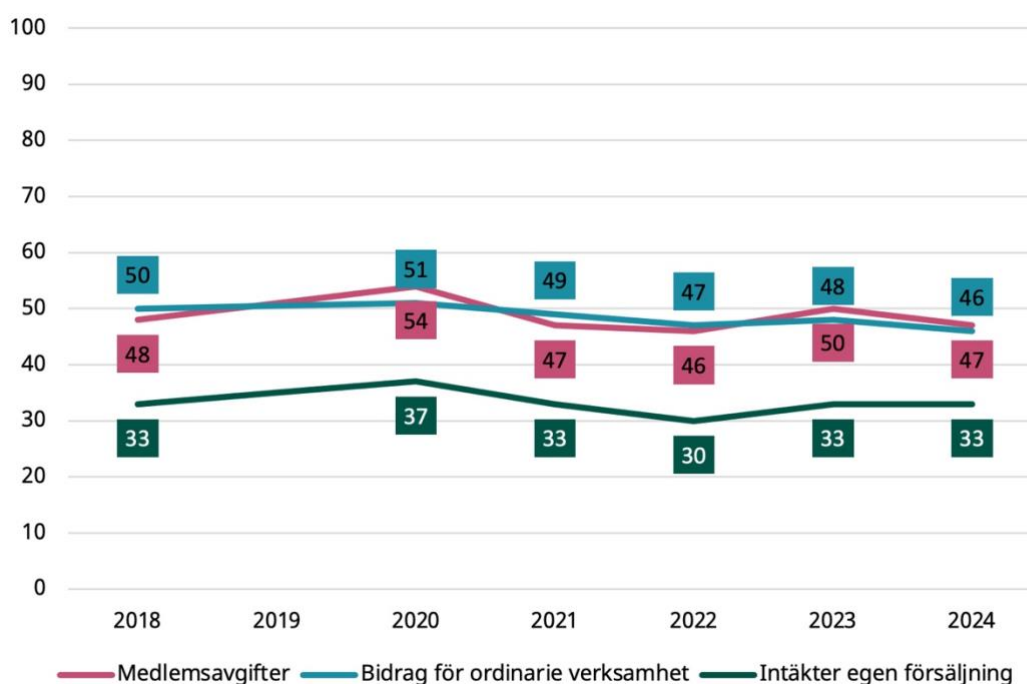
¹² Notera att på grund av avrundningar stämmer siffran inte exakt med summan av kategorierna i figuren.

4.3 Föreningars inkomstkällor

I enkäten uppger de ideella föreningarna i vilken utsträckning olika inkomstkällor är viktiga för föreningens verksamhet. De inkomstkällor som föreningar anser vara mycket viktiga är

- medlemsavgifter (47 procent)
- bidrag för ordinarie verksamhet från kommun, stat eller region (46 procent)
- intäkter från egen försäljning (33 procent)
- bidrag för lokal eller anläggning (19 procent)
- bidrag för särskilda projekt från kommun, stat eller region (21 procent)
- sponsring eller gåvor från företag (18 procent)
- gåvor från enskilda personer (14 procent)
- bidrag från icke-statliga fonder eller stiftelser (10 procent)
- överföringar från huvud- eller paraplyorganisation (9 procent)
- ersättning för utförande av uppdrag, ej offentlig sektor (5 procent)
- avkastning av eget kapital (6 procent)
- bidrag från EU (4 procent).

Ingen av dessa inkomstkällor har ändrats signifikant jämfört med 2023.

Figur 4.3 Föreningar som anger att intäkter från medlemsavgifter, egen försäljning samt bidrag för ordinarie verksamhet är en mycket viktig inkomstkälla. Åren 2018–2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2018, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024.

Andelen föreningar som svarar att medlemsavgifter är en mycket viktig inkomstkälla ökade från 48 till 54 procent mellan 2018 och 2020, för att sedan minska till 46 procent 2022 och öka igen till 50 procent under 2023. Andelen ligger kvar på en motsvarande nivå 2024 (det är ingen statistiskt säkerställd skillnad mellan 2023 och 2024).

Mellan 2018–2020 var andelen föreningar som uppgav att bidrag för ordinarie verksamhet var en mycket viktig inkomstkälla relativt oförändrad kring 50 procent.¹³ Därefter minskade andelen något 2022 och ligger kvar på samma nivå 2023 och 2024.

Andelen föreningar som uppger att intäkter från egen försäljning var en mycket viktig inkomstkälla ökade från 33 till 37 procent mellan 2018 och 2020. Därefter minskade andelen till 30 procent 2022, för att sedan öka till 33 procent 2024.

7 procent av föreningarna har inte kryssat någon inkomstkälla som viktig, 36 procent har angett en viktig inkomstkälla, 22 procent har angett två viktiga inkomstkällor och 35 procent har angett fler än två. Att ha fler än två viktiga inkomstkällor är vanligare bland föreningar med anställda jämfört med föreningar utan anställda, i stora och mellanstora föreningar jämfört med små föreningar, i föreningar för barn och unga jämfört med föreningar för vuxna eller för äldre och i idrottsföreningar jämfört med alla andra föreningar.

4.3.1 Medlemsavgifter viktigast bland idrottsföreningar, intresseföreningar, föreningar utan anställda och stora föreningar

Vad gäller medlemsavgifter så bedömer idrottsföreningar i högst andel att det är en viktig inkomstkälla (59 procent), därefter intresseföreningar (50 procent). Föreningar utan anställda rapporterar i högre utsträckning att medlemsavgifter är en viktig inkomstkälla (53 procent) jämfört med föreningar med anställda (38 procent). Stora föreningar anger i hög grad att medlemsavgifter är en viktig inkomstkälla (61 procent), därefter mellanstora föreningar (53 procent) och lägst andel bland små föreningar (34 procent).

4.3.2 Organisationsbidrag särskilt viktigt för idrottsföreningar samt barn- och ungdomsföreningar

Vad gäller bidrag för organisationens ordinarie verksamhet (organisationsbidrag) är det vanligare att idrottsföreningar bedömer att det är en viktig inkomstkälla (58 procent) och minst vanligt att föreningar med religiös verksamhet anger det.

Det är vanligare att organisationsbidrag är en mycket viktig inkomstkälla för föreningar för barn och unga (77 procent) jämfört med föreningar för vuxna och äldre. Det är vanligare att föreningar med anställda bedömer organisationsbidrag som en viktig inkomstkälla (61 procent) jämfört med föreningar utan anställda (36 procent). Det är vanligare bland mellanstora och stora föreningar jämfört med små föreningar.

Föreningar med verksamhet på regional nivå anger i högre grad att organisationsbidrag är en mycket viktig inkomstkälla (58 procent) jämfört med föreningar med verksamhet på alla andra nivåer.

¹³ Observera att det saknas uppgift för 2019.

4.3.3 Intäkter från egen försäljning viktigt för en tredjedel av föreningarna

En tredjedel av föreningarna bedömer att intäkter från egen försäljning av varor eller tjänster är en mycket viktig inkomstkälla för deras verksamhet. Idrottsföreningar (48 procent) och kulturföreningar (46 procent) upplever i högst grad att det är en viktig inkomstkälla medan föreningar med religiös verksamhet anger detta i lägst grad. Det är vanligare att föreningar för barn och unga anger att detta är en viktig inkomstkälla (49 procent) jämfört med föreningar för vuxna och äldre. Därutöver är det en högre andel föreningar med verksamhet på lokal nivå som uppger att försäljning är en viktig inkomstkälla än föreningar med verksamhet på regional eller internationell nivå. Det är även en högre andel bland föreningar i landsbygdskommuner jämfört med de andra två kommuntyperna. Föreningar vars syfte är att ge service eller erbjuda verksamhet anger egen försäljning som en viktig inkomstkälla i betydligt högre grad (40 procent) än föreningar vars syfte är att vara röstbärare och opinionsbildare (12 procent).

4.3.4 En femtedel anger bidrag för lokal eller anläggning som mycket viktig inkomstkälla

19 procent av föreningarna bedömer att bidrag för lokal eller anläggning är en mycket viktig inkomstkälla. Idrottsföreningar anger att sådana bidrag är en mycket viktig inkomstkälla i högre grad än andra föreningstyper (34 procent). Föreningar med religiös verksamhet anger detta i lägre grad än alla andra föreningstyper. Föreningar för barn och unga anger i betydligt högre grad (41 procent) att bidrag för lokal är en mycket viktig inkomstkälla än föreningar för vuxna (14 procent) eller äldre (14 procent).

Mellanstora föreningar anger detta i högre grad än både små och stora föreningar. Föreningar med anställda rapporterar detta i högre grad än föreningar utan anställda. Föreningar i storstadskommuner anger detta i lägre grad än i de andra två kommuntyperna. Det är vanligare att ange bidrag för lokal eller anläggning som en viktig inkomstkälla bland föreningar vars syfte är att ge service eller erbjuda verksamhet jämfört med föreningar vars syfte är att vara röstbärare och opinionsbildare.

4.3.5 Projektbidrag mycket viktig inkomstkälla för en femtedel av föreningarna

21 procent av föreningarna bedömer att projektbidrag är en viktig inkomstkälla för deras verksamhet. Att ange detta som en viktig inkomstkälla rapporteras av en lägre andel av föreningar med religiös verksamhet jämfört med alla andra föreningstyper. Det är vanligare att föreningar för barn och unga uppger projektbidrag som en viktig inkomstkälla jämfört med föreningar för vuxna eller för äldre; även föreningar för vuxna anger detta i högre grad än föreningar för äldre. Föreningar med anställda anger att projektbidrag är en mycket viktig inkomstkälla i högre grad än föreningar utan anställda. Det är vanligare att ange detta som en viktig inkomstkälla bland föreningar vars syfte är att ge service eller erbjuda verksamhet jämfört med föreningar som är röstbärare och opinionsbildare.

4.3.6 Sponsring eller gåvor från företag mycket viktig inkomstkälla för knappt en femtedel av föreningarna

18 procent av föreningarna bedömer att sponsring eller gåvor från företag är en mycket viktig inkomstkälla för deras verksamhet. Idrottsföreningar anger i högre grad (40 procent) sponsring som mycket viktig jämfört

med andra typer av föreningar. Föreningar med religiös verksamhet anger det i lägst grad. Det är också vanligare att föreningar med anställda anger detta som viktigt (24 procent) jämfört med föreningar utan anställda (13 procent). Föreningar för barn och unga (42 procent) bedömer detta som viktigt i högre grad än föreningar för vuxna och äldre; och föreningar för vuxna anger det i högre grad än föreningar för äldre. Det är vanligare att föreningar i landsbygdskommuner (24 procent) eller blandade kommuner (19 procent) bedömer detta som viktigt, jämfört med föreningar i storstadskommuner (10 procent).

4.3.7 Gåvor från enskilda personer och bidrag från icke-statliga fonder eller stiftelser

14 procent av föreningarna bedömer att gåvor eller insamlingar från enskilda personer är en mycket viktig inkomstkälla för deras verksamhet. Detta är vanligast bland föreningar med religiös verksamhet (66 procent) jämfört med alla andra föreningstyper. Det är vanligare att föreningar med anställda anger detta jämfört med föreningar utan anställda (20 jämfört med 9 procent), och bland små och mellanstora föreningar jämfört med stora föreningar. Föreningar med verksamhet på internationell nivå anger oftare detta som en viktig inkomstkälla jämfört med föreningar med verksamhet på andra nivåer. Föreningar för äldre bedömer i högre grad att detta är en viktig inkomstkälla jämfört med föreningar för barn och unga.

11 procent av föreningarna anger att bidrag från icke-statliga fonder eller stiftelser är en mycket viktig inkomstkälla för deras verksamhet. Att ange detta är vanligare bland föreningar för barn och unga jämfört med föreningar för vuxna eller äldre, och bland föreningar med anställda jämfört med föreningar utan anställda.

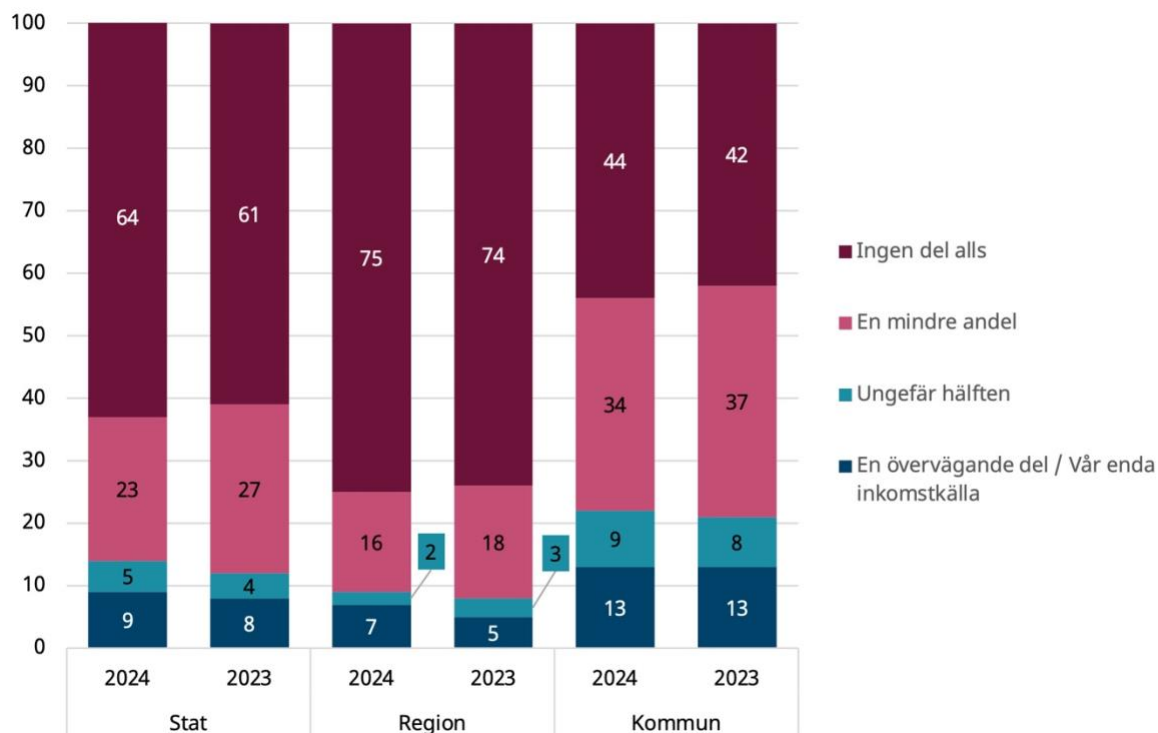
Bara 4 procent av föreningarna anger EU-medel som en viktig källa till intäkter, men detta är vanligare bland föreningar med fem eller fler anställda (8 procent) jämfört med föreningar med färre anställda eller inga anställda.

Att ange ersättning för uppdrag åt annan aktör än stat, region eller kommun som en viktig inkomstkälla är ovanligt (5 procent) men vanligast bland kulturföreningar (14 procent).

4.4 Föreningars intäkter från offentlig sektor

I årets undersökning uppger en majoritet av föreningarna, 56 procent, att de har någon form av intäkter från kommuner. En betydligt lägre andel uppger att de har intäkter från staten eller regioner, 36 respektive 25 procent. Andelarna har inte ändrats jämfört med 2023.

Bland de föreningar som har intäkter från kommun, region eller stat uppger de allra flesta att dessa enbart utgör en mindre del av deras totala årliga intäkter.

Figur 4.4 Andel av föreningens intäkter som kommer från kommun, region respektive stat. År 2023–2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2023, 2024.

4.4.1 Intäkter från kommun

- Andelen som har någon finansiering från kommun är högst bland idrottsföreningar (77 procent), därefter kulturföreningar (62 procent), intresseföreningar (51 procent) och föreningar med annan inriktning (44 procent). Lägst är andelen bland föreningar med religiös verksamhet (31 procent). Alla skillnader är statistiskt säkerställda utom mellan intresseföreningar och föreningar med annan inriktning.
- Andelen som har någon finansiering från kommun är högre bland föreningar vars syfte är att erbjuda verksamhet jämfört med föreningar som är röstbärare och opinionsbildare.
- En högre andel föreningar med anställda har någon del av sina intäkter från kommun jämfört med föreningar utan anställda.
- En högre andel föreningar för barn och unga (86 procent) har intäkter från kommun än föreningar för vuxna (49 procent) och äldre (51 procent).
- En högre andel föreningar med verksamhet på lokal nivå har intäkter från kommun än föreningar på annan verksamhetsnivå, och en högre andel föreningar på regional nivå jämfört med nationell och internationell nivå. Föreningar i landsbygdskommuner och blandade kommuner har detta i högre grad än föreningar i storstadskommuner.

4.4.2 Intäkter från region

- Intresseföreningar, idrottsföreningar och kulturföreningar har intäkter från region i högre grad än föreningar med religiös verksamhet och föreningar med annan inriktning.
- Föreningar med anställda har i högre utsträckning någon del av sina intäkter från region jämfört med föreningar utan anställda.
- Föreningar för barn och unga har i högre utsträckning någon del av sina intäkter från region än föreningar för vuxna och föreningar för äldre.
- Stora föreningar har i högst andel angett att de har intäkt från region, medan små föreningar i lägst andel har angett detta.
- Andelen är högre bland föreningar som verkar på regional nivå än föreningar på andra nivåer (52 procent).

4.4.3 Intäkter från stat

- En högre andel idrottsföreningar (48 procent) har någon intäkt från staten jämfört med andra föreningstyper.
- En högre andel föreningar med anställda (54 procent) har någon intäkt från staten än föreningar utan anställda (25 procent).
- En högre andel föreningar för barn och unga har någon intäkt från staten (68 procent) jämfört med föreningar för vuxna (32 procent) och äldre (21 procent). Även skillnaden mellan föreningar för vuxna och för äldre är statistiskt säkerställd.

4.4.4 En tredjedel av föreningarna har ingen intäkt från offentlig sektor

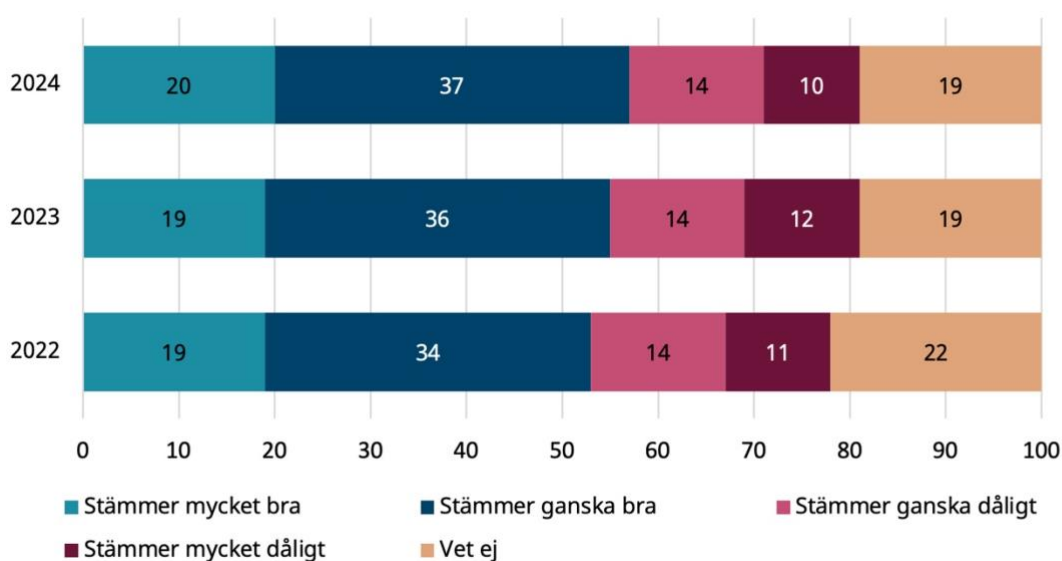
Genom att kombinera de tre frågorna om offentliga medel kan MUCF notera att 32 procent av föreningarna anger att **ingen del av deras intäkter** kommer från bidrag från stat, region eller kommun. Det är ingen skillnad jämfört med 2023 eller 2022. Att **inte** ha någon intäkt alls från vare sig stat, region eller kommun är vanligast bland föreningar med annan inriktning och föreningar med religiös verksamhet (som inte skiljer sig signifikant från varandra), därefter bland intresseföreningar och kulturföreningar (som inte skiljer sig från varandra) och minst vanligt bland idrottsföreningar. Att **inte** ha medel från varken kommun, stat eller region är mycket ovanligt bland föreningar för barn och unga (4 procent) till skillnad mot föreningar för vuxna (38 procent) och äldre (39 procent). Att **inte** ha medel varken från stat, region eller kommun är vanligare bland föreningar utan anställda jämfört med föreningar med anställda samt bland små föreningar jämfört med mellanstora och stora, och bland föreningar i storstadskommuner jämfört med föreningar i landsbygdskommuner och blandade kommuner.

4.5 Föreningars möjligheter att söka bidrag

I propositionen ”En politik för det civila samhället” lyfts att det är viktigt att information om möjliga bidrag som finns att söka är både lättillgänglig och lätt att förstå, då det påverkar människors förutsättningar att engagera sig (Prop. 2009/10:55). Om bidragsinformation är svår att hitta eller om ansökningsprocessen upplevs som alltför komplicerad riskerar det att leda till att bidrag som finansieringsform inte blir lika tillgängliga för alla grupper i samhället.

4.5.1 En fjärdedel har inte tillräckliga resurser att söka offentliga bidrag

I enkäten får föreningarnas representanter ta ställning till om föreningen har tillräckliga resurser för att söka offentliga bidrag. I 2024 års enkät svarar 57 procent att detta stämmer mycket eller ganska bra, 24 procent att det stämmer mycket eller ganska dåligt och 19 procent att de inte vet. Andelarna är liknande för tidigare år. Att det varje år är runt en femtedel som svarar ”vet ej” kan antas bero på att det är föreningar som inte nyligen sökt offentliga bidrag och därför inte haft orsak att ta reda på vad som krävs för att göra det. Som framgick i avsnitt 3.4.4 var det 32 procent av föreningarna som under 2024 inte hade några offentliga bidrag.

Figur 4.5. Föreningars respons på frågan om föreningen har tillräckliga resurser för att söka offentliga bidrag, 2022–2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

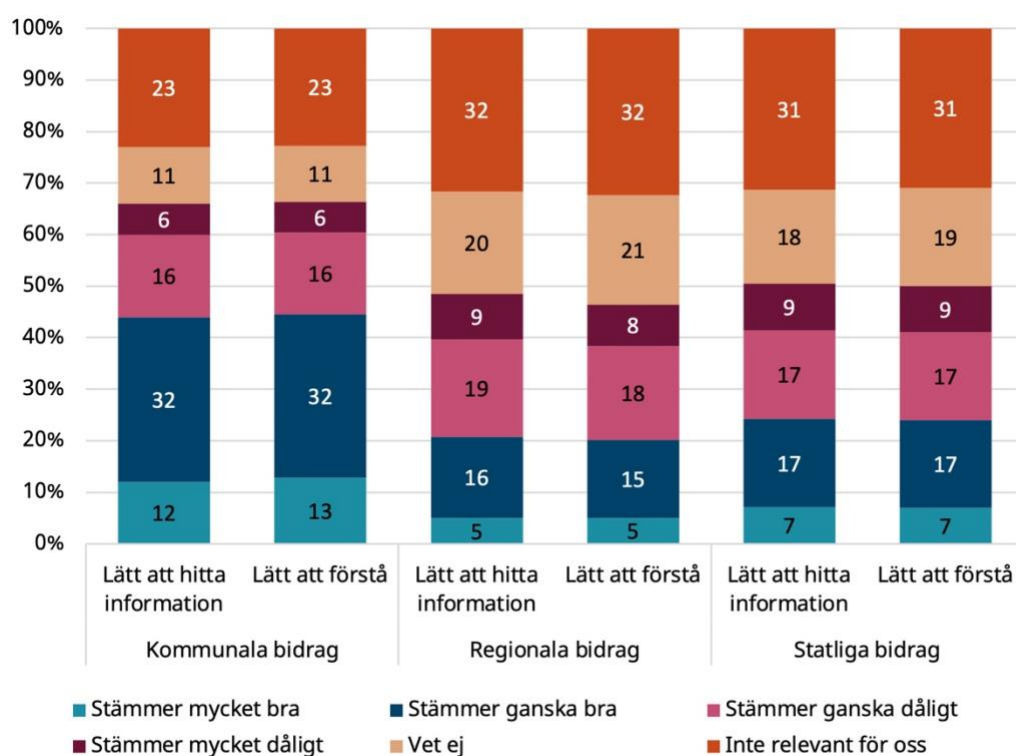
4.5.2 Upplevelser av informationsinhämtning och förståelse för krav i bidragsprocessen

Av alla som besvarat enkäten är det 44 procent som anger att det stämmer mycket eller ganska bra att det är **lätt att hitta information om de kommunala bidrag** som finns att söka, medan 22 procent tycker att det stämmer ganska eller mycket dåligt. 23 procent tycker att frågan inte är relevant för deras förening och 11 procent vet inte. Det är 45 procent som svarat att det stämmer mycket eller ganska bra att det är **lätt att förstå hur man söker kommunala bidrag och vilka krav som måste uppfyllas**, medan 22 procent menar att det stämmer ganska eller mycket dåligt. 23 procent tycker att frågan inte är relevant för deras förening och 11 procent vet inte. Det är ingen skillnad mot 2023.

Det är 21 procent som tycker att det stämmer mycket eller ganska bra att det är **lätt att hitta information om de regionala bidrag** som finns att söka, medan 28 procent tycker att det stämmer ganska eller mycket dåligt. 32 procent tycker att frågan inte är relevant för deras förening och 20 procent vet inte. Det är 20 procent som tycker det stämmer ganska eller mycket bra att det är **lätt att förstå hur man**

söker regionala bidrag och vilka krav som måste uppfyllas, medan 26 procent tycker att det stämmer ganska eller mycket dåligt. 32 procent tycker att frågan inte är relevant för deras förening och 21 procent vet inte. Det är ingen skillnad mot 2023.

Det är 24 procent som tycker att det stämmer mycket eller ganska bra att det är **lätt att hitta information om de statliga bidrag som finns att söka**, medan 26 procent tycker att det stämmer ganska eller mycket dåligt. 31 procent tycker att frågan inte är relevant för deras förening och 18 procent vet inte. Även på frågan om det är **lätt att förstå informationen om sökprocessen för statliga bidrag** är det 24 procent som svarat att det stämmer ganska eller mycket bra och 24 procent som svarat att det stämmer ganska eller mycket dåligt. 31 procent tycker att frågan inte är relevant för deras förening och 19 procent svarar att de inte vet. Det är ingen skillnad mot 2023.

Figur 4.6 Föreningar som upplever att det är lätt att hitta information och förstå hur man söker statliga, regionala och kommunala bidrag, 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

De allra flesta föreningar som instämmer i att det är lätt att hitta information från en viss finansiär instämmer också i att det är lätt att förstå hur man söker dessa bidrag och vilka krav som måste uppfyllas.

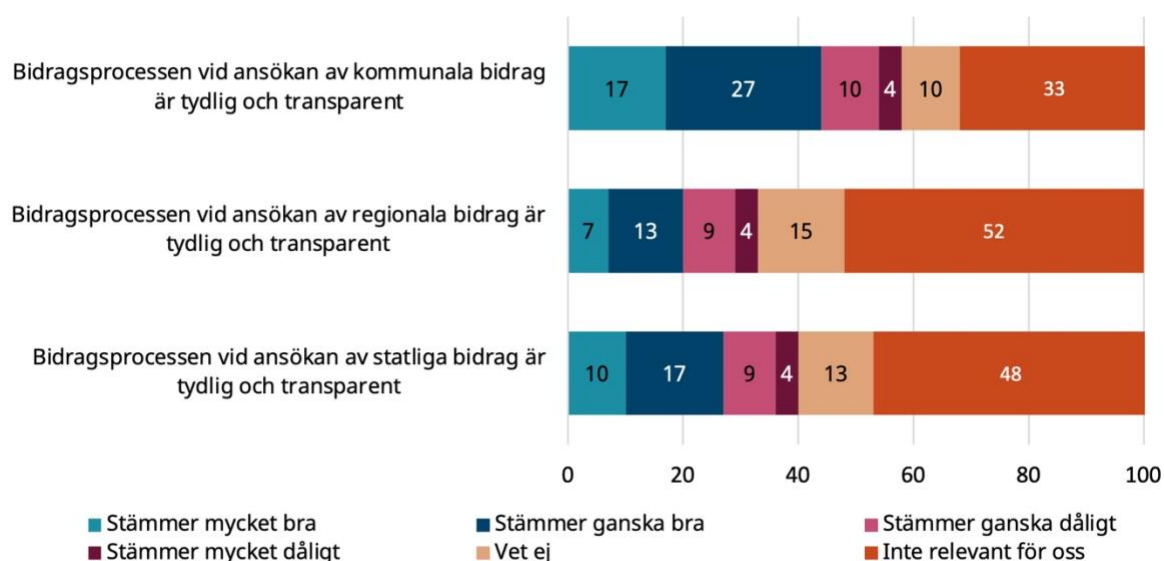
4.5.3 Upplevelser av tydlighet och transparens i bidragsprocessen vid ansökan av offentliga bidrag

I enkäten ställs också en fråga om föreningarna upplever bidragsprocessen som tydlig och transparent när de söker bidrag. På frågan om bidragsprocessen vid ansökan av kommunala bidrag svarar 45 procent av

alla föreningarna att det stämmer mycket eller ganska bra att processen är tydlig och transparent, medan 14 procent tycker att det stämmer mycket eller ganska dåligt. 33 procent anger att frågan inte är relevant för dem och 10 procent svarar att de inte vet. Andelen som svarat att det stämmer mycket eller ganska bra är lägre än 2023 då den var 48 procent. Det beror huvudsakligen på att andelen som svarar att frågan inte är relevant har ökat, från 30 procent år 2023.

På frågan om bidragsprocessen vid ansökan av regionala bidrag svarar 20 procent av alla föreningarna att det stämmer mycket eller ganska bra att processen är tydlig och transparent, medan 13 procent tycker att det stämmer mycket eller ganska dåligt. 52 procent anger att frågan inte är relevant för dem och 15 procent svarar att de inte vet. Andelen som svarat att det stämmer mycket eller ganska bra har minskat jämfört med 2023 då den var 24 procent. Det beror huvudsakligen på att andelen som svarar att frågan inte är relevant har ökat, från 46 till 52 procent.

På frågan om bidragsprocessen vid ansökan av statliga bidrag svarar 27 procent av alla föreningarna att det stämmer mycket eller ganska bra att processen är tydlig och transparent, medan 13 procent tycker att det stämmer mycket eller ganska dåligt. 48 procent anger att frågan inte är relevant för dem och 13 procent svarar att de inte vet. Andelen som svarat att det stämmer mycket eller ganska bra har minskat jämfört med 2023 då det var 31 procent. Det beror huvudsakligen på att andelen som svarar att frågan inte är relevant har ökat, från 41 till 48 procent.

Figur 4.7. Bedömningen av tydlighet och transparens i bidragsprocessen, 2024. Procent.

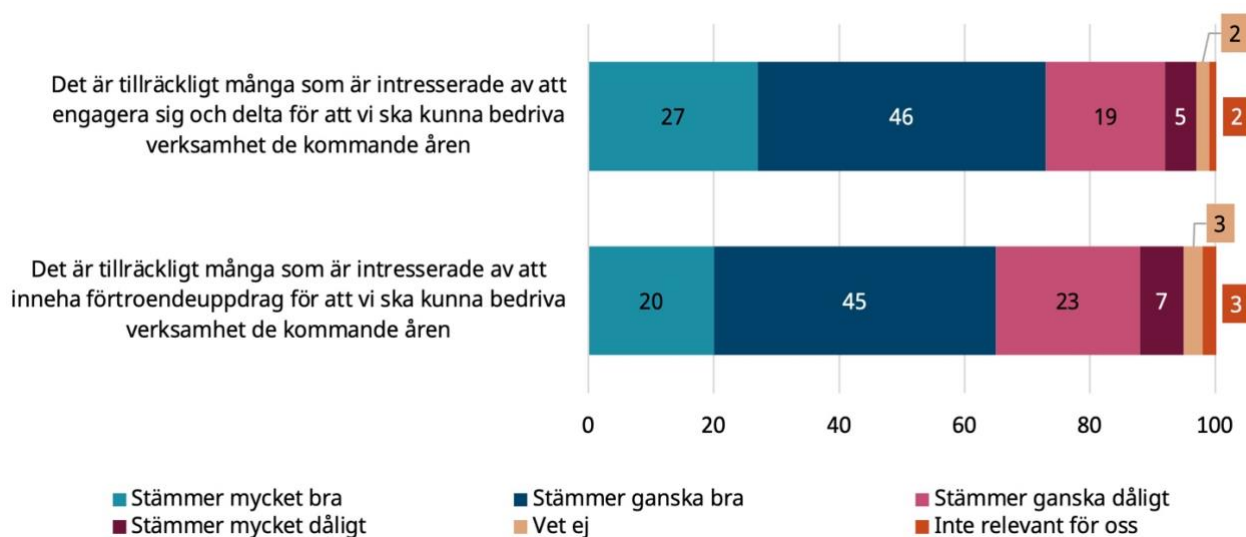
Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

4.6 Föreningars långsiktiga förutsättningar

Att föreningar har goda, långsiktiga och stabila förutsättningar för sin verksamhet är ett mål för politiken för det civila samhället (Prop. 2009/10:55). Detta mål omfattar bland annat stabiliteten i bidragssystemen, de rättsliga förutsättningarna och de generella villkoren för föreningar.

4.6.1 Majoriteten upplever att tillräckligt många vill engagera sig

En majoritet, 73 procent av föreningarna, instämmer i ganska eller mycket hög grad att det är tillräckligt många som är intresserade av att engagera sig och delta för att de ska kunna bedriva verksamhet de kommande åren. Det är ingen skillnad i andel jämfört med 2023, då andelen var 71 procent.

Figur 4.8 Föreningars bedömning av intresset att engagera sig i föreningen respektive att inneha förtroendeuppdrag, 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

Att instämma i att det är tillräckligt många som vill engagera sig i föreningen är vanligast bland föreningar med religiös verksamhet och kulturföreningar jämfört med intresseföreningar, idrottsföreningar och föreningar med annan inriktning. Det är vanligare bland föreningar för vuxna jämfört med föreningar för äldre. Det är vanligast bland föreningar i storstadskommuner (82 procent), därefter föreningar i blandade kommuner (72 procent) och minst vanligt bland föreningar i landsbygdskommuner (63 procent).

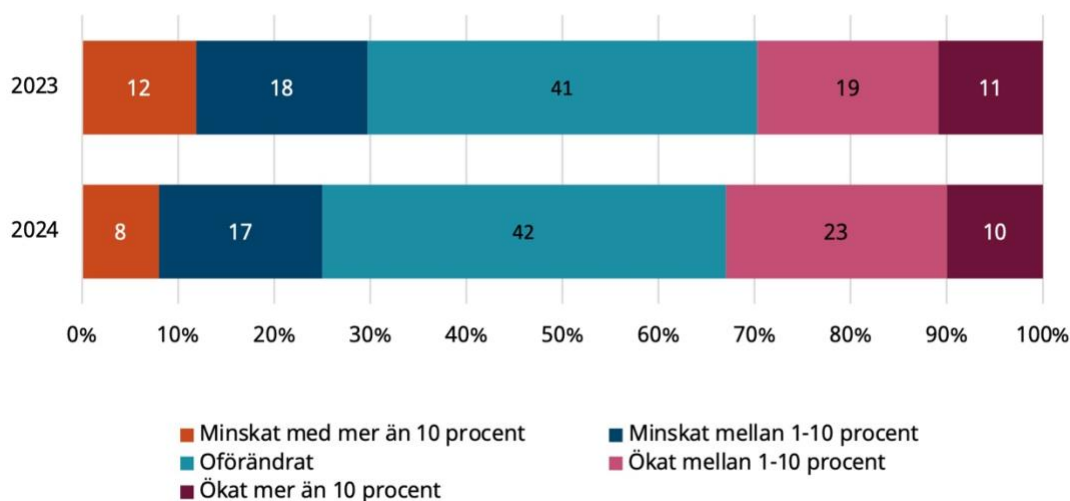
När det gäller om föreningarna anser att det är tillräckligt många som är intresserade av att ha förtroendeuppdrag har andelen ökat något jämfört med 2023. Andelen som anger att det stämmer mycket eller ganska bra är 65 procent år 2024, jämfört med 61 procent året innan.

Andelen som anger att tillräckligt många är intresserade av förtroendeuppdrag är högst i kulturföreningar och föreningar med religiös verksamhet, därefter föreningar med annan inriktning och intresseföreningar. Lägst andel anger detta bland idrottsföreningar. Andelen som anger att tillräckligt många är intresserade av förtroendeuppdrag är högre i föreningar för vuxna än i föreningar för barn och unga samt föreningar för äldre. Det är vanligast i storstadskommuner och minst vanligt i landsbygdskommuner.

4.6.2 Utveckling av antalet medlemmar

Föreningarna har i de tre senaste årens enkäter fått uppskatta hur deras medlemsantal förändrats det senaste året. Figur 3.9 visar medlemsutvecklingen bland alla föreningarna under de senaste tolv månaderna för åren 2023 och 2024. I årets undersökning uppger 42 procent av föreningarna att medlemsantalet varit oförändrat det senaste året, medan 25 procent har minskat i antal medlemmar. Andelen som anger att medlemsantalet har minskat är något lägre än 2023, då andelen var 29 procent. Andelen som anger att medlemsantalet varit stabilt är inte annorlunda än 2023 men det är högre än 2022 (38 procent). 33 procent av föreningarna bedömer att antalet medlemmar ökat de senaste tolv månaderna. År 2022 och 2023 var det 30 procent men det är ingen statistiskt säkerställd skillnad gentemot 2024.¹⁴

Det är vanligare att föreningar för äldre anger att medlemsantalet minskat (36 procent) jämfört med föreningar för vuxna (21 procent) och för barn och unga (23 procent). Föreningar i landsbygdskommuner och blandade kommuner anger i högre grad att medlemsantalet har minskat (30 och 28 procent) jämfört med föreningar i storstadskommuner (16 procent). Att ange att medlemsantalet varit stabilt är vanligast bland kulturföreningar (56 procent) och minst vanligt bland idrottsföreningar (34 procent). Det är också vanligare i små föreningar och föreningar utan anställda.

Figur 4.9 Föreningarnas bedömning av förändringen av deras medlemsantal under de senaste tolv månaderna, 2023 och 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

Att ange att medlemsantalet har ökat är vanligast bland idrottsföreningar (39 procent) jämfört med intresseföreningar (31 procent) och kulturföreningar (22 procent). Föreningar för barn och unga är de där högst andel angett att medlemsantalet har ökat (46 procent), därefter föreningar för vuxna (33 procent) och minst andel bland föreningar för äldre (24 procent). Det är vanligare bland föreningar med anställda (39 procent) än föreningar utan anställda (29 procent). Det är vanligare i storstadskommuner (41 procent) än i blandade kommuner (32 procent) och landsbygdskommuner (26 procent).

¹⁴ Föreningar som har svarat ”Vet ej” samt föreningar som bara har andra föreningar som medlemmar har exkluderats från denna analys för alla år.

4.6.3 Hinder för långsiktighet

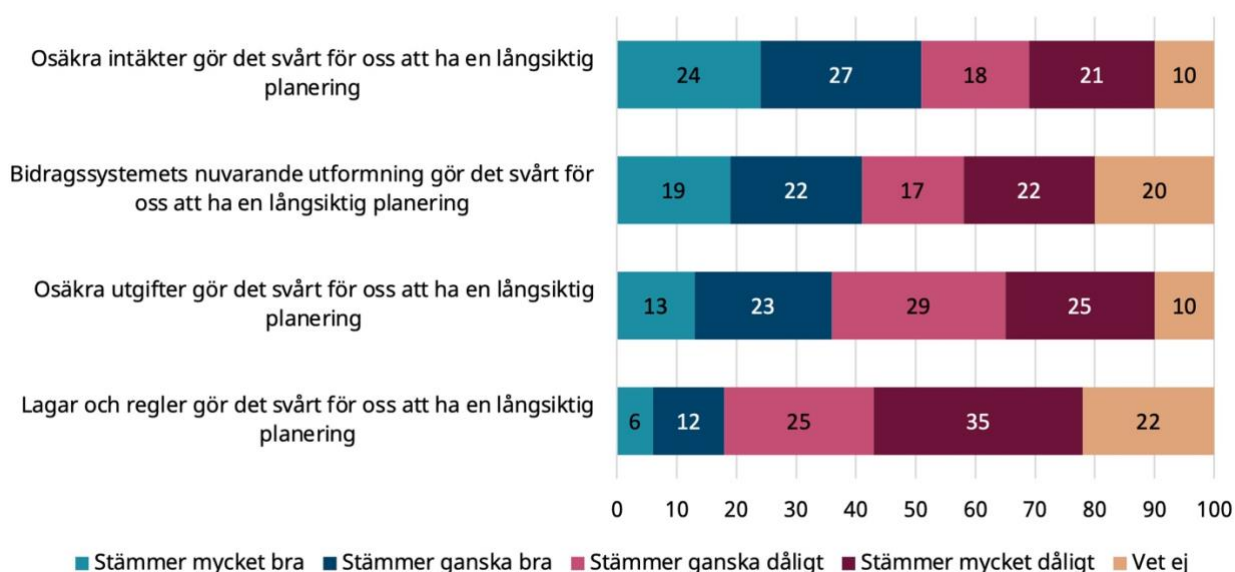
Föreningarna får svara på fyra påståenden om faktorer som kan utgöra ett hinder för långsiktig planering.

Av alla föreningar är det 51 procent som instämmer i ganska eller mycket hög grad att osäkra intäkter gör det svårt att ha en långsiktig planering, 39 procent som tycker det stämmer mycket eller ganska dåligt och 10 procent som inte vet. Det är ingen skillnad jämfört med 2023.

År 2024 svarar 41 procent att det stämmer mycket eller ganska bra att bidragssystemets utformning försvårar långsiktighet, 39 procent att det stämmer mycket eller ganska dåligt, medan 20 procent inte vet. Det är ingen skillnad mot 2023.

36 procent av föreningarna uppger att det stämmer mycket eller ganska bra att osäkra utgifter försvårar långsiktighet, medan 54 procent säger att det stämmer mycket eller ganska dåligt. 10 procent svarar att de inte vet. Andelen som anger att det stämmer mycket eller ganska bra är lägre än 2023 (40 procent) men på samma nivå som 2022 (36 procent).

18 procent av föreningarna tycker att det stämmer mycket eller ganska bra att lagar och regler gör det svårt att ha en långsiktig planering, medan 60 procent menar att det stämmer ganska eller mycket dåligt och 22 procent att de inte vet. Det är en skillnad gentemot 2023 då andelen som tyckte detta påstående stämde ganska eller mycket bra var 22 procent. Dock är 2024 års nivå samma som 2022 års nivå, det är alltså 2023 som ligger något högre än både det föregående och efterföljande året.

Figur 4.10 Föreningars upplevelse av hur olika faktorer försvårar långsiktig planering, efter olika faktorer, 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

Att **osäkra intäkter** gör det svårt att ha en långsiktig planering anges i lägst grad av föreningar med religiös verksamhet. Det anges i högre grad av föreningar för barn och unga (63 procent) jämfört med

föreningar för vuxna (49 procent) och för äldre (48 procent), och i högre grad av föreningar med anställda (62 procent) jämfört med föreningar utan anställda (45 procent).

Att **osäkra utgifter** gör det svårt att ha en långsiktig planering anges i lägre grad av föreningar med religiös verksamhet jämfört med alla andra föreningstyper. Det anges i högre grad av föreningar för barn och unga jämfört med föreningar för vuxna och för äldre, samt av föreningar med anställda jämfört med föreningar utan anställda.

Att **bidragssystemets utformning** gör det svårt att ha en långsiktig planering anges i högst grad av intresseföreningar och kulturföreningar, och i lägst grad av föreningar med religiös verksamhet. Att bidragssystemets utformning gör det svårt med långsiktig planering anges också av föreningar för barn och unga i högre grad än föreningar för vuxna eller för äldre och i högre grad av föreningar med anställda jämfört med föreningar utan anställda.

Att **lagar och regler** gör det svårt att ha en långsiktig planering anges i högre grad av föreningar med anställda jämfört med föreningar utan anställda.

5. Kontakt och dialog med offentliga aktörer

Detta kapitel beskriver hur ideella föreningar upplever kontakten med offentliga företrädare.

I ”En politik för det civila samhället” (Prop. 2009/10:55) redogörs för vikten av en god dialog mellan regeringen och det civila samhället. Bland annat ska relationen mellan parterna präglas av ansvar och ömsesidighet och den ska ”utgå från bådats förutsättningar och tillvarata båda sidors perspektiv och kompetens” (Prop. 2009/10:55, s. 56).

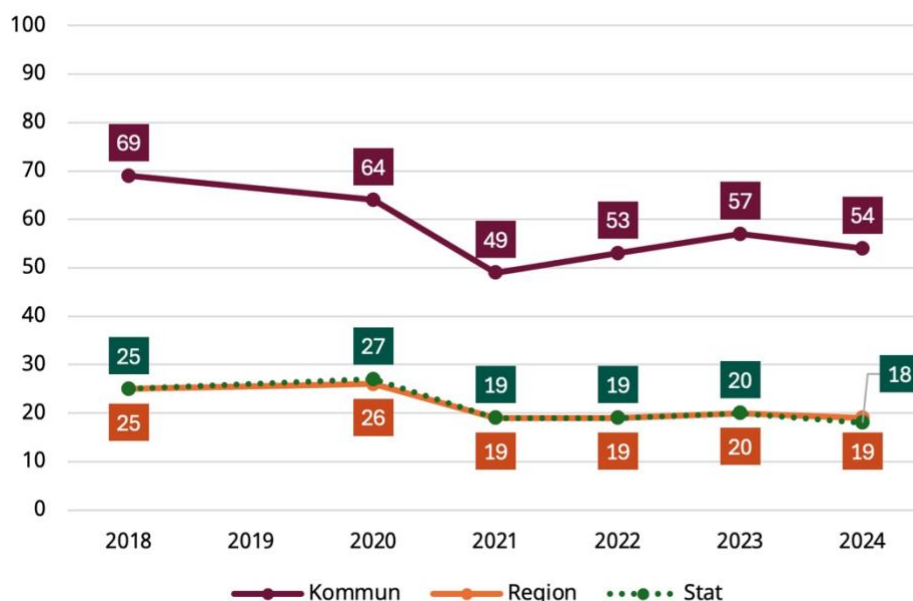
Av föreningarna som besvarat 2024 års enkät är det 67 procent som anger att de haft kontakt med en offentlig företrädare under det senaste året och 29 procent som anger att de inte haft det. (4 procent svarar att de inte vet.)

5.1 Kontakter på kommunal nivå

Figur 5.1 visar andelen föreningar som under perioden 2018–2024 uppger att de under det senaste året haft kontakt med företrädare på kommunal nivå. Som framgår av figuren minskade andelen mellan 2018 och 2021, från 69 till 49 procent. Andelen ökade något till 2023 och ligger 2024 på 54 procent vilket inte skiljer sig från andelen år 2023.

Det finns ett antal skillnader mellan olika typer av föreningar. Idrottsföreningar har i högre grad än alla andra föreningstyper haft kontakt med kommuner under 2024 (66 procent). I lägst andel har föreningar med religiös verksamhet (39 procent) haft kontakt med kommun. Mellanstora föreningar har i högre grad än små eller stora föreningar haft kontakt med kommuner. Föreningar för barn och unga har i högre grad än föreningar för vuxna och äldre haft kontakt med kommuner. Föreningar med anställda har i något högre grad haft kontakt med kommuner jämfört med föreningar utan anställda. Föreningar i landsbygdskommuner eller blandade kommuner har i högre grad haft kontakt med kommuner jämfört med föreningar i storstadskommuner. Likaså har föreningar med verksamhet på lokal nivå haft kontakt med kommuner i högre grad än föreningar på andra nivåer.

Den vanligaste kontaktformen på kommunal nivå är kontakt med handläggare i samband med bidragsansökan. 35 procent av föreningarna svarar att de haft en sådan kontakt under 2024. Övriga typer av kontakter (såsom dialog kring gemensamt projekt eller uppdragsverksamhet samt deltagande i råd, samverkansorgan, referensgrupp eller liknande) anges av mellan 24 och 26 procent av föreningarna.

Figur 5.1 Andel föreningar som haft kontakter på kommunal, regional och statlig nivå, 2018–2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

5.2 Kontakter på regional nivå

Andelen föreningar som uppger att de haft kontakt med företrädare på regional nivå under det senaste året låg relativt stabilt runt 25 procent perioden 2018 till 2020, se figur 5.1.¹⁵ Därefter minskade andelen till 19 procent 2021 och låg kvar på samma nivå 2022, 2023 och 2024.

Vanligaste typen av kontakt är även på regional nivå att ha haft kontakt med en handläggare i samband med bidragsansökan, vilket av 2024 gällde 10 procent av föreningarna, samma andel som 2023.

Utifrån föreningstyper är det vanligast att ha haft kontakt med region bland intresseföreningar, kulturföreningar och föreningar med annan inriktning. Det är vanligare att föreningar vars syfte är att vara röstbärare eller opinionsbildare har haft kontakt med region (32 procent) jämfört med föreningar vars syfte är att ge service eller erbjuda verksamhet (17 procent).

Föreningar med anställda har i högre grad haft kontakt med region än föreningar utan anställda (27 jämfört med 13 procent). Stora föreningar har i högre grad haft kontakt med region än föreningar med färre medlemmar. Föreningar med verksamhet på regional nivå har i högst grad haft kontakt med region, medan föreningar på lokal eller kommunal nivå haft det i lägst grad. Föreningar för vuxna har i högre grad än föreningar för äldre haft kontakt med region.

¹⁵ Notera att år 2019 saknas uppgift.

5.3 Kontakter på statlig nivå

18 procent av föreningarna uppger att de haft kontakt med företrädare på statlig nivå under de senaste tolv månaderna, se figur 5.1. Det är ingen skillnad jämfört med 2023. Precis som kontakter på regional nivå låg andelen för kontakter på statlig nivå relativt stabil runt 25 procent mellan 2018 och 2020, följt av en minskning 2021. Utvecklingen är sedan densamma för kontakter på statlig nivå som för regional nivå.

Den vanligaste kontaktformen med företrädare på statlig nivå var kontakt med en handläggare i samband med bidragsansökan. 11 procent svarar detta och det är ingen skillnad jämfört med 2023.

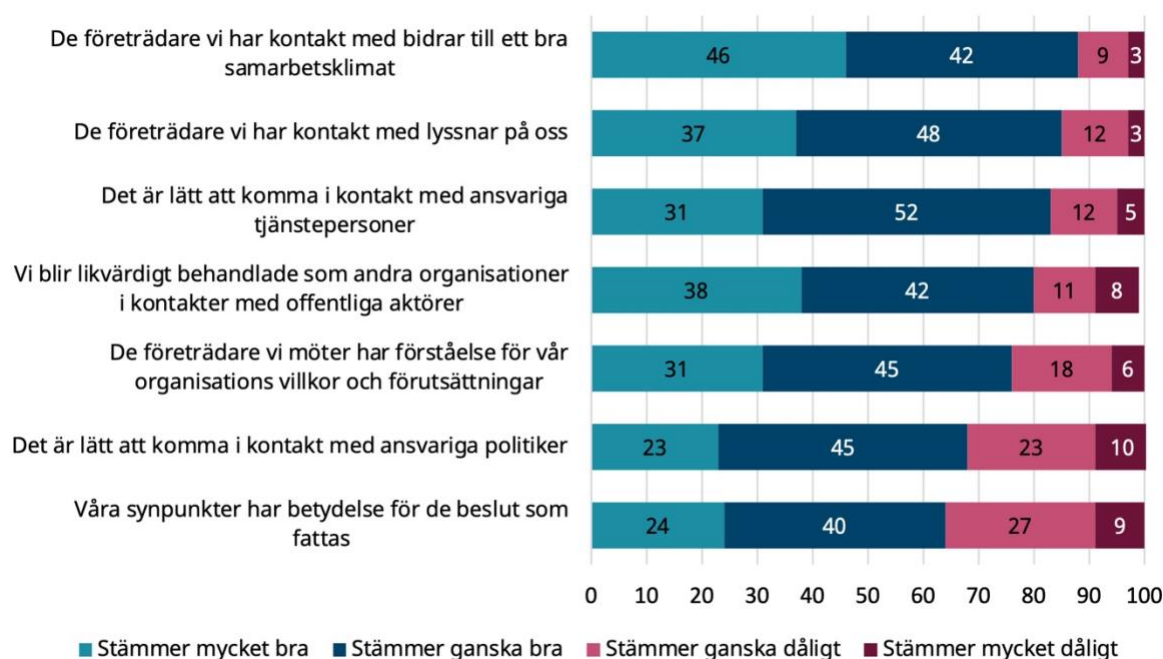
Det är en högre andel bland stora föreningar som haft kontakt på statlig nivå jämfört med mellanstora eller små föreningar. Föreningar med anställda har i högre grad haft kontakt med staten än föreningar utan anställda (28 jämfört med 12 procent). Det är vanligare att föreningar vars syfte är att vara röstbärare eller opinionsbildare har haft kontakt med stat jämfört med föreningar vars syfte är att ge service eller erbjuda verksamhet. Föreningar med religiös verksamhet har haft kontakt med stat i lägre grad än andra föreningstyper.

Föreningar för barn och unga eller vuxna har i högre grad haft kontakt med staten än föreningar för äldre. Föreningar i storstadskommuner har i högre grad haft kontakt med stat jämfört med föreningar i blandade kommuner eller landsbygdskommuner. Föreningar med verksamhet på nationell och internationell nivå har i högre utsträckning än föreningar med verksamhet på lokal eller regional nivå haft kontakt med staten. Föreningar på regional nivå har haft det i högre grad än föreningar på kommunal nivå.

5.4 Föreningars syn på kontakter med offentliga aktörer

I enkäten ställs frågor som handlar om vad föreningarna anser om samarbetsklimat och bemötande i kontakten med offentlig sektor. Dessa frågor analyseras enbart bland de 67 procent av föreningarna som på en tidigare fråga har angett att de har haft någon kontakt med offentlig sektor. I analysen här exkluderas även de som svarat ”vet inte” från analys, eftersom analysen har gjorts på det sättet tidigare år, så att det ska bli jämförbart. Att ha svarat ”vet inte” trots att de haft kontakt med offentliga företrädare är vanligast på frågorna om det är svårt att komma i kontakt med ansvariga politiker (28 procent), om föreningen upplever likvärdig behandling (26 procent) och om föreningens synpunkter har betydelse för de beslut som fattas (22 procent). På andra frågor ligger andelen som svarat ”vet ej” mellan 5–7 procent.

88 procent av föreningarna instämmer i ganska eller mycket hög grad att offentliga företrädare de har kontakt med bidrar till ett bra samarbetsklimat. 85 procent uppger att de blir lyssnade på i kontakten med offentliga företrädare.

Figur 5.2. Föreningars svar på ett antal påståenden gällande kontakten med offentliga aktörer, 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

80 procent av föreningarna upplever att de blir likvärdigt behandlade som andra organisationer i kontakter med offentliga aktörer. 76 procent av föreningarna upplever att offentliga företrädare de möter har förståelse för deras organisations villkor och förutsättningar. 63 procent av föreningarna upplever att deras synpunkter har betydelse för de beslut som fattas. 67 procent av föreningarna upplever att det är lätt att komma i kontakt med ansvariga politiker, medan 83 procent av föreningarna upplever att det är lätt att komma i kontakt med tjänstepersoner.

På alla dessa frågor är det inga skillnader gentemot 2023.

5.4.1 Föreningar för barn och unga upplever i lägre grad att företrädare inom offentlig sektor lyssnar på dem än föreningar för äldre

Bedömningen av kontakterna med offentlig sektor är övergripande ganska lika mellan föreningar med olika förutsättningar, men det finns några intressanta skillnader:

- Att det är lätt att komma i kontakt med ansvariga tjänstepersoner anges av en högre andel kulturföreningar (95 procent) jämfört med intresseföreningar (79 procent) och idrottsföreningar (81 procent). Det anges också i högre grad av föreningar vars syfte är att ge service eller erbjuda verksamhet (84 procent) jämfört med föreningar som är röstbärare och opinionsbildare (73 procent). Att föreningen blir likvärdigt behandlad som andra föreningar anges i högre grad av kulturföreningar jämfört med idrottsföreningar.

- Att föreningens synpunkter har betydelse för de beslut som fattas anges i högre grad av föreningar med religiös verksamhet (78 procent) jämfört med intresseföreningar (61 procent) och idrottsföreningar (61 procent).
- Föreningar för barn och unga upplever i lägre grad (81 procent) än föreningar för äldre (89 procent) att företrädare inom offentlig sektor lyssnar på dem. Föreningar för äldre tycker i högre grad (90 procent) att de blir likvärdigt behandlade som andra organisationer, jämfört med föreningar för barn och unga (73 procent) och för vuxna (79 procent).
- Föreningar i landsbygdskommun bedömer i högre grad att deras synpunkter har betydelse för de beslut som fattas jämfört med föreningar i storstadskommuner (71 jämfört med 56 procent). Föreningar på lokal nivå tycker detta i högre utsträckning än föreningar på nationell nivå. Att ange att det är lätt att komma i kontakt med ansvariga politiker anges i högre grad av föreningar i landsbygdskommuner (73 procent) och blandade kommuner (70 procent) jämfört med föreningar i storstadskommuner (58 procent). Föreningar på lokal nivå tycker i högre grad att företrädare i offentlig sektor har förståelse för organisationens villkor jämfört med föreningar på regional eller nationell nivå.

6. Samverkan med offentlig sektor

I ”En politik för det civila samhället” framgår det att regeringen vill se fler föreningar, och andra aktörer från det civila samhället, som utförare inom välfärden. Propositionen lyfter fram att en mångfald av utförare innebär fler valmöjligheter för den enskilde samtidigt som det kan vara ett egenvärde i sig för många människor att en tjänst utförs av en organisation inom det civila samhället. Det lyfts också att fler ideella aktörer som utförare bland annat ska uppnås genom att dels ge dem möjligheter att konkurrera på rättvisa villkor i offentliga upphandlingar, dels öka kunskapen hos offentlig sektor om potentiella former för samverkan mellan det offentliga och det civila samhället (Prop. 2009/10:55).

En målkonflikt som riskerar att uppstå för föreningar är att kunna verka både som utförare och samtidigt agera självständigt från det offentliga i rollen som röstbärare och opinionsbildare.

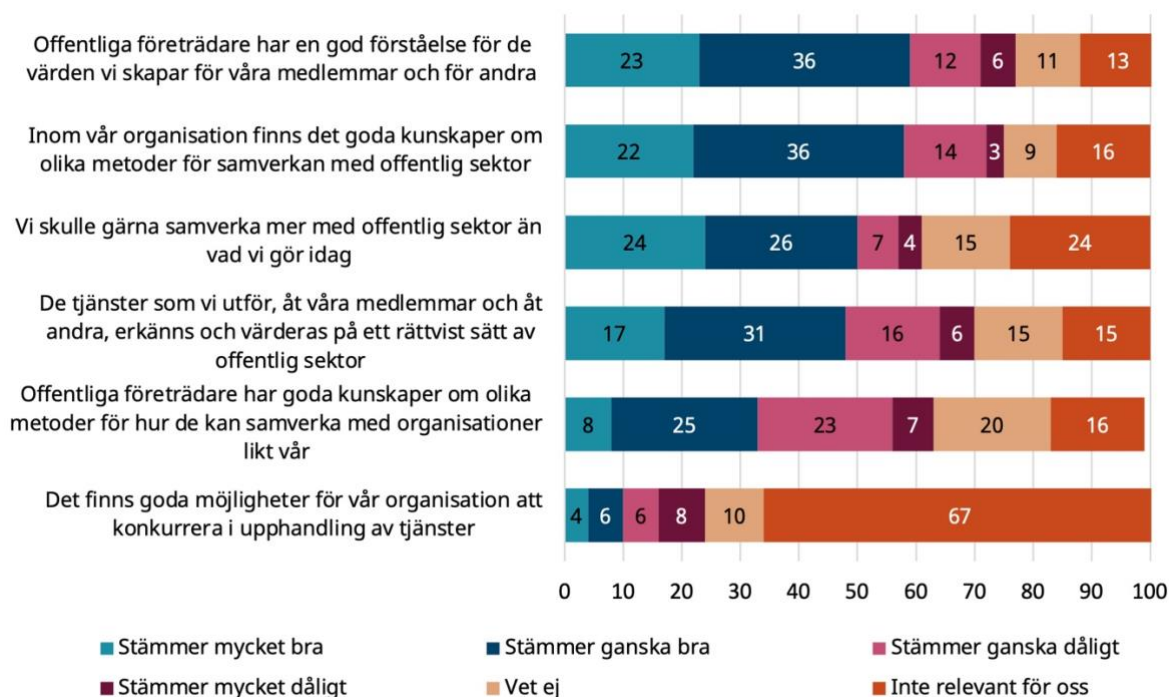
”Om uppdragen till det civila samhällets organisationer blir mycket omfattande, t.ex. i förhållande till sektorns andra finansieringskällor, finns det en risk för att ett beroendeförhållande byggs upp som på sikt kan komma att äventyra organisationernas oberoende och vilja att fritt uttrycka sin åsikt och att bevaka sina medlemmars intressen i förhållande till den offentliga maktutövningen.”
(Prop. 2009/10:55, s. 51).

Det är därför viktigt att parallellt följa hur förutsättningarna för föreningar att verka som utförare inom offentlig sektor utvecklas över tid och samtidigt bevaka föreningars ställning som röstbärare och opinionsbildare.

6.1 Föreningars inställning till samverkan och upplevelsen av offentliga aktörers förståelse

Hälften av alla föreningar som besvarat enkäten tycker det stämmer ganska eller mycket bra att de önskar samverka mer med offentlig sektor än vad de gör idag, medan 11 procent tycker det stämmer mycket eller ganska dåligt. 24 procent svarar att frågan inte är relevant för dem och 15 procent att de inte vet.¹⁶ Föreningar som är röstbärare eller opinionsbildare svarar detta i högre grad än föreningar som ger service eller erbjuder verksamhet.

¹⁶ Frågan innehåller följande definition av samverkan: ”Samverkan kan betyda olika typer av samarbeten där varje deltagare bidrar med olika saker. Formerna för samverkan kan se olika ut beroende på vad det gäller och vilka organisationer det är som deltar. Med offentliga företrädare menas t.ex. tjänstepersoner från kommun, region eller stat men även politiker.”

Figur 6.1 Föreningars inställning till olika påståenden kopplat till samverkan med offentlig sektor, 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

I enkäten får föreningarna ta ställning till påståendet ”Offentliga företrädare har en god förståelse för de värden vi skapar för våra medlemmar och för andra”. Här är det 58 procent som håller med, 18 procent som inte håller med, 13 procent som svarat att frågan inte är relevant för deras förening och 11 procent som svarat att de inte vet. Det är ingen skillnad jämfört med 2023.

Närmare hälften, 48 procent, av föreningarna instämmer i att de tjänster de utför erkänns och värderas på ett rättvist sätt av offentlig sektor, medan 22 procent tycker att detta inte stämmer. 15 procent har svarat att de inte vet och 24 procent har svarat att frågan inte är relevant för dem. Andelarna är oförändrade jämfört med 2023. Det är vanligare att föreningar i landsbygdskommuner instämmer i att deras tjänster erkänns och värderas jämfört med föreningar i storstadskommuner, och det är vanligare bland föreningar på lokal/kommunal samt regional nivå jämfört med föreningar på nationell nivå.

Endast 9 procent¹⁷ av föreningarna instämmer i att de har goda möjligheter att konkurrera i en offentlig upphandling av tjänster medan 14 procent tycker att detta stämmer dåligt. 10 procent har svarat att de inte vet och 67 procent att frågan inte är relevant för dem. Andelarna är oförändrade jämfört med 2023. Att det är så hög andel som anser att frågan inte är relevant beror förmodligen på att de flesta föreningar inte har som syfte att delta i offentlig upphandling. Om man exkluderar de som svarat att frågan inte är relevant eller att de inte vet så är det 40 procent som håller med att de har goda möjligheter och alltså 60 procent som inte anser att de har goda möjligheter. Inte heller det har ändrats gentemot 2023.

¹⁷ Notera att på grund av avrundningar stämmer siffran inte exakt med summan av kategorierna i figuren.

I enkäten ställs också frågor om upplevelsen av kunskaper om metoder för samverkan med offentlig sektor, både inom den egna organisationen och hos offentliga företrädare. Resultaten visar att 57 procent av föreningarna instämmer i att det inom den egna organisationen finns goda kunskaper om olika metoder för samverkan med offentlig sektor¹⁸, medan bara 17 procent anger att de inte håller med, 9 procent svarar att de inte vet och 16 procent anger att frågan inte är relevant för dem. Däremot är det bara 33 procent som instämmer i att offentliga företrädare har goda kunskaper om olika metoder för hur de kan samverka, medan 30 procent inte instämmer i detta, 16 procent anger att frågan inte är relevant för deras organisation och 20 procent svarar att de inte vet. Det är ingen skillnad jämfört med 2023. Föreningar som är röstbärare eller opinionsbildare anger i högre grad att föreningen har goda kunskaper om samverkan jämfört med föreningar som ger service eller erbjuder verksamhet. Föreningar i storstadskommuner anger i lägre grad att offentliga företrädare har kunskaper om samverkan, jämfört med föreningar i landsbygdskommuner eller blandade kommuner

6.2 Öppenhet och insyn

I ”En politik för det civila samhället” framgår att ett ömsesidigt förtroende mellan det offentliga och det civila samhället byggs på en vilja till öppenhet. Särskilt anges att det bör följas upp i vilken utsträckning offentliga aktörer visar öppenhet och ger det civila samhället insyn i processer som berör beslutsfattande. I propositionen framhålls också att det omvända gäller, det vill säga att även det offentliga kan behöva ha insyn i det civila samhället. Det kan till exempel handla om att villkor för att erhålla bidrag uppfylls. Det offentliga krav på insyn måste dock balanseras mot det civila samhällets behov av självständighet och integritet. (Prop. 2009/10:55).

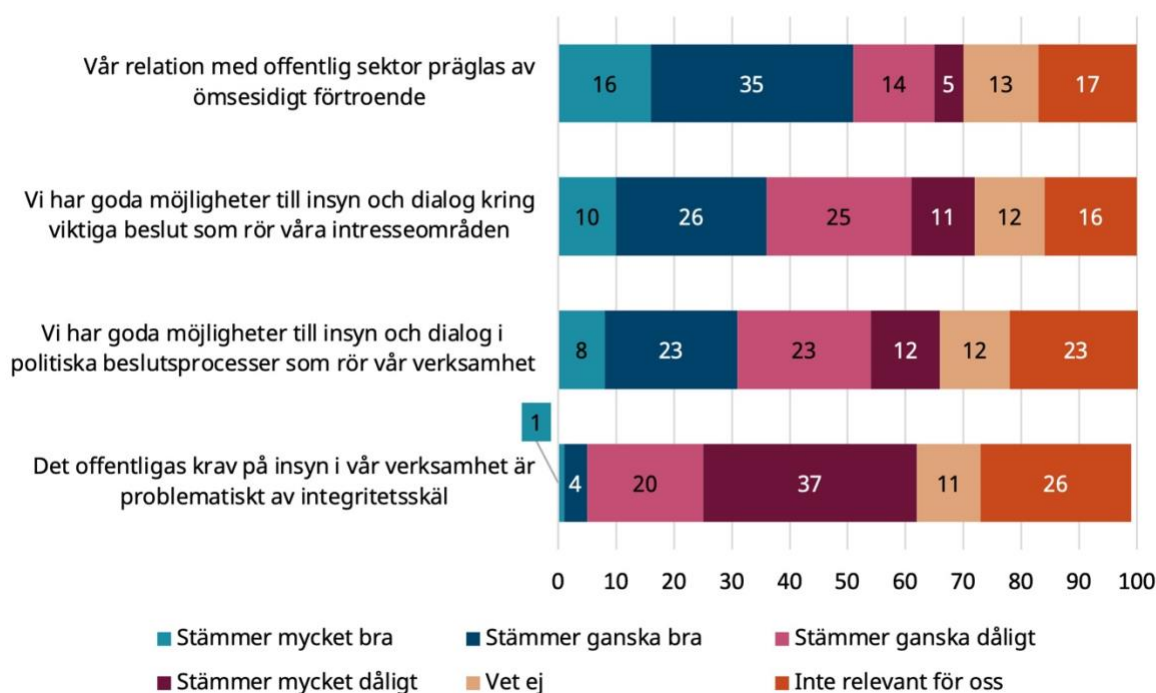
6.2.1 Föreningars syn på relationen med offentlig sektor och möjligheter till insyn och dialog

Figur 6.2 visar att 51 procent av föreningarna instämmer i ganska eller mycket hög grad att deras relation med offentlig sektor präglas av ömsesidigt förtroende medan 19 procent inte instämmer, 13 procent svarar att de inte vet och 17 procent att frågan inte är relevant för dem.

36 procent av föreningarna instämmer i att de har goda möjligheter till insyn och dialog kring viktiga beslut som rör deras intresseområden, 35 procent instämmer inte, 12 procent svarar att de inte vet och 16 procent att frågan inte är relevant för dem. Det är ingen skillnad från 2023.

30 procent av föreningarna instämmer i att de har goda möjligheter till insyn och dialog i politiska beslutsprocesser som rör deras verksamhet medan 35 procent inte instämmer i att de har det, 12 procent svarar att de inte vet och 23 procent att frågan inte är relevant för dem. Inte heller i detta avseende är det någon förändring jämfört med 2023.

¹⁸ Notera att på grund av avrundningar stämmer siffran inte exakt med summan av kategorierna i figuren.

Figur 6.2 Föreningars syn på relationen med offentlig sektor samt möjligheter till insyn och dialog, 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024. Not: På grund av avrundning summerar inte alla siffror till 100.

6.2.2 Få föreningar upplever offentlig sektors insyn i verksamheten som problematisk

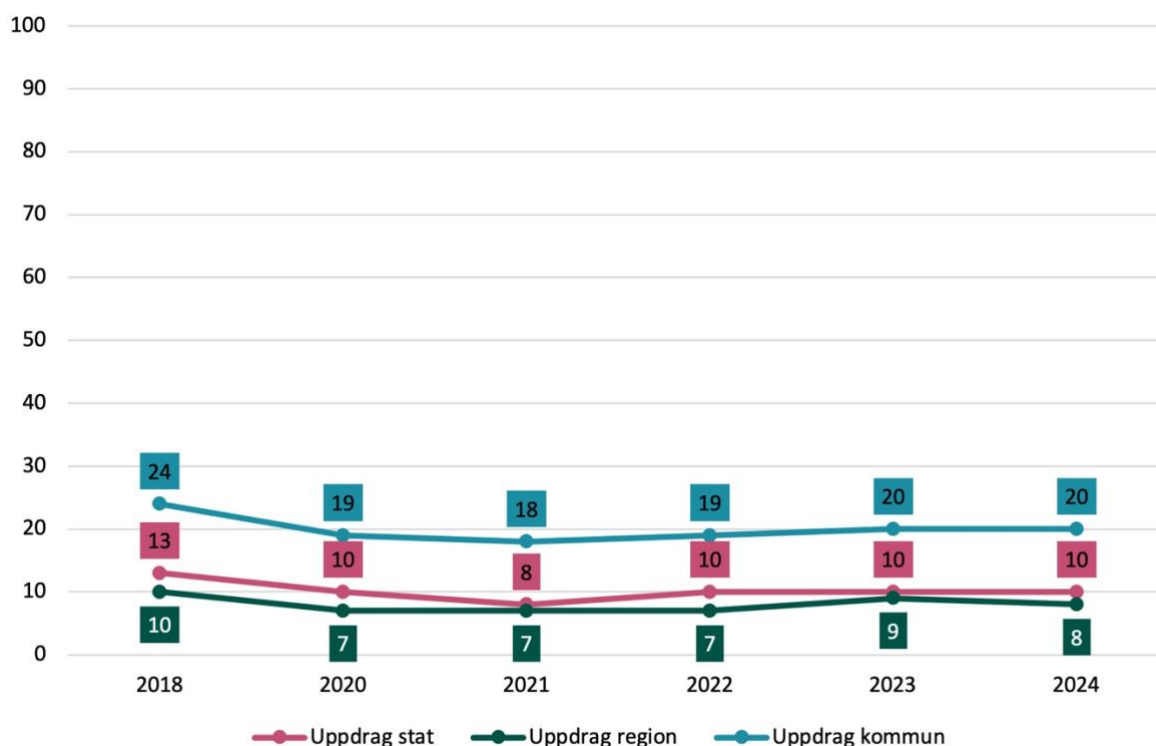
Figur 6.2 visar att majoriteten av föreningarna *inte* instämmer i att det offentligas krav på insyn är problematiskt av integritetsskäl. Bland föreningarna är det 5 procent som upplever att det offentligas krav på insyn i föreningens verksamhet är problematiskt av integritetsskäl. Det är något lägre än 2023.

6.3 Föreningar som bedriver verksamhet på uppdrag av offentlig sektor

På frågan om vilket som är föreningens främsta syfte är det år 2024 tre procent av föreningarna som svarar att det främsta syftet är att vara en utförare av tjänster finansierade av offentliga medel. Det är ingen skillnad gentemot 2023 men lägre än år 2022 då det var knappt fem procent.

Andelen föreningar som bedriver någon verksamhet på uppdrag av kommun, region eller stat är dock högre än andelen som har det som huvudsyfte. År 2024 bedrev 20 procent av föreningarna någon del av verksamheten på uppdrag av kommuner, 10 procent på uppdrag av staten och 8 procent på uppdrag av

regioner, se figur 6.3. Andelarna minskade mellan 2018 och 2020 och har därefter varit oförändrade.¹⁹ Föreningar kan ha uppdrag på mer än en nivå, och andelen föreningar som har något uppdrag åt minst en eller fler av nivåerna stat, region och kommun är 25 procent, vilket är samma som 2023.

Figur 6.3 Föreningar som bedriver minst någon del av verksamheten på uppdrag av kommun, region eller stat, 2018–2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

Det är vanligare att föreningar med anställda bedriver någon del av verksamheten på uppdrag av kommun, stat eller region än att föreningar utan anställda gör det, och verksamhet på uppdrag av kommun och stat är vanligare bland föreningar med fem eller fler anställda jämfört med föreningar med få anställda.²⁰ Det är vanligare att föreningar för barn och unga eller vuxna bedriver någon del av verksamheten på uppdrag av stat eller kommun än föreningar för äldre. Att bedriva verksamhet på uppdrag av kommun är mindre vanligt bland föreningar med religiös verksamhet jämfört med alla andra föreningstyper.

Bland de föreningar som bedriver verksamhet på uppdrag från stat, region eller kommun är det vanligast att denna uppdragsverksamhet endast utgör en mindre andel av föreningens totala verksamhet.

¹⁹ År 2018 och 2020 saknades alternativet ”vet ej” i frågan. Därför har alternativet ”vet ej” tagits bort från analys för åren 2021–2024. I förra årets rapport ”Stabilitet och framtidstro trots påfrestningar” (MUCF 2024a) var dessa inkluderade i analysen, och procentsiffrorna som presenteras här för 2023 skiljer sig därför med en procentenhet gentemot de som presenterades i den rapporten. Det är enstaka procent som svarat ”vet ej” varje år och detta gör därmed inte stor skillnad för analysen.

²⁰ Bland föreningar med fem eller fler anställda bedriver 21 procent verksamhet på uppdrag av staten, 32 procent bedriver verksamhet på uppdrag av kommun.

6.4 Vanligast att utvärdera verksamhet på eget initiativ

I enkäten ställs frågor om förekomst, orsaker och effekter av utvärderingar av föreningens verksamhet. Resultaten visar att 59 procent av föreningarna har utvärderat någon del eller hela sin verksamhet,²¹ vilket inte är en förändring gentemot 2023. Mellan 2022 och 2023 minskade dock andelen något från 63 procent, och ligger kvar på den lägre nivån.

Det är vanligare att föreningar med anställda har utvärderat verksamheten än föreningar utan anställda. Det är även vanligare att stora föreningar utvärderat sin verksamhet än mellanstora eller små föreningar.

Föreningarna får även frågan om orsaken till att de utvärderar sin verksamhet. Det är vanligast att utvärderingarna sker på eget initiativ. 71 procent av föreningarna som genomför utvärderingar initierar utvärderingen själva, medan 21 procent gör det för att de måste uppfylla krav från offentlig sektor och 9 procent på grund av krav från andra bidragsgivare.²² Det är ingen förändring i andelar jämfört med 2023

Att utvärdera verksamheten på eget initiativ är minst vanligt bland idrottsföreningar (67 procent). Föreningar för vuxna och äldre utvärderar på eget initiativ i högre utsträckning än föreningar för barn och unga. Föreningar som är röstbärare eller opinionsbildare utvärderar på eget initiativ i högre grad (82 procent) än föreningar som ger service eller erbjuder verksamhet (68 procent)

21 procent av de föreningar som utvärderar sin verksamhet gör det för att uppfylla krav från offentlig sektor. Det är vanligare att idrottsföreningar gör det av denna orsak jämfört med andra föreningar. Föreningar för barn och unga gör det i högre utsträckning på grund av krav från offentlig sektor (33 procent) jämfört med föreningar för vuxna och äldre. Föreningar med syftet att ge service eller erbjuda verksamhet gör det oftare av detta skäl jämfört med föreningar som är röstbärare eller opinionsbildare.

6.4.1 Majoriteten tycker att utvärdering förbättrar verksamheten

På en fråga om utvärderingen har förbättrat föreningens verksamhet svarar 73 procent av de som har gjort utvärderingar att det stämmer ganska eller mycket bra att verksamheten förbättras av utvärdering, medan 14 procent svarar att det stämmer ganska eller mycket dåligt. 13 procent av de som gjort utvärdering svarar att de inte vet om utvärderingen har förbättrat verksamheten eller inte. Det är ingen skillnad jämfört med 2023.

²¹ 38 procent svarar nej och 4 procent svarar ”vet inte”.

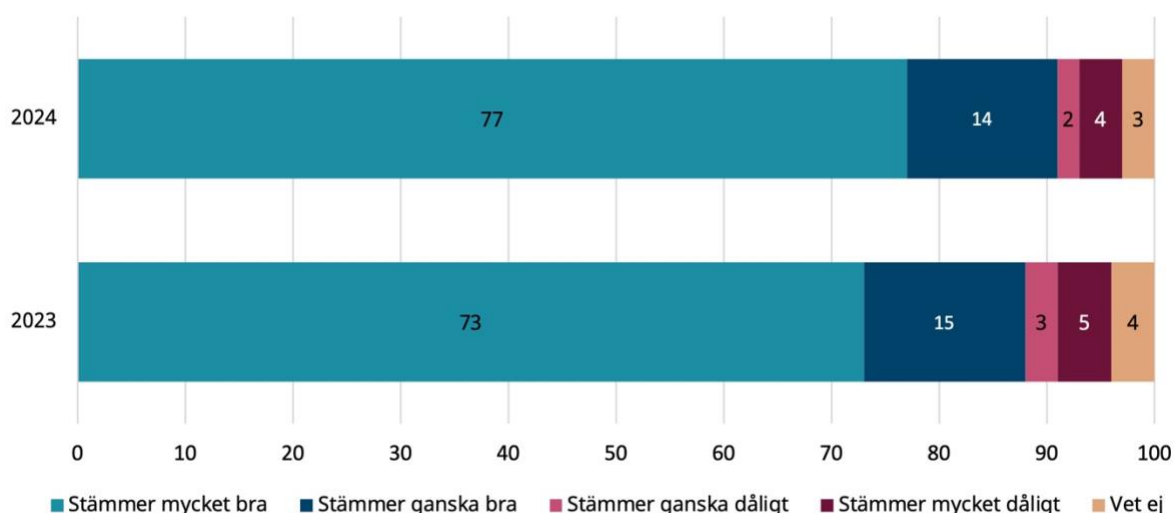
²² På grund av avrundningar av decimaler summerar siffrorna till något över 100 procent.

7. Självtändighet och demokrati

I ”En politik för det civila samhället” fastslås att det civila samhället har en viktig roll i demokratin. Denna roll handlar bland annat om att granska offentlig verksamhet och bevaka olika gruppers intressen. Det anges att organisationerna och deras medlemmar ska ha möjlighet att självständigt bedriva sin verksamhet utan obefogad kontroll eller inblandning av offentliga aktörer. För att kunna leva upp till detta menar regeringen att det är viktigt att föreningarna inte känner sig begränsade av offentlig finansiering (Prop. 2009/10:55). Detta kapitel redovisar resultaten från frågor som handlar om föreningarnas förutsättningar att självständigt bedriva sin verksamhet.

7.1 9 av 10 föreningar kan bedriva verksamhet utan obefogad kontroll eller inblandning

Figur 7.1 visar att en majoritet av föreningarna, 91 procent, anger att det stämmer ganska eller mycket bra att de under de senaste tolv månaderna har haft möjlighet att bedriva verksamhet självständigt utan obefogad kontroll eller inblandning från offentlig sektor. Det är något högre än 2023 då det var 88 procent. Det är inga direkta skillnader mellan olika föreningstyper vad gäller denna fråga.

Figur 7.1 Föreningar som instämmer i att de under de senaste tolv månaderna har kunnat bedriva sin verksamhet utan obefogad kontroll eller inblandning från offentliga aktörer, 2022–2024. Procent.

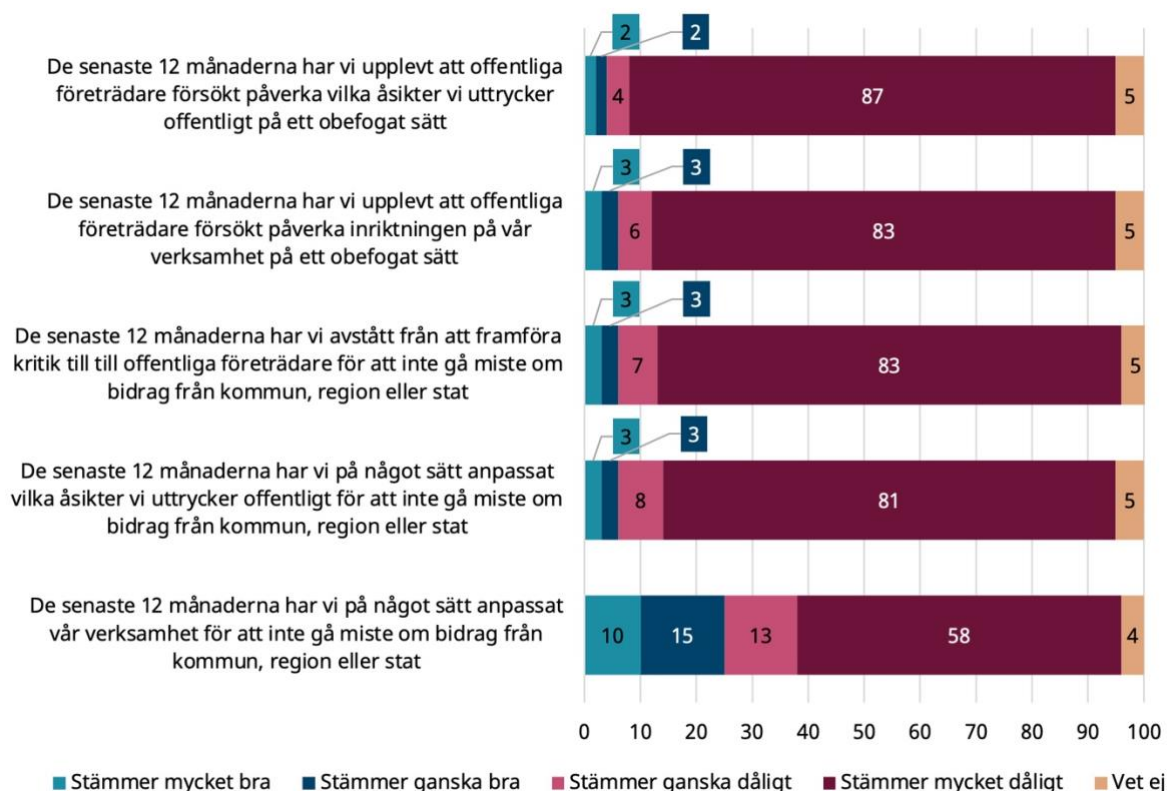
Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

7.2 Föreningars upplevelser av påverkan från offentlig sektor

Figur 7.2 visar föreningarnas inställning till olika påståenden om påverkan från offentlig sektor, såväl direkt som indirekt. Som framgår av figuren har de flesta föreningar inte upplevt att företrädare från offentlig sektor har försökt påverka inriktningen på verksamheten eller vilka åsikter föreningen uttrycker offentligt på ett obefogat sätt. De flesta föreningar har inte heller anpassat sin verksamhet, avstått från att föra fram kritik eller anpassat vilka åsikter de uttrycker offentligt av rädsla för att gå miste om offentliga bidrag.

Samtidigt visar resultaten att det förekommer viss påverkan från offentlig sektor, om än i begränsad utsträckning. Vanligast är att föreningar anpassat sin verksamhet för att inte gå miste om offentliga bidrag, vilket delvis kan förklaras av att många projektbidrag har särskilda krav på syfte, målgrupp och innehåll. En fjärdedel av föreningarna, 25 procent, har det senaste året på något sätt anpassat sin verksamhet för att inte gå miste om bidrag från kommun, region eller stat. Det är ingen skillnad jämfört med 2023. Det är vanligare att föreningar anpassat sin verksamhet för att inte gå miste om bidrag bland följande föreningstyper:

- Föreningar med anställda (36 procent) jämfört med föreningar utan anställda (17 procent).
- Föreningar för barn och unga (40 procent) jämfört med föreningar för vuxna (22 procent) och för äldre (16 procent). Även skillnaden mellan föreningar för vuxna och för äldre är statistiskt säkerställd.
- Stora föreningar (30 procent) jämfört med små föreningar (21 procent).

Figur 7.2 Föreningar som har anpassat sin verksamhet eller avstått från att uttrycka åsikter för att inte gå miste om bidrag, samt upplevt att företrädare för offentlig sektor har försökt påverka verksamheten eller vilka åsikter föreningen uttrycker offentligt, 2024. Procent.

Källa: MUCF:s enkät till ideella föreningar 2024.

6 procent av föreningarna har det senaste året på något sätt anpassat vilka åsikter de uttrycker offentligt för att inte gå miste om bidrag från kommun, region eller stat. 6 procent av föreningarna har det senaste året avstått från att framföra kritik till offentliga företrädare för att inte gå miste om bidrag från kommun, region eller stat. 5 procent²³ av föreningarna har det senaste året upplevt att offentliga företrädare försökt påverka inriktningen på deras verksamhet på ett obefogat sätt. Knappt 4 procent av föreningarna har det senaste året upplevt att offentliga företrädare försökt påverka vilka åsikter de uttrycker offentligt på ett obefogat sätt.

Vad gäller alla dessa andelar är det inte någon skillnad jämfört med 2023.

²³ Notera att på grund av avrundningar stämmer siffran inte exakt med summan av kategorierna i figuren.

8. Uppföljning av principerna för det civila samhället

Detta kapitel diskuterar de resultat som har framkommit i rapporten utifrån de sex principerna i ”En politik för det civila samhället” (Prop. 2009/10:55).

Den här rapporten har inte analyserat om det skett några förändringar när det gäller föreningar som har avslutat eller pausat sin verksamhet, utan analyserar bara situationen bland de föreningar som är aktiva samt har besvarat enkäten.

Notera att i analysen har små och stora föreningar lika stor vikt. Små föreningar är en viktig del av civilsamhället och därför ges alla föreningar, oavsett storlek, lika stor betydelse i analysen av föreningars villkor. Men därmed återspeglar resultaten inte hur stor andel av **individerna** i civilsamhället vars förening påverkas av olika omständigheter och förändringar. Från resultaten kan vi konstatera att stora föreningar och föreningar med anställda i högre utsträckning anger att de har påverkats negativt av det ekonomiska läget, att brist på lokaler är en utmaning, att de varit utsatta för brott (hot, trakasserier, våld, skadegörelse eller stöld), att de har någon del av sin finansiering från offentlig sektor samt att de har anpassat sin verksamhet för att inte gå miste om offentliga bidrag. De anger å andra sidan i högre grad att de har fler än två viktiga inkomstkällor. Stora föreningar (över 500 medlemmar) utgör ungefär en fjärdedel av andelen föreningar som besvarat enkäten.

8.1 Principen om långsiktighet

Principen om långsiktighet anger att det civila samhället bör ha goda och stabila förutsättningar för sin verksamhet. Under de senaste åren har samhället, och därmed även civilsamhället, ställts inför flera utmaningar. Resultaten som redovisas i denna rapport tyder på att de flesta föreningar haft goda ekonomiska förutsättningar att bedriva verksamhet under 2024. Andelen som anger att de haft goda förutsättningar att bedriva kärnverksamhet har ökat jämfört med 2023 men är dock fortsatt något lägre jämfört med 2018. Samtidigt är det fortfarande en del föreningar som bedömer att de påverkats negativt av det svaga ekonomiska läget under 2024. Liksom året innan anger en fjärdedel av föreningarna att det ekonomiska läget i Sverige har påverkat deras möjlighet att bedriva verksamhet i ganska eller mycket stor utsträckning. Föreningar med anställda upplever i högre utsträckning än föreningar utan anställda att det ekonomiska läget har påverkat möjligheterna att bedriva verksamhet. Andelen föreningar som anger att osäkra utgifter är ett hinder för långsiktig planering har dock minskat från 40 procent 2023 till 36 procent 2024, vilket är samma nivå som 2022. I mötet med referensgruppen med representanter för ideella föreningar nämndes inflationen i allmänhet som ett problem, och särskilt kostnader för papperstidningar, som nämns som en viktig aspekt särskilt för seniorföreningar.

Vad gäller föreningar som i svar på enkäten indikerat att de under 2024 funderat på att lägga ner eller låta verksamheten vila, är det också en lägre andel som svarat detta i årets undersökning. Andelen har minskat från 14 procent 2023 till 11 procent 2024, vilket är ytterligare ett positivt tecken. Bland de föreningar som övervägt att lägga ner verksamheten är de vanligaste anledningarna bristande intresse bland medlemmarna och bristande ekonomi, vilket är ett väntat resultat utifrån de utmaningar som också framkommit utifrån dessa aspekter.

Vad gäller föreningarnas framtidstro är det en övervägande majoritet som bedömer att möjligheterna är fortsatt goda att bedriva och utveckla sin verksamhet. Utifrån principen om långsiktighet och det ekonomiska läget i Sverige kan det ses som positivt att de flesta föreningar har fortsatt goda möjligheter att bedriva kärnverksamhet. Andelen som bedömer att de har goda möjligheter att fortsätta bedriva samt utveckla sin verksamhet är densamma som 2023, vilket tyder på en stabilitet. En möjlig förklaring till denna stabilitet är civilsamhällets förmåga att snabbt anpassa och utveckla sin verksamhet för att möta olika samhällsutmaningar (MUCF 2023b).

En viktig förutsättning för ett starkt civilsamhälle är människors vilja att engagera sig. En klar majoritet, 73 procent av föreningarna, uppger att det är tillräckligt många som är intresserade av att engagera sig för att föreningen ska kunna bedriva verksamhet under de kommande åren. Andelen som anger att det är tillräckligt många som är intresserade av att inneha ett förtroendeuppdrag har till och med ökat något, från 61 procent 2023 till 65 procent 2024. Att det ideella engagemanget ligger stabilt högt bland den svenska befolkningen bekräftas även av en ny rapport baserad på en återkommande befolkningsstudie av medborgerligt engagemang (Lundborg, Henrekson & von Essen 2025).

Samtidigt visar resultaten att 41 procent av föreningarna upplever utmaningar med bristande intresse eller tid bland medlemmar att engagera sig i föreningslivet under 2024. Det är en lika stor andel som året innan. Utifrån föreningars inriktning är det idrottsföreningar som uppger denna utmaning i högst grad, medan kulturföreningar uppger det i lägst grad. Utifrån föreningars målgrupp vad gäller ålder är det föreningar för barn och unga som uppger detta i högre utsträckning än föreningar för vuxna. Bland fritextsvar i enkäten framkommer det att utmaningen med bristande medlemsengagemang ser olika ut för olika föreningar. Det kan till exempel handla om en åldrande medlemsbas, svårigheter att hitta ledare eller att fylla förtroendeposter. Det finns visst stöd i forskning för att det har skett vissa förändringar när det gäller ideellt engagemang, till att en högre andel gör enstaka punktinsatser i stället för återkommande insatser, och att personer väljer att engagera sig utan att vara medlemmar (MUCF 2023b, Lundborg, Henrekson & von Essen 2025). Dock finns det fortfarande en relativt stor kärntrupp av frekvent och långsiktigt engagerade personer (Lundborg, Henrekson & von Essen 2025).

När MUCF stämde av resultaten med referensgruppen av ideella föreningar framkom det resonemang som kan ge förklaringar till den tvetydiga bilden som framträder. Bilden av minskande engagemang kan behöva nyanseras, särskilt i relation till att det fortsatt är en stor andel föreningar som upplever att det är tillräckligt många som är ideellt engagerade för att verksamheten ska kunna fortsätta bedrivas. Den bild som beskrevs var att den förhållandevis höga andel föreningar som upplevt utmaningar med bristande medlemsengagemang kan ha att göra med att en del medlemmar enbart är beredda att ta på sig kortare uppdrag och utföra vissa föreningsaktiviteter, snarare än mer långsiktiga och krävande uppdrag eller aktiviteter. Några representanter i referensgruppen menade även att engagemanget och viljan att delta i det civila samhället är stort, men att vissa föreningar inte har möjlighet att växa på grund av att föreningen av olika skäl inte klarar av att ta emot fler medlemmar eller hålla fler aktiviteter. Det kan i sin tur vara kopplat till brist på ledare, brist på resurser eller lokal- och anläggningsbrist. Lokalbristen kan bland annat förstärkas av att skolor och kommunhus har högre säkerhetskrav än tidigare och att större lokaler därmed är svårare att få tillgång till. När det gäller ledarbrist kan det handla om tung belastning på de ledare som föreningen har och att verksamheten går runt med deras engagemang – men att det vore önskvärt med fler ledare som kan dela på uppdragen. Likaså diskuterades förtroendeposter som kan vara administrativt tunga.

Årets undersökning visar även en svagt positiv trend när det gäller medlemsantalet i ideella föreningar. Andelen föreningar som anger att medlemsantalet har minskat är lägre än 2023. Andelen har minskat från 29 till 25 procent mellan 2023 och 2024. Föreningar med yngre målgrupper har i högre utsträckning ett ökat medlemsantal jämfört med äldre målgrupper. Bland föreningar vars målgrupp är äldre har 36 procent av föreningarna tappat medlemmar, vilket är en högre andel jämfört med föreningar för vuxna eller för barn och unga. Det kan indikera på att covid-19-pandemin fortsatt har en påverkan på medlemsutvecklingen hos föreningar med äldre målgrupper. De restriktioner som funnits under pandemin har påverkat äldre, och andra riskgrupper, mer än andra. Detta skulle kunna vara en förklaring till varför en högre andel föreningar som har äldre som målgrupp sett en minskning i antalet medlemmar.

Andelen föreningar som anger att covid-19-pandemin utgör en utmaning för föreningen under 2024 är så mycket som 29 procent, vilket visserligen är en tydlig minskning från 2023 då andelen var 35 procent. Det kan ändå tyckas anmärkningsvärt att pandemin fortfarande ses som en utmanande faktor för en så pass stor andel av föreningarna. Men redan under covid-19-pandemins första år sågs denna farhåga bland organisationerna. Den lägesbild MUCF tog fram i oktober 2020 av covid-19-pandemins konsekvenser för civilsamhället visade att pandemin förväntades påverka organisationerna flera år framåt. (MUCF 2020b). De föreningar som under 2024 i högst grad rapporterat covid-19-pandemin som ett hinder är föreningar som tillhandahåller service eller verksamhet samt föreningar för äldre. Det vill säga dels föreningar som kan vara beroende av att kunna hålla fysiska sammankomster, dels föreningar som riktar sig till den åldersgrupp som var mest sårbar under covid-19-pandemin. I enkätens fritextsvar är det få föreningar som utvecklar vad aktuella utmaningar består i utifrån covid-19-pandemin, men en kulturförening nämner att publik inte planerar sina besök så långt i förväg längre. En annan förening skriver att de har uteblivna intäkter och skuld sedan pandemin. På MUCF:s referensgruppsmöte med ideella föreningar uttryckte en stor seniororganisation att seniorrörelsen inte är särskilt påverkade av covid-19-pandemin i sina nuvarande aktiviteter längre, men att rörelsen som helhet gått miste om ett par årskullar på grund av pandemin. Det handlar då framför allt om grupper som gick i pension samtidigt som det var karantän och därmed inte blev engagerade i seniorrörelsen.

15 procent av föreningarna uppger att brist på lokaler varit en utmaning under 2024, vilket är samma andel som 2023. Utifrån föreningarnas inriktning är det idrottsföreningar och kulturföreningar som i högst grad svarat att detta varit ett hinder. När det gäller föreningens syfte rapporteras problem med lokalbrist i högre grad bland föreningar vars syfte är att ge service eller erbjuda verksamhet jämfört med föreningar med alla andra typer av syften. Det är också en högre andel bland stora föreningar jämfört med mindre, bland föreningar i storstadskommuner och bland föreningar för barn och unga jämfört med andra åldersgrupper. Under referensgruppsmötet med ideella föreningar diskuterades problematik kopplat till lokalbrist utifrån flera aspekter. Bland annat nämndes svårigheter att få tag i stora lokaler, att tidigare tillgängliga lokaler byggs om till bostäder eller andra ändamål, att det är svårt att få tillgång till lokaler i skolor och på lärosäten eller att föreningens medlemmar får ta sig iväg långt för att kunna utöva sin verksamhet.

När det gäller utsatthet för brott, som hot och trakasserier eller våld, skadegörelse och stöld, var andelen föreningar som angav detta lägre år 2021 (det första året dessa frågor ställdes) jämfört med efterföljande år. Troligen har detta att göra med att det var ett år präglad av covid-19-pandemin, och att många föreningar därav hade vilande verksamhet eller digital verksamhet. Det går dock inte att utesluta att skillnaden också delvis kan bero på att resultatet år 2021 kommer från en annan enkät med specifikt fokus på hot och våld.

Urvalet och frågan är lika²⁴ men 2021 ställdes frågan i ett sammanhang av andra frågor om samma ämne vilket kan ha påverkat svaren. Det är dock rimligt att anta att det snarare borde ha ökat andelen, eftersom flera frågor om specifika händelser borde ha hjälpt de svarande att komma ihåg inträffade fall av hot, våld och liknande. Från 2022 har andelarna legat kvar på samma nivå 2023 och 2024 när det gäller hot och trakasserier, men minskade år 2024 när det gällde våld, skadegörelse och stöld jämfört med 2023 och 2022. Det finns ingen uppenbar förklaring till denna minskning. Resultaten i denna rapport speglar bara ideella föreningar, inte andra sektorer av civilsamhället. Till exempel är inte trossamfund inkluderade i denna enkät. En studie år 2025 bland trossamfund visade på hög utsatthet för brott: 65 procent av trossamfundens rapporterade egendomsbrott och 42 procent rapporterade våld eller hot (Lundgren & Fransson 2025). Det går inte att säga i vilken grad skillnaden gentemot MUCF:s rapport beror på olika sätt att ställa frågorna eller om andelen utsatta är större bland trossamfund än bland ideella föreningar.

8.2 Principen om självständighet och oberoende

Principen om självständighet och oberoende innebär att föreningar ska kunna bedriva sin verksamhet utan obefogad kontroll eller inblandning från offentliga aktörer. En viktig aspekt är att föreningar inte blir alltför beroende av offentlig finansiering och i synnerhet olika former av villkorad ersättning, som till exempel projektbidrag. Resultaten i årets rapport visar att offentlig finansiering fortsatt utgör en mindre andel av de flesta föreningars intäkter.

En hög grad av egenfinansiering är önskvärd för föreningar för att säkerställa deras självständighet gentemot offentlig sektor. Medlemsavgifter är en sådan form av egenfinansiering och är tillsammans med bidrag för ordinarie verksamhet de inkomstkällor som är mycket viktiga för flest föreningar. Liksom tidigare år anger ungefär hälften av föreningarna att medlemsavgifter och organisationsbidrag var en mycket viktig inkomstkälla under 2024, följt av en tredjedel som anger intäkter från egen försäljning. Det är inga större skillnader i andelar jämfört med 2023.

Årets rapport visar att 32 procent av föreningarna inte hade någon finansiering varken från stat, region eller kommun under 2024.

De flesta föreningar upplever inte att det offentliga blandar sig i föreningars verksamhet på ett obefogat sätt. 91 procent av föreningarna instämmer i att de har haft möjlighet att bedriva verksamhet självständigt utan obefogad kontroll eller inblandning från offentlig sektor under det senaste året. Det är något högre än 2023 då andelen var 88 procent, men i princip samma nivå som 2022 då det var 89 procent. Samtidigt visar resultaten att det ändå förekommer, om än i begränsad utsträckning. Vanligast är att föreningar anpassat sin verksamhet för att inte gå miste om offentliga bidrag, ungefär en fjärdedel anger att det stämmer ganska eller mycket väl att de gjort detta, vilket är lika stor andel som 2023. Sex procent av föreningarna har det senaste året på något sätt anpassat vilka åsikter de uttrycker offentligt, eller avstått från att framföra kritik till offentliga företrädare, för att inte gå miste om bidrag från kommun, region eller stat, vilket är jämförbart med 2023. Fem procent har upplevt att offentliga företrädare försökt påverka

²⁴ Vid enkäten 2021 inkluderades även registrerade trossamfund i urvalet. I analys för denna rapport har registrerade trossamfund tagits bort ur analysen, eftersom enkäterna 2022, 2023 och 2024 inte inkluderade dessa.

inriktningen på verksamheten på ett obefogat sätt och fyra procent att offentliga företrädare försökt påverka vilka åsikter föreningen uttrycker offentligt på ett obefogat sätt.

I referensgruppen med representanter för ideella föreningar diskuterade representanterna att de och deras medlemsföreningar upplever ökande krav på att uppfylla och dokumentera specifika villkor för att få bidrag, och att detta både innebär en ökande arbetsbörda och teoretiskt sett en minskande självständighet.

8.3 Principen om dialog

Principen om dialog handlar om att förhållandet mellan det civila samhället och regeringen bör präglas av dialog och bygga på ett ömsesidigt förtroende. Resultaten visar att andelen föreningar som haft kontakt med kommunala, regionala eller statliga aktörer under det senaste året har legat kvar på samma nivå som 2023. Det innebär dock att andelen som haft kontakter fortfarande ligger på en lägre nivå än före covid-19-pandemin, och att den ökning av kontakter med kommun som noterades mellan 2021 och 2023 har avbrutits. Utifrån principen om dialog kan det därför ses som en negativ utveckling att andelen föreningar som haft kontakt med offentliga aktörer inte återgått till de nivåer som var före pandemin.

Idrottsföreningar har i högre grad än andra föreningar haft kontakt med kommuner under 2024, medan intresseföreningar och kulturföreningar i högre grad haft kontakt med region. Föreningar med religiös verksamhet har i lägre grad än andra föreningstyper haft kontakt med vare sig kommun, region eller stat.

Generellt är det vanligare att föreningar med anställda haft kontakt med såväl kommun, region och stat jämfört med föreningar utan anställda. Föreningar i landsbygdskommuner eller blandade kommuner har i högre grad haft kontakt med kommunen jämfört med föreningar i storstadskommuner.

Resultaten visar även att ideella föreningar generellt sett är nöjda med kontakten med offentliga aktörer. Av de föreningar som haft kontakt med kommun, region eller stat är det 88 procent som anger att de företrädare de har kontakt med bidrar till ett bra samarbetsklimat och 85 procent att de offentliga företrädarna lyssnar på föreningens representanter. Noterbart i sammanhanget är att föreningar för barn och unga i lägre grad uppger att offentliga företrädare lyssnar på dem jämfört med föreningar för äldre. Föreningar för äldre tycker i högre grad att de blir likvärdigt behandlade som andra organisationer, jämfört med föreningar för barn och unga och för vuxna.

Hälften av alla föreningar som besvarat enkäten vill gärna samverka mer med offentlig sektor än vad de gör idag. Vidare är det en majoritet av föreningarna, 57 procent, som upplever att de har goda kunskaper om metoder för samverkan med offentlig sektor medan en lägre andel, 33 procent, upplever att offentliga företrädare har goda kunskaper om metoder för samverkan med föreningarna. 58 procent av föreningarna instämmer i att offentliga företrädare har en god förståelse för de värden som ideella föreningar skapar för medlemmar och för andra. I grunden finns det en god inställning till dialog och samverkan, men det finns ett behov av att utveckla kunskaperna om och formerna för samverkan. Trots en positiv inställning till samverkan och samverkansparten finns det utmaningar och en önskan om att utöka och utveckla samverkan, vilket också framkommer i MUCF:s rapport om samverkan mellan civilsamhället och regionerna (MUCF 2023c). Utifrån principen om dialog kan detta ses som en viktig signal för att dialogen och samverkan med civilsamhällesorganisationer har potential att utvecklas och möta de önskemål som finns.

8.4 Principen om öppenhet och insyn

Principen om öppenhet och insyn handlar om vikten av transparenta beslutsprocesser. Öppenhet och transparens mellan offentlig sektor och det civila samhället bidrar till ett ömsesidigt förtroende mellan parterna. Offentlig sektor kan förvänta sig insyn i det civila samhället vad gäller verksamhet som bedrivs med stöd av offentliga medel. Detta måste dock balanseras mot det civila samhällets behov av självständighet och integritet. Samtidigt bör det civila samhället, i sin roll som intressebevakare och opinionsbildare, ha goda möjligheter till insyn i politiska beslut.

Enligt årets enkät är det drygt hälften av föreningarna som anser att deras relation med offentlig sektor präglas av ömsesidigt förtroende. Men det är nästan en femtedel, 19 procent, som inte håller med om att relationen präglas av detta, och ungefär en tredjedel som inte tycker frågan är relevant eller som svarat att de inte vet. Utifrån denna enkät går det inte att se på vilket sätt föreningar upplever att det ömsesidiga förtroendet brister, det vill säga om de saknar förtroende för offentliga företrädare eller om de upplever att offentliga företrädare saknar förtroende för föreningen, eller båda delar. Det är även mer än en tredjedel (35 procent) som tycker det stämmer dåligt att de har goda möjligheter till insyn både vad gäller deras verksamhet och deras intresseområden. Det är inga förändringar jämfört med 2023 vad gäller dessa andelar.

Referensgruppen med representanter för ideella föreningar nämner att relationen mellan civilsamhället och kommunala företrädare skiljer sig väldigt mycket mellan landets kommuner, och att en del kommuner har väldigt god samverkan med det lokala civilsamhället.

En viktig förutsättning för öppenhet är möjligheten att komma i kontakt med ansvariga politiker och tjänstepersoner. Det är fortsatt en högre andel föreningar som upplever att det är lätt att komma i kontakt med tjänstepersoner jämfört med hur många som upplever att det är lätt att komma i kontakt med politiker, 83 respektive 67 procent. Bara 63 procent instämmer i att föreningens synpunkter har betydelse för de beslut som fattas. Det är vanligare att föreningar i landsbygdskommuner anger en positiv relation till det offentliga: att deras synpunkter har betydelse för beslut, att offentliga företrädare har förståelse för vilka värden föreningen skapar och att det är lätt att komma i kontakt med politiker, jämfört med storstadskommuner. MUCF visade i en rapport från 2024 att föreningar i landsbygdskommuner beskriver relationen till kommunens företrädare som mer personlig, vilket innebär att kontakten blir trevlig och hjälpsam men också i viss mån ostrukturerad och godtycklig (MUCF 2024b).

Att offentlig sektor behöver ha god insyn i hur offentliga bidrag används är en viktig och aktuell fråga. Referensgruppen med representanter för ideella föreningar diskuterade en baksida av denna princip, nämligen att kraven på dokumentation och granskning ökar. De menade att många föreningar känner att det medför en byråkratisering och höjd arbetsbörda som är svår att hantera, särskilt för ideella förtroendevalda. Enkäten visar samtidigt att en fjärdedel av föreningarna anger att de inte har tillräckliga resurser för att kunna söka offentliga bidrag.

8.5 Principen om mångfald

Principen om mångfald innebär att samhället välkomnar det civila samhället som utförare av välfärdstjänster. Principen innebär även att en mångfald av organisationer och olika former av relationer mellan det civila samhället och offentlig sektor ses som önskvärt.

En annan betydelse av principen är att det civila samhället ska spegla samhället i stort och att alla människor i Sverige ska ha goda förutsättningar att engagera sig. Att bidragssystemet är tillgängligt är viktigt för att säkerställa att människor med olika bakgrunder och åldrar har möjlighet att dels engagera sig, dels ta del av offentliga bidrag. Bland de föreningar för vilka det har varit relevant att söka kommunala bidrag svarar en majoritet att informationen om bidragen är lätt att hitta och att det är lätt att förstå hur man går till väga för att ansöka. Betydligt färre föreningar anser att det är lätt att hitta information om regionala och statliga bidrag och att ansökningsprocesserna för dessa bidrag är lätta att förstå.

I årets rapport belyser MUCF förekomsten av hot och hat mot civila samhället. 15 procent av föreningarna uppger att de råkat ut för våld, skadegörelse eller stöld kopplat till organisationens verksamhet. 16 procent uppger att de råkat ut för hot eller trakasserier under 2024. Referensgruppen med representanter för ideella föreningar diskuterade i relation till hat och hot att vissa delar av civilsamhället i mycket högre grad drabbas av detta. Specifikt nämndes föreningar som representerar utsatta minoritetsgrupper som etniska och religiösa minoriteter, HBTQ-personer och personer med funktionsnedsättning, men också politiska förbund som till exempel de politiska ungdomsförbunden. Detta stämmer väl med en djupare kartläggning av hat och hot från 2021, som visade att det var vanligare att ha varit utsatt för både hot och trakasserier samt våld, skadegörelse eller stöld bland föreningar som bedrev opinionsarbete gällande HBTQ-frågor, antirasism och feminism (MUCF 2021). I årets enkät är det inte möjligt att särskilja de typer av föreningar som nämns ovan. Men enkäten visar att föreningar vars syfte är att vara röstbärare och opinionsbildare utsätts för hot eller trakasserier i högre utsträckning än andra föreningar. Även barn- och ungdomsorganisationer anger utsatthet för hat och hot i högre grad än föreningar för vuxna och äldre. En studie av utsatthet för brott bland trossamfund visar att judiska, muslimska och ortodoxa församlingar i högre utsträckning utsätts för våldsbrott och återkommande skadegörelse än andra församlingar (Lundgren & Fransson 2025). Risken för hat och trakasserier kan därmed undertrycka vissa röster mer än andra, vilket kan leda till minskad mångfald i civilsamhället. Referensgruppen nämnde även att både hoten i sig, och nyhetsrapporteringen om hot och hat, kan leda till självzensurering bland föreningsrepresentanter eller att föreningar sluter sig inåt. Ett exempel som nämndes av en representant var att flera föreningar har slutat ange offentligt vilken lokal som gäller för möten.

Föreningar i olika kommuntyper möter olika typer av utmaningar. Det kan delvis antas bero på att olika typer av föreningar har säte i storstadsregionerna respektive landsbygdskommuner, men också på att lokala omständigheter är olika (MUCF 2024b). I landsbygdskommuner är det en högre andel föreningar som anger att bristande intresse eller tid är en utmaning och lägre andel som anger att det är tillräckligt många som vill engagera sig i föreningen eller i förtroendeuppdrag. I landsbygdskommuner är det också en betydligt högre andel som anger höga elpriser som en utmaning. Men å andra sidan anger föreningar i landsbygdskommuner i lägre grad problem med lokaler jämfört med föreningar i storstadskommuner, och föreningar i landsbygdskommuner bedömer i högre grad att de har lätt att komma i kontakt med berörda politiker och att de har en positiv relation till offentliga företrädare. Situationen för ideella föreningar i landsbygdskommuner diskuteras mer i myndighetens rapport ”Gemenskap och social närhet – Civilsamhällets styrkor och utmaningar i landsbygder” (MUCF 2024b).

8.6 Principen om kvalitet

Principen om kvalitet innebär att det finns ett värde i att civilsamhällets aktörer är utförare av välfärdstjänster. Andelen ideella föreningar som utför verksamhet på uppdrag av offentliga aktörer minskade mellan 2018 och 2021, vilket kan ses som negativt utifrån principen om kvalitet. Denna nedgång bröts dock under 2022 och är på fortsatt samma nivå 2024. Dessutom är det en låg andel föreningar som bedömer att de har möjlighet att konkurrera i offentliga upphandlingar. Det ska ses mot bakgrunden att långt ifrån alla föreningar vill bedriva uppdragsverksamhet eller delta i offentliga upphandlingar. Samtidigt är det en majoritet av föreningarna som anser att de tjänster man utför erkänns och värderas på ett rättvist sätt av offentlig sektor.

Principen om kvalitet säger också att verksamhet som bedrivs på uppdrag av offentliga aktörer ska kunna följas upp och utvärderas. Utvärdering och uppföljning ska utformas efter det civila samhällets förutsättningar och med hänsyn tagen till varje organisations syfte och karaktär. Resultaten visar att de flesta föreningar genomför någon form av utvärdering av sin verksamhet. Vanligast är att det har skett på organisationens egna initiativ, men många föreningar genomför också utvärderingar för att uppfylla krav från offentlig sektor. Det är vanligare att idrottsföreningar gör det av denna orsak jämfört med andra föreningar. Föreningar för barn och unga gör det i högre utsträckning på grund av krav från offentlig sektor jämfört med föreningar för vuxna och äldre. Majoriteten av de föreningar som gör utvärderingar upplever att utvärderingen bidrar till att förbättra föreningens verksamhet, men inte alla.

9. Slutord

Ideella föreningars utveckling är förhållandevis stabil och föreningslivet står stadigt trots påfrestningar. Det visar den sammantagna bilden av årets resultat i den enkätundersökning MUCF riktat till det civila samhällets ideella föreningar. Hela samhället har under de senaste åren ställts inför ett antal stora samhällsutmaningar. Covid-19-pandemin har följts av krig i Ukraina. De senaste åren har präglats av ökad inflation, höga elpriser samt en försämrad konjunktur. Trots dessa utmaningar är det under 2024 fortsatt en övervägande majoritet ideella föreningar som haft goda ekonomiska möjligheter att bedriva sin kärnverksamhet. Andelen är relativt stabil över tid. Det är även en klar majoritet som tror att de har goda möjligheter att bedriva och utveckla sin verksamhet under kommande år. En dryg tiondel av föreningarna har det senaste året övervägt att lägga ner sin verksamhet, men andelen är lägre än 2023.

Att det fortsatt svaga ekonomiska läget och andra aktuella samhällsutmaningar har påverkat verksamheterna råder det ingen tvekan om. Samtidigt indikerar resultaten i årets undersökning att läget för ideella föreningar är relativt stabilt med vissa svagt positiva tecken jämfört med 2023. Det tyder på att civilsamhället står på stadig grund och även fortsatt har en god framtidstro.

Ett antal faktorer som varit utmanande för föreningarna under 2024 är bland annat bristande medlemsengagemang och det ekonomiska läget. Andra utmaningar som brist på lokaler och minskade bidrag från offentlig sektor har påverkat en del av föreningarna. Vad gäller minskade bidrag är det ungefär en femtedel av föreningarna som upplevt utmaningar kopplat till detta. En något lägre men betydande andel upplever brist på lokaler som ett hinder för föreningen. Andelen som upplever problem med höga elpriser är lägre 2024 än året innan.

Var fjärde förening upplever att det ekonomiska läget i Sverige har påverkat deras möjlighet att bedriva verksamhet i ganska eller mycket stor utsträckning. En tredjedel har också upplevt att det ekonomiska läget har påverkat den egna organisationens ekonomiska situation i ganska eller mycket stor utsträckning. Föreningar med anställda upplever i högre utsträckning än föreningar utan anställda att det ekonomiska läget har påverkat möjligheterna att bedriva verksamhet.

Den vanligaste utmaningen av de MUCF frågat efter är bristande intresse eller tid bland medlemmar att engagera sig i organisationen. Idrottsföreningar upplever detta i högst grad, så mycket som hälften av föreningarna med denna inriktning. Men även bland föreningar med annan inriktning och intresseföreningar noteras denna utmaning i ganska hög utsträckning. Minst vanligt är det att ange bristande intresse och engagemang bland kulturföreningar. Samtidigt är det en klar majoritet av föreningarna som upplever att det är tillräckligt många som är intresserade av att engagera sig och delta för att de ska kunna bedriva verksamhet de kommande åren. En något lägre andel men också en majoritet av föreningarna upplever att det är tillräckligt många som är intresserade av att ta förtroendeuppdrag i föreningarna. Andelen har dessutom ökat 2024 jämfört med 2023. Det är alltså en majoritet som fortfarande upplever att medlemsengagemanget är tillräckligt, men inte långt ifrån hälften som upplever att just detta varit en utmanande faktor för föreningen under 2024.

Det har även visat sig att covid-19-pandemin fortfarande haft en påverkan på föreningarna under 2024. Andelen är lägre 2024 än 2023, men fortfarande är det 29 procent av föreningarna som svarat att de fortsatt upplever att covid-19-pandemin varit en ganska eller mycket stor utmaning under det senaste året. Trots att det är en minskning från föregående år är det ändå en betydande andel av föreningarna.

Civilsamhället utgör en grundpelare i vår demokrati och fyller en viktig roll som opinionsbildare och röstbärare. Ideella föreningar samlar människor med olika intressen, bedriver aktiviteter för olika målgrupper och finns i hela landet på alla samhällsnivåer. Inte minst skapar de en meningsfull fritid och gemenskap för exempelvis barn, unga och äldre. Det är positivt att ideella föreningar står på stadig grund, men det är fortsatt viktigt att följa hur samhällsutmaningarna påverkar de ideella föreningarna.

10. Referenser

- FN (2003).** "Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Accounts." Förenta Nationerna.
- Lundgren, L. & Fransson, S. (2025).** "Hot och Risker i Trossamfund: En nationell kartläggning av lokala församlingars utsatthet och sårbarhet för brott och andra risker". Stockholm: Myndigheten för stöd till trossamfund.
- Lundborg, E., Henrekson, E. & von Essen, J. (2025).** "Många bidrar, få orkar bära: Ideellt arbete i Sverige 1992–2024." Marie Cederschiöld högskola arbetsrapportserie nr 123. Stockholm: Marie Cederschiöld högskola.
- MUCF (2020a).** "En mångfald av villkor och förutsättningar – Fördjupad uppföljning av det civila samhällets villkor." Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- MUCF (2020b).** "Coronakrisens konsekvenser för det civila samhället. Lägesbild oktober 2020." Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- MUCF (2021).** "Kartläggning av hot och hat mot det civila samhället." Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- MUCF (2022).** "Ett år av utmaningar... Uppföljning av ideella föreningars villkor 2021." Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- MUCF (2023a).** "Ett år med nya utmaningar. Uppföljning av ideella föreningars villkor 2022." Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- MUCF (2023b).** "Nya sätt att organisera sig i civilsamhället." Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- MUCF (2023c).** "Samverkan mellan civilsamhället och Sveriges regioner – det finns outnyttjad potential." Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- MUCF (2024a).** "Stabilitet och framtidstro trots påfrestningar. Uppföljning av ideella föreningars villkor 2023." Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- MUCF (2024b).** "Gemenskap och social närhet – Civilsamhällets styrkor och utmaningar i landsbygder." Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- Prop. 2009/10:55.** "En politik för det civila samhället."
- SCB (2024).** "Det civila samhället 2022 – slutrapport inkl. satelliträkenskaper." Statistiska centralbyrån.
- SFS 2018:1425.** Förordning med instruktion för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

11. Metodbilaga

Denna metodbilaga innehåller en beskrivning av datainsamling och metod för framtagandet av rapporten.

11.1 Enkätundersökning

MUCF har sedan år 2012 genomfört en uppföljning av det civila samhällets villkor via en enkätundersökning riktad till det civila samhällets organisationer. Datainsamlingen för uppföljning avseende 2024 genomfördes mellan den 27 november 2024 och den 18 februari 2025. Sist i denna bilaga finns enkäten i sin helhet, så som den såg ut i den version som postades till föreningarna. Utöver att besvara enkäten postalt så hade föreningarna även möjlighet att besvara enkäten via webben.

11.2 Urval och svarsfrekvens

MUCF beställde ett slumpvist urval ur SCB:s företagsregister. Det ursprungliga urvalet (bruttourval) bestod av 3 000 ideella föreningar som också klassificeras av SCB som ekonomiskt aktiva. Rampopulationen bestod av 26 284 föreningar. Under datainsamlingens gång kom 152 frågeformulär i retur från posten. Det var 7 organisationer som meddelade att de inte kunde/ville delta eftersom de inte föll inom ramen för undersökningens syfte. Det gav ett nettourval om 2 841 föreningar. Totalt besvarade 1 365 föreningar enkäten. Det gav en nettosvarsfrekvens på 48 procent och en bruttosvarsfrekvens på 45,5 procent.

11.3 Bortfallsanalys

Det är viktigt att de föreningar som svarar på enkäten är representativa för ideella föreningar i allmänhet. Om en viss typ av förening är över- eller underrepresenterad i förhållande till rampopulationen kan det ge en missvisande bild av villkoren för ideella föreningar. Sådan missrepresentation kan uppstå i två led. Dels kan slumpmässiga avvikelser uppstå i samband med att urvalet görs, dels kan det uppstå om vissa typer av föreningar i högre grad än andra svarar på enkäten. Här nedan redovisas skillnader mellan rampopulation och urval samt mellan urval och de svarande föreningarna.

11.3.1 Jämförelse mellan rampopulation och urval

Rampopulationen består av de ideella föreningar som SCB har i sitt företagsregister och som av SCB klassificeras som ekonomiskt aktiva. Totalt sett består rampopulationen av 26 284 föreningar. I tabell 10.1 redovisas antalet föreningar och dess andelar av rampopulation respektive urval. I tabellen framgår att urvalet på ett bra sätt återspeglar rampopulationen. Föreningar med 1–4 samt 5 eller fler anställda i landsbygdskommuner är dock något underrepresenterade i urvalet.

Tabell 10.1 Jämförelse mellan rampopulation och urval, efter kommuntyp och antal anställda

Kommuntyp	Anställda	Rampopulation Antal	Rampopulation Andel	Urval, Antal	Urval, Andel	Urval/ Rampop (kvot)
Landsbygdskommuner	Inga anställda	4418	16,8%	536	17,9%	1,06
Landsbygdskommuner	1–4	1504	5,7%	167	5,6%	0,97
Landsbygdskommuner	5 eller fler	562	2,1%	65	2,2%	1,01
Blandade kommuner	Inga anställda	7462	28,4%	836	27,9%	0,98
Blandade kommuner	1–4	3119	11,9%	364	12,1%	1,02
Blandade kommuner	5 eller fler	1552	5,9%	166	5,5%	0,94
Storstadskommuner	Inga anställda	4252	16,2%	470	15,7%	0,97
Storstadskommuner	1–4	1882	7,2%	211	7,0%	0,98
Storstadskommuner	5 eller fler	1533	5,8%	185	6,2%	1,06
Summa	-	26 284	100%	3000	100%	-

11.3.2 Jämförelse mellan urval och svarande

I tabell 10.2 redovisas antalet föreningar och dess andelar av urvalet respektive av svarande. I tabellen framgår att antalet svarande representerar urvalet relativt bra, men antalet svarande bland föreningar med 5 eller fler anställda i landsbygdskommuner är underrepresenterade. Föreningar med 1–4 anställda är något överrepresenterade i landsbygdskommuner och i blandade kommuner och något underrepresenterade i storstadskommuner.

Tabell 10.2 Jämförelse mellan urval och svarande, efter kommuntyp och antal anställda

Kommuntyp	Anställda	Urval Antal	Urval Andel	Svarande Antal	Svarande Andel	Svarande/ urval (kvot)
Landsbygdskommuner	Inga anställda	536	17,9%	256	18,8%	1,05
Landsbygdskommuner	1–4	167	5,6%	86	6,3%	1,13
Landsbygdskommuner	5 eller fler	65	2,2%	22	1,6%	0,74
Blandade kommuner	Inga anställda	836	27,9%	392	28,7%	1,03
Blandade kommuner	1–4	364	12,1%	182	13,3%	1,10
Blandade kommuner	5 eller fler	166	5,5%	73	5,3%	0,97
Storstadskommuner	Inga anställda	470	15,7%	172	12,6%	0,80
Storstadskommuner	1–4	211	7,0%	100	7,3%	1,04
Storstadskommuner	5 eller fler	185	6,2%	82	6,0%	0,97
Summa	-	3000	100%	1365	100%	-

11.4 Viktning

För att kompensera för avvikelser bland svarande föreningar jämfört med rampopulationen har resultaten viktats. Det innebär i korthet att svaren från de typer av föreningar som är underrepresenterade (i förhållande till rampopulationen) viktas upp (det vill säga ges en större påverkan) vid beräkning av resultaten. På motsvarande sätt viktas svaren från de föreningar som är överrepresenterade ned. På detta sätt tas hänsyn till både slumpmässiga avvikelser i samband med urvalet samt slumpmässiga och systematiska avvikelser i samband med att föreningar svarar på enkäten. Viktning har gjorts utifrån de kategorier som redovisas i tabell 10.1 och 10.2 det vill säga Kommuntyp och Antal anställda då det är för dessa två kategorier vi har kännedom om hur rampopulationen ser ut.

11.5 Klassificering av föreningar

För att kunna studera om villkoren skiljer sig åt mellan föreningar med olika inriktning har vi utgått från en indelning av icke-vinstdrivande organisationer, International Classification of Non-Profit Organizations (ICNPO) som FN har tagit fram. Se SCB (2024) och FN (2003) för mer information. Vi har använt den uppgift om bransch som SCB har information om i företagsregistret för alla ideella föreningar och matchat den mot FN:s indelning. Vi har delat in området ”Rekreation och kultur” i två delkategorier som finns i ICNPO, kultur respektive idrott. Vi har också skapat en inriktning för övriga intresseorganisationer. I ICNPO-indelningen kan dessa intresseorganisationer antingen inkluderas i religiös verksamhet eller bransch-/yrkesorganisationer och fackföreningar. Analysen fokuserar på kategorierna idrottsföreningar, intresseföreningar, kulturföreningar och föreningar med religiös verksamhet. Vi har även inkluderat gruppen ”annan inriktning” som därmed inkluderar föreningar med olika inriktningar. Förutom att gruppen ”föreningar med religiös verksamhet” är en egen kategori i stället för att ingå i föreningar med ”annan inriktning” är tillvägagångssättet detsamma som för rapporten ”Stabilitet och framtidstro trots påfrestningar”.²⁵

11.6 Tidigare års undersökningar

Data från årets enkät har, då det är möjligt, jämförts med data insamlad för åren 2018, 2020, 2021, 2022 och 2023. Då det har skett en revidering av uppgifterna för 2020 och 2021 är uppgifterna som presenteras i denna rapport inte jämförbara med tidigare publicerade uppgifter för dessa år. Tabell 10.3 redovisar information om datamaterialet för samtliga år som används som underlag i denna rapport.

²⁵ MUCF (2024b) ”Stabilitet och framtidstro trots påfrestningar. Uppföljning av ideella föreningars villkor 2023.”

Tabell 10.3 Urval och svarsfrekvenser tidigare år, 2018–2023

År	Rampopulation (antal)	Urval (antal)	Svarsfrekvens (brutto, procent)	Antal föreningar i datamaterialet
2018	28 131	2 100	56	1 131
2020	27 435	3 000	49	1 456
2021	27 137	3 000	43	1 298
2022	26 887	3 000	51	1 519
2023	26 449	3 000	49	1 475
2024	26 284	3 000	46	1 365

12. Bilaga: Enkätundersökning

1251480821

Så här fyller du i formuläret

Frågorna besvaras genom att sätta ett kryss i en ruta ☒. Använd en penna med svart eller blå färg, gärna en bläck- eller kulspetspenna. Fyll endast i ett svar per fråga om inget annat anges. Om du skulle råka sätta ett kryss i fel ruta, fyll i rutan helt ☐ och sätt därefter ett nytt kryss i rätt ruta.

Bakgrundsfrågor

1. Du som svarar på enkäten: Vilken är din position inom organisationen?

- ☐ Ordförande, vice ordförande eller motsvarande
- ☐ Medlem av styrelse
- ☐ Anställd i organisationen
- ☐ Annan position:

2. Bedrev er organisation någon verksamhet under 2024?

- ☐ Ja → **Gå till fråga 4**
- ☐ Nej

3. Varför bedrev er organisation ingen verksamhet under 2024?

Flera svarsalternativ får markeras.

- ☐ Bristande ekonomi
- ☐ Brist på lokaler
- ☐ Bristande intresse eller tid bland medlemmar att engagera sig i organisationen
- ☐ Brist på personer som kan tänka sig att vara ansvariga
- ☐ Brister i infrastruktur eller liknande (ex. det är svårt att ta sig till organisationen)
- ☐ Brist på erkännande från politiker eller tjänstepersoner i offentlig sektor
- ☐ För stor administrativ börda
- ☐ Hot eller våld mot organisationen
- ☐ Coronapandemin
- ☐ Annan anledning:

↳ **Om ingen verksamhet bedrevs under 2024, gå till fråga 39**

4. Hur många medlemmar har er organisation?

	Inga	1–25	26–50	51–100	101–200	201–500	501+
Personer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andra organisationer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. På vilken nivå är er organisation verksam?

Flera svarsalternativ får markeras.

- ☐ Lokal eller kommunal nivå
- ☐ Regional- eller länsnivå
- ☐ Nationell nivå
- ☐ Internationell nivå
- ☐ Annan

(MUCF24)

6. Vilka åldrar utgörs era medlemmar till största delen av?

- ☐ Barn och unga (0–25 år)
☐ Vuxna (26–64 år)
☐ Äldre (65 år eller äldre)
☐ Vet ej

7. Vilka av följande syften är det främsta syftet för din organisations verksamhet?

Om din organisation arbetar med flera av syftena, välj det som är det främsta.

- ☐ Vara en röstbärare och opinionsbildare
☐ Ge service/erbjuda verksamhet till medlemmar eller människor i allmänhet
☐ Vara en utförare och leverantör av tjänster finansierade av offentliga medel
☐ Förvalta egendom som medlemmarna äger gemensamt
☐ Min organisation arbetar inte med något av syftena ovan

Självständighet och oberoende

8. Hur viktiga är följande inkomstkällor för er verksamhet?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Inte en inkomstkälla för oss	Inte alls viktiga	Ganska viktiga	Mycket viktiga	Vet ej
Medlemsavgifter	☐	☐	☐	☐	☐
Intäkt från egen försäljning av varor eller tjänster (t.ex. lotterier, deltagaravgifter eller uthyrning av lokaler)	☐	☐	☐	☐	☐
Avkastning på eget kapital/finansiella intäkter	☐	☐	☐	☐	☐
Överföringar från huvud- eller paraplyorganisation	☐	☐	☐	☐	☐
Bidrag för <u>organisationens ordinarie verksamhet</u> från kommun, stat eller region (t.ex. organisations-, verksamhetsbidrag eller aktivitetsstöd)	☐	☐	☐	☐	☐
Bidrag för att <u>driva särskilda projekt</u> från kommun, stat eller region	☐	☐	☐	☐	☐
Bidrag för lokal eller anläggning	☐	☐	☐	☐	☐
Bidrag från någon av EU:s fonder eller annat EU-organ	☐	☐	☐	☐	☐
Ersättning för utförande av uppdrag som inte upphandlats åt kommun, stat eller region (t.ex. uppdragsersättning)	☐	☐	☐	☐	☐
Bidrag från icke-statliga fonder eller stiftelser	☐	☐	☐	☐	☐
Gåvor från enskilda personer (donationer/insamling)	☐	☐	☐	☐	☐
Inkomst från finansiärer utomlands (enskilda individer eller organisationer)	☐	☐	☐	☐	☐
Sponsring eller gåvor från företag	☐	☐	☐	☐	☐
Annat	☐	☐	☐	☐	☐

9. Hur stor andel av er organisations årliga intäkter kommer från stat, region eller kommun?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Ingen del alls	En mindre andel	Ungefär hälften	En övervägande del	Vår enda inkomstkälla
Staten (t.ex. nationella myndigheter, Länsstyrelsen)	☐	☐	☐	☐	☐
Region (t.ex. regioner, kommunförbund)	☐	☐	☐	☐	☐
Kommun (t.ex. kommunal förvaltning eller nämnd)	☐	☐	☐	☐	☐

10. Hur väl stämmer nedanstående påståenden gällande offentliga aktörers bidragsprocesser?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Stämmer mycket dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra	Vet ej	Inte relevant för oss
Bidragsprocessen vid ansökan av statliga bidrag är tydlig och transparent	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidragsprocessen vid ansökan av regionala bidrag är tydlig och transparent	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bidragsprocessen vid ansökan av kommunala bidrag är tydlig och transparent	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11. Hur stor andel av de ekonomiska medel ni får från stat, region eller kommun kan endast användas till särskilda projekt eller ändamål?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Ingen del alls	En mindre andel	Ungefär hälften	En övervägande del	Allt	Vet ej
Staten (t.ex. nationella myndigheter, Länsstyrelsen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Region (t.ex. regioner, kommunförbund)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommun (t.ex. kommunal förvaltning eller nämnd)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Organisationer kan arbeta på uppdrag av stat, region eller kommun genom att få ersättning för utförandet av tjänster, mindre eller större. Hur stor del av verksamheten i er organisation bedrivs på uppdrag av stat, region eller kommun?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Ingen del alls	En mindre andel	Ungefär hälften	En övervägande del	All verksamhet	Vet ej
Staten (t.ex. nationella myndigheter, Länsstyrelsen)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Region (t.ex. regioner, kommunförbund)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommun (t.ex. kommunal förvaltning eller nämnd)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. Organisationers självständighet och oberoende gentemot offentlig sektor är ett viktigt inslag i demokratin. Hur väl stämmer följande påståenden för er organisation?

Med offentliga företrädare menas t.ex. tjänstepersoner från kommun, region eller stat men även politiker.

Markera med ett kryss för varje rad.

	Stämmer mycket dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra	Vet ej
De senaste 12 månaderna har vi haft möjlighet att bedriva vår verksamhet självständigt utan <u>obefogad</u> kontroll eller inblandning från kommun, region eller stat	☐	☐	☐	☐	☐
De senaste 12 månaderna har vi på något sätt anpassat vår verksamhet för att inte gå miste om <u>bidrag</u> från kommun, region eller stat	☐	☐	☐	☐	☐
De senaste 12 månaderna har vi på något sätt anpassat vilka åsikter vi uttrycker offentligt för att inte gå miste om <u>bidrag</u> från kommun, region eller stat	☐	☐	☐	☐	☐
De senaste 12 månaderna har vi avstått från att framföra kritik till offentliga företrädare för att inte gå miste om <u>bidrag</u> från kommun, region eller stat	☐	☐	☐	☐	☐
De senaste 12 månaderna har vi upplevt att offentliga företrädare försökt <u>påverka inriktningen på vår verksamhet</u> på ett obefogat sätt	☐	☐	☐	☐	☐
De senaste 12 månaderna har vi upplevt att offentliga företrädare försökt <u>påverka vilka åsikter vi uttrycker offentligt</u> på ett obefogat sätt	☐	☐	☐	☐	☐

14. Hur många aktörer från offentlig sektor har beviljat bidrag till er organisation för verksamhetsåret 2024?

Offentlig sektor omfattar stat, regioner och kommuner.

- ☐ 1 aktör
☐ 2–4 aktörer
☐ 5–9 aktörer
☐ 10 aktörer eller mer
☐ Inte aktuellt då vi inte fått någon finansiering från offentlig sektor → **Gå till fråga 16**

15. Finns det någon enskild aktör från offentlig sektor som finansierar mer än hälften av er organisations verksamhet?

- ☐ Ja
☐ Nej

Dialog

16. Har er organisation under de senaste 12 månaderna haft kontakt med någon offentlig företrädare (t.ex. politiker eller tjänsteperson) från antingen kommun, region eller stat?

Med offentliga företrädare avses t.ex. tjänstepersoner från kommun, region eller stat men även politiker.

- ☐ Ja
☐ Nej → **Gå till fråga 19**
☐ Vet ej → **Gå till fråga 19**

17. Vilka former av kontakt har er organisation haft med offentliga företrädare under de senaste 12 månaderna?

Flera alternativ får markeras.

	Kommunal nivå	Regional nivå	Statlig nivå	Inte aktuellt
Kontakt med handläggare i samband med bidragsansökan	☐	☐	☐	☐
Uppvaktning (möte som vår organisation tagit initiativ till)	☐	☐	☐	☐
Tjänsteperson eller politiker har tagit kontakt med oss för att rådgöra i en särskild fråga	☐	☐	☐	☐
Deltagande i råd, samverkansorgan, referensgrupp eller liknande	☐	☐	☐	☐
Dialog kring gemensamt projekt eller uppdragsverksamhet	☐	☐	☐	☐
Svarat på remiss eller på annat sätt bidragit till statlig utredning			☐	☐
Annan typ av kontakt	☐	☐	☐	☐
Ingen kontakt alls	☐	☐	☐	

18. Hur upplever er organisation kontakten och dialogen med offentliga företrädare?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Stämmer mycket dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra	Vet ej
De företrädare vi har kontakt med bidrar till ett bra samarbetsklimat	☐	☐	☐	☐	☐
De företrädare vi har kontakt med lyssnar på oss	☐	☐	☐	☐	☐
Våra synpunkter har betydelse för de beslut som fattas	☐	☐	☐	☐	☐
Det är lätt att komma i kontakt med ansvariga politiker	☐	☐	☐	☐	☐
Det är lätt att komma i kontakt med ansvariga tjänstepersoner	☐	☐	☐	☐	☐
De företrädare vi möter har förståelse för vår organisations villkor och förutsättningar	☐	☐	☐	☐	☐
Vi blir likvärdigt behandlade som andra organisationer i kontakter med offentliga aktörer	☐	☐	☐	☐	☐

Kvalitet och utvärdering

19. Hur ser ni på samverkan med offentlig sektor?

Samverkan kan betyda olika typer av samarbeten där varje deltagare bidrar med olika saker. Formerna för samverkan kan se olika ut beroende på vad det gäller och vilka organisationer det är som deltar. Med offentliga företrädare menas t.ex. tjänstepersoner från kommun, region eller stat men även politiker.

Markera med ett kryss för varje rad.

	Stämmer mycket dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra	Vet ej	Inte relevant för oss
Offentliga företrädare har en god förståelse för de värden vi skapar för våra medlemmar och för andra	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De tjänster som vi utför, åt våra medlemmar och åt andra, erkänns och värderas på ett rättvist sätt av offentlig sektor	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentliga företrädare har goda kunskaper om olika metoder för hur de kan samverka med organisationer likt vår	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Inom vår organisation finns det goda kunskaper om olika metoder för samverkan med offentlig sektor	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det finns goda möjligheter för vår organisation att konkurrera i upphandling av tjänster	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vi skulle gärna samverka mer med offentlig sektor än vad vi gör idag	☐	☐	☐	☐	☐	☐

20. Genomför er organisation någon slags utvärdering (t.ex. enkel statistik över antal möten, klienter, aktiviteter, standardiserad kvalitetskontroll eller effektutvärdering) i hela eller delar av er organisation/verksamhet?

- ☐ Ja
☐ Nej → **Gå till fråga 23**
☐ Vet ej → **Gå till fråga 23**

21. Vad utgör det främsta skälet till att ni utvärderar i er verksamhet?

Välj ett alternativ.

- ☐ Vi måste uppfylla krav från offentlig sektor
☐ Vi måste uppfylla krav av andra uppdragsgivare/finansiärer
☐ Det sker på initiativ av organisationen själv

22. I vilken utsträckning stämmer det att utvärderingsarbetet har förbättrat er organisations verksamhet?

- ☐ Stämmer mycket dåligt
☐ Stämmer ganska dåligt
☐ Stämmer ganska bra
☐ Stämmer mycket bra
☐ Vet ej

Långsiktiga förutsättningar

23. Organisationers möjligheter att planera långsiktigt kan påverkas av många olika saker. I vilken grad stämmer följande påståenden in på er organisation?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Stämmer mycket dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra	Vet ej
Bidragssystemets nuvarande utformning gör det svårt för oss att ha en långsiktig planering	☐	☐	☐	☐	☐
Lagar och regler gör det svårt för oss att ha en långsiktig planering	☐	☐	☐	☐	☐
Osäkra intäkter gör det svårt för oss att ha en långsiktig planering	☐	☐	☐	☐	☐
Osäkra utgifter gör det svårt för oss att ha en långsiktig planering	☐	☐	☐	☐	☐

24. I vilken utsträckning stämmer följande påståenden in på era förutsättningar?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Stämmer mycket dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra	Vet ej
Vår organisation har tillräckliga resurser för att söka offentliga bidrag	☐	☐	☐	☐	☐
Det finns lagar och regler som försvårar för oss att <u>bedriva</u> vår kärnverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Det finns lagar och regler som försvårar för oss att <u>utveckla</u> vår kärnverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Vi har under det senaste året haft ekonomiska förutsättningar att bedriva vår kärnverksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Vi tror oss ha goda möjligheter att <u>bedriva</u> vår verksamhet även de närmast kommande åren	☐	☐	☐	☐	☐
Vi tror oss ha goda möjligheter att <u>utveckla</u> vår verksamhet även de närmast kommande åren	☐	☐	☐	☐	☐

25. Har ni som är aktiva i organisationen funderat på att lägga ner eller låta organisationen vila?

- ☐ Ja, vi har diskuterat frågan ett flertal gånger under de senaste 12 månaderna
☐ Ja, frågan har kommit upp någon enstaka gång under de senaste 12 månaderna
☐ Ja, men inte under de senaste 12 månaderna
☐ Nej → **Gå till fråga 27**

26. Vad har varit den främsta anledningen till att ni diskuterat att lägga ner eller låta organisationen vila?

Välj ett alternativ.

- ☐ Bristande ekonomi
- ☐ Brist på lokaler
- ☐ Bristande intresse eller tid bland medlemmar att engagera sig i organisationen
- ☐ Brister i infrastruktur eller liknande service (ex. det är svårt att ta sig till organisationen)
- ☐ Brist på erkännande från politiker eller tjänstepersoner i offentlig sektor
- ☐ För stor administrativ börda
- ☐ Hot eller våld mot organisationen
- ☐ Annan anledning

Öppenhet och insyn

27. Hur väl stämmer följande påståenden?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Stämmer mycket dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra	Vet ej	Inte relevant för oss
Vi har goda möjligheter till insyn och dialog i politiska beslutsprocesser som rör vår verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vi har goda möjligheter till insyn och dialog kring viktiga beslut som rör våra intresseområden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vår relation med offentlig sektor präglas av ömsesidigt förtroende	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det offentligas krav på insyn i vår verksamhet är problematiskt av integritetsskäl	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mångfald

28. Om du försöker göra en uppskattning, hur har antalet medlemmar förändrats under de senaste 12 månaderna?

- ☐ Minskat med mer än 50 procent
- ☐ Minskat med 41–50 procent
- ☐ Minskat med 31–40 procent
- ☐ Minskat med 21–30 procent
- ☐ Minskat med 11–20 procent
- ☐ Minskat med 1–10 procent
- ☐ Oförändrat
- ☐ Ökat med 1–10 procent
- ☐ Ökat med 11–20 procent
- ☐ Ökat med 21–30 procent
- ☐ Ökat med 31–40 procent
- ☐ Ökat med 41–50 procent
- ☐ Ökat med mer än 50 procent
- ☐ Vet ej
- ☐ Vi har endast andra organisationer som medlemmar

29. I vilken utsträckning stämmer följande påståenden in på era förutsättningar?*Markera med ett kryss för varje rad.*

	Stämmer mycket dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra	Vet ej	Inte relevant för oss
Det är tillräckligt många som är intresserade av att engagera sig och delta för att vi ska kunna bedriva verksamhet de kommande åren	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är tillräckligt många som är intresserade av att inneha förtroendeuppdrag för att vi ska kunna bedriva verksamhet de kommande åren	☐	☐	☐	☐	☐	☐

30. I vilken utsträckning instämmer ni i följande?*Markera med ett kryss för varje rad.*

	Stämmer mycket dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra	Vet ej	Inte relevant för oss
Det är lätt att hitta information om de kommunala bidrag som finns att söka	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är lätt att förstå hur man söker kommunala bidrag och vilka krav som måste uppfyllas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är lätt att hitta information om de regionala bidrag som finns att söka	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är lätt att förstå hur man söker regionala bidrag och vilka krav som måste uppfyllas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är lätt att hitta information om de statliga bidrag som finns att söka	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är lätt att förstå hur man söker statliga bidrag och vilka krav som måste uppfyllas	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Utmaningar i nuläget**31. I vilken grad har det ekonomiska läget i Sverige påverkat er organisation under de senaste 12 månaderna?***Markera med ett kryss för varje rad.*

	Inte alls	I mycket liten utsträckning	I ganska liten utsträckning	I ganska stor utsträckning	I mycket stor utsträckning	Vet ej	Inte relevant för oss
Min organisations möjlighet att bedriva verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Min organisations ekonomiska situation	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Min organisations möjligheter att bedriva påverkansarbete	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

32. I vilken grad har följande faktorer varit en utmaning för er organisation under de senaste 12 månaderna?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Inte alls	I mycket liten utsträckning	I ganska liten utsträckning	I ganska stor utsträckning	I mycket stor utsträckning	Vet ej	Inte relevant för oss
Bristande intresse eller tid bland medlemmar att engagera sig i organisationen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brist på lokaler	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Coronapandemin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det ekonomiska läget i Sverige	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hot eller våld mot organisationen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Höga elpriser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Minskade bidrag från offentlig sektor	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Minskade medlemsintäkter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annan utmaning:							

Digitalisering

33. I hur stor utsträckning bedriver ni verksamhet digitalt idag och i hur stor utsträckning skulle ni vilja göra det framöver? Försök att räkna med all verksamhet.

Markera med ett kryss för varje rad.

	Ingen del	Mycket liten del	Ganska liten del	Ungefär hälften	Ganska stor del	Mycket stor del	Alla delar	Vet ej
Hur stor del av er verksamhet bedriver ni digitalt idag?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hur stor del av er verksamhet vill ni bedriva digitalt i framtiden?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

34. Har er organisation börjat använda artificiell intelligens (AI) i någon del av verksamheten?

- ☐ Ja
☐ Nej
☐ Vet ej

35. Hur ser ni på följande påståenden kopplade till digitalisering?

Markera med ett kryss för varje rad.

	Stämmer mycket dåligt	Stämmer ganska dåligt	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra	Vet ej
Digitaliseringen har lett till att vi utformat ny verksamhet	☐	☐	☐	☐	☐
Våra medlemmar/brukare har tillgång till nödvändig utrustning (som t.ex. datorer, internetuppkoppling) för att delta i vår digitala verksamhet på ett bra sätt	☐	☐	☐	☐	☐
Våra medlemmar/brukare har tillräckliga kunskaper för att delta i vår digitala verksamhet på ett bra sätt	☐	☐	☐	☐	☐
Vår organisation har tillgång till nödvändig utrustning (som t.ex. datorer, internetuppkoppling) för att bedriva digital verksamhet på ett bra sätt	☐	☐	☐	☐	☐
Vår organisation har tillräckliga kunskaper för att bedriva digital verksamhet på ett bra sätt	☐	☐	☐	☐	☐
Digitaliseringen har förbättrat vår dialog med offentliga aktörer	☐	☐	☐	☐	☐
Digitaliseringen har förbättrat vår interna demokrati	☐	☐	☐	☐	☐
Digitaliseringen har förbättrat våra möjligheter att bedriva påverkansarbete	☐	☐	☐	☐	☐

Hot och hat

36. Har er organisation eller dess medlemmar under de senaste 12 månaderna råkat ut för våld, skadegörelse eller stöld kopplat till organisationens verksamhet?

Exempel på händelser som räknas som våld, skadegörelse eller stöld:

- Slag, spark eller liknande
- Knuff eller liknande
- Våld med vapen
- Anlagd brand/sprängning
- Klotter
- Stöld

- ☐ Ja, flera gånger i veckan
- ☐ Ja, någon gång i veckan
- ☐ Ja, någon gång i månaden
- ☐ Ja, men mer sällan
- ☐ Nej

37. Har er organisation eller dess medlemmar under de senaste 12 månaderna råkat ut för hot eller trakasserier kopplat till organisationens verksamhet?

Exempel på händelser som räknas som hot eller trakasserier:

- Hotfullt uttalande öga mot öga
- Hotfullt telefonsamtal, sms/mms eller brev
- Hotfull e-post
- Hot/påhopp via sociala medier
- Uthängd på internet
- Obehagligt besök, förföljelse eller kartläggning

- ☐ Ja, flera gånger i veckan
- ☐ Ja, någon gång i veckan
- ☐ Ja, någon gång i månaden
- ☐ Ja, men mer sällan
- ☐ Nej

38. Har er organisation eller dess medlemmar under de senaste 12 månaderna på grund av utsatthet eller på grund av oron för att utsättas för våld, skadegörelse, stöld, hot eller trakasserier...

	Ja	Nej
... avstått från att engagera eller uttala er i en specifik fråga?	☐	☐
... ändrat sättet att engagera eller uttala er i en specifik fråga?	☐	☐
... avstått från att bedriva verksamhet?	☐	☐
... ändrat sättet på vilket ni bedriver verksamhet?	☐	☐

39. Var det någon särskild fråga/frågor som du tyckte var svåra att svara på eller vill du kommentera något annat i enkäten?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Stort tack för att du svarade på enkäten!

Har du förlorat ditt svarskuvert?

Skicka frågeformuläret portofritt till:
SVARSPOST
Institutet för kvalitetsindikatorer
204 65 081
400 99 GÖTEBORG

(MUCF24)